

Tirsdag den 29. januar 2019 (D)

1

53. møde

Tirsdag den 29. januar 2019 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 21 [afstemning]:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren og undervisningsministeren om en skadelig præstationskultur i uddannelsessystemet.

Af Lotte Rod (RV) og Sofie Carsten Nielsen (RV).

(Anmeldelse 13.11.2018. Fremme 15.11.2018. Forhandling 25.01.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Lotte Rod (RV), Mette Reissmann (S), Rosa Lund (EL), Pernille Schnoor (ALT) og Jacob Mark (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 56 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marcus Knuth (V), Henrik Dahl (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:

Forespørgsel til miljø- og fødevareministeren om fængselsstraffe i sager om dyremishandling.

Af Karina Due (DF) m.fl.

(Anmeldelse 07.12.2018. Fremme 11.12.2018. Omtryk 13.12.2018. Forhandling 25.01.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Karina Due (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 58 af Simon Kollerup (S), Erling Bonnesen (V), Carsten Bach (LA), Rasmus Helveg Petersen (RV) og Orla Østerby (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 59 af Rasmus Vestergaard Madsen (EL), Christian Poll (ALT) og Trine Torp (SF)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lystfartøjsforsikringsafgiftsloven og lov om ændring af tinglysningsafgiftsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om afgift af antibiotika og væksthæmmere anvendt i foderstoffer. (Lempet elvarmeafgift for sommerhuse m.v. og nedsættelse af afgiften på lystfartøjsforsikringer m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 19.12.2018. 1. behandling 15.01.2019. Betænkning 22.01.2019. 2. behandling 24.01.2019. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) nr. 2018/1861 og nr. 2018/1862 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af

Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold.

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 09.11.2018. 1. behandling 27.11.2018. Betænkning 18.01.2019).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond. (Overdragelse af krav til Lønmodtagernes Garantifond ved tvivl om virksomhedsoverdragelse forud for konkurs m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.10.2018. 1. behandling 23.10.2018. Betænkning 23.01.2019).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Forhøjelse af satser for folkepension, forhøjelse af fradragbeløb for folkepension og førtidspension og forhøjelse af fradragbeløb for ægtefælles eller samlevers indkomst).

Af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 20.12.2018. 1. behandling 15.01.2019. Betænkning 23.01.2019).

7) Forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til statsministeren om regeringens værdipolitik med fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen.

Af Martin Henriksen (DF) og Christian Langballe (DF).

(Anmeldelse 03.10.2018. Fremme 09.10.2018).

8) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Energi-, forsynings- og klimaministerens klimapolitiske redegørelse 2018.

(Anmeldelse 12.12.2018. Redegørelse givet 12.12.2018. Meddelelse om forhandling 12.12.2018).

9) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til energi-, forsynings- og klimaministeren om regeringens fremtidige klimapolitiske initiativer.

Af Jens Joel (S), Mikkel Dencker (DF), Thomas Danielsen (V), Søren Egge Rasmussen (EL), Carsten Bach (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Ida Auken (RV), Pia Olsen Dyhr (SF) og Erik Lund (KF).

(Anmeldelse 19.12.2018. Fremme 08.01.2019).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Rasmus Nordqvist (ALT) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 84 (Forslag til folketingsbeslutning om at udvikle risikovurderinger af scenarier for global opvarmning) og

Beslutningsforslag nr. B 85 (Forslag til folketingsbeslutning om en plan for afvikling af kulbrinteproduktionen i Nordsøen over en periode på 10 år).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 21 [afstemning]:

Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren og undervisningsministeren om en skadelig præstationskultur i uddannelsessystemet.

Af Lotte Rod (RV) og Sofie Carsten Nielsen (RV).
(Anmeldelse 13.11.2018. Fremme 15.11.2018. Forhandling 25.01.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Lotte Rod (RV), Mette Reissmann (S), Rosa Lund (EL), Pernille Schnoor (ALT) og Jacob Mark (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 56 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marcus Knuth (V), Henrik Dahl (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)).

Kl. 13:00

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 56 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marcus Knuth (V), Henrik Dahl (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er slut.

For stemte 55 (DF, V, LA og KF), imod stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 56 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 55 af Lotte Rod (RV), Mette Reissmann (S), Rosa Lund (EL), Pernille Schnoor (ALT) og Jacob Mark (SF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:

Forespørgsel til miljø- og fødevareministeren om fængselsstraffe i sager om dyremishandling.

Af Karina Due (DF) m.fl.
(Anmeldelse 07.12.2018. Fremme 11.12.2018. Omtryk 13.12.2018. Forhandling 25.01.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Karina Due (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 58 af Simon Kollerup (S), Er-

ling Bonnesen (V), Carsten Bach (LA), Rasmus Helveg Petersen (RV) og Orla Østerby (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 59 af Rasmus Vestergaard Madsen (EL), Christian Poll (ALT) og Trine Torp (SF)).

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 58 af Simon Kollerup (S), Erling Bonnesen (V), Carsten Bach (LA), Rasmus Helveg Petersen (RV) og Orla Østerby (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er slut.

For stemte 88 (S, DF, V, LA, RV og KF), imod stemte 18 (EL, ALT og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 58 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 57 af Karina Due (DF) og forslag til vedtagelse nr. V 59 af Rasmus Vestergaard Madsen (EL), Christian Poll (ALT) og Trine Torp (SF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lystfartøjsforsikringsafgiftsloven og lov om ændring af tinglysningsafgiftsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om afgift af antibiotika og vækstfremmere anvendt i foderstoffer. (Lempet elvarmeafgift for sommerhuse m.v. og nedsættelse af afgiften på lystfartøjsforsikringer m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremførelse 19.12.2018. 1. behandling 15.01.2019. Betænkning 22.01.2019. 2. behandling 24.01.2019. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig? Hr. Joachim B. Olsen, værsgo.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det, formand. Jeg vil bare sige, at jeg synes, at det er glædeligt, at Socialdemokratiet har besluttet at stemme ja til den her nedsættelse af afgiften på forsikringer af lystbåde. Men jeg vil også sige, at jeg synes, det kunne være rigtig rart, hvis S kunne stoppe med at føre kampagne mod den politik, som de så til sidst vælger at stemme for – de ligefrem dæmoniserer den politik, de selv vælger at stemme for.

Jeg har fundet et par citater, som jeg synes er relevante at læse op. Det er, hvad S har sagt om det her forslag.

Hr. Jesper Petersen, S's skatteordfører: Det er Liberal Alliances gave til Fritz og Poul-segmentet med dyre både i Vedbæk, Skovshoved og Rungsted

Kl. 13:07

Mette Gjerskov: Sådan er der så meget. Der dør et barn hvert femte sekund i den fattige del af verden. Regeringen vælger at sænke afgiften på lystbåde.

Hr. Bjarne Lausten: På de foregående finanslove har prioriteringerne været helt ved siden af skiven med sænkelsen af bilafgifterne på ikkeklimavenlige biler og nu på dyre lystbåde.

Det er de her billeder, der er blevet tegnet af socialdemokrater. Jeg kunne fortsætte. Der er en lang række af den type citater, og nu stemmer Socialdemokratiet for. Jeg synes, det kunne være skønt og fair, hvis alle de socialdemokrater, der har været ude at kritisere det her, nu går på Twitter og siger: Vi stemmer for, fordi vi faktisk synes, det er rigtig god politik. For det må jo være grunden til, at man stemmer for. Tak skal I have.

Kl. 13:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Er der flere, der ønsker at udtale sig? Nej, det er der ikke.

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 88 (S, DF, V, LA, RV og KF), imod stemte 19 (EL, ALT og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) nr. 2018/1861 og nr. 2018/1862 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold.

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremstilling 09.11.2018. 1. behandling 27.11.2018. Betænkning 18.01.2019).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Kl. 13:07

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen drejer sig derefter om forslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om forslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 108 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til justitsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond. (Overdragelse af krav til Lønmodtagernes Garantifond ved tvivl om virksomhedsoverdragelse forud for konkurs m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremstilling 03.10.2018. 1. behandling 23.10.2018. Betænkning 23.01.2019).

Kl. 13:08

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut, og vi går til afstemning.

Jeg vil gerne bede om ro. Selv om folk går ud af salen, behøver man ikke at tale sammen. Der skal være ro. Jeg stopper mødet et øjeblik, indtil folk, der ikke skal være til stede, er gået ud, for vi kan ikke koncentrere os om det her, når folk taler så meget.

Er der ved at være nogenlunde ro?

Så kan vi gå videre.

Kl. 13:09

Afstemning**Formanden** (Pia Kjærsgaard):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?
De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Forhøjelse af satser for folkepension, forhøjelse af fradragbeløb for folkepension og førtidspension og forhøjelse af fradragbeløb for ægtefælles eller samlevers indkomst).

Af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 20.12.2018. 1. behandling 15.01.2019. Betænkning 23.01.2019).

Kl. 13:09

Forhandling**Formanden** (Pia Kjærsgaard):

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning**Formanden** (Pia Kjærsgaard):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget?
De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Inden det næste punkt på dagsordenen, som er forespørgsel nr. F 2, skal vi lige se, om alle kort er skiftet ud, og om vi er på plads på den forreste række. Vi venter lige et øjeblik.

Så er vi ved at være der, og så går vi i gang med forespørgslen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) Forespørgsel nr. F 2:**Forespørgsel til statsministeren:**

Vil statsministeren redegøre for regeringens værdipolitik med fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen, og som

presser eller tvinger danskerne til at ændre levevis og adfærd og rette ind af hensyn til indvandrere?

Af Martin Henriksen (DF) og Christian Langballe (DF).
(Anmeldelse 03.10.2018. Fremme 09.10.2018).

Kl. 13:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 31. januar 2019.

Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti, for en begrundelse.
Værsgo.

Kl. 13:12

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Når vi har bedt statsministeren om at redegøre for regeringens værdipolitik med fokus på de udfordringer, der følger af indvandringen, og som presser danskerne til at ændre levevis og adfærd og rette ind af hensyn til indvandrere, tager det udgangspunkt i, at Danmark fortsat er presset på grund af især den muslimske indvandring, men også på grund af indvandringen som helhed.

Det er vigtigt, at vi herinde viser, at vi tager danskernes bekymringer alvorligt. Der er store problemer i vores skoler og daginstitutioner, og det relaterer sig også til den indvandring til Danmark, som der har været, og som der stadig væk er i et vist omfang, og der er også problemer med kriminalitet og ekstreme grupperinger i samfundet. Der er danskere, som føler sig fremmede i deres eget land, og det er selvfølgelig uholdbart, og det skal vi tage alvorligt, og det er i al sin enkelhed det, der er baggrunden for debatten.

Kl. 13:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det statsministeren for en besvarelse.

Kl. 13:13

Besvarelse**Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for ordet, og tak til Dansk Folkeparti for traditionen tro at tage initiativ til en forespørgselsdebat om de danske værdier.

Det er jo et vigtigt spørgsmål. Hvad vil det sige at være dansk? Hvilke værdier gemmer der sig i de traditioner og den kultur, som er vores, og hvordan vil det se ud i fremtiden? Det er klogt at tænke over, både for nye og for gamle danskere, og debatten er jo heller ikke ny. I år er det 800 år siden, at Dannebrog ifølge sagnet faldt ned fra himlen. Dengang så Danmark noget anderledes ud end i dag. Kultur, værdier og traditioner er jo ikke statiske. De forandrer sig som alt andet. For ca. 100 år siden skulle man f.eks. være 35 år gammel for at stemme til Landstinget. De fleste kvinder gik hjemme og var afhængige af deres mænds indtægt. I skolen måtte man slå børnene. Det er ikke en dansk værdi i dag at slå børn. Det var det åbentbart engang. Ting forandrer sig over tid.

Jeg kan huske, da jeg selv gik i skole og Ibrahim kom ind i klassen efter sommerferien som den første og den eneste med udenlandsk baggrund. Jeg nævnte det også i min nytårstale. Da jeg gik i gymnasiet, var der i hele Danmark omkring 50.000 mennesker med ikkevestlig baggrund. I dag er det tal tæt på en halv million. Så på en generation er vores land forandret, og det udfordrer os, og det skal vi diskutere, det skal vi handle på. Men vi er også nødt til at gøre det med afsæt i, hvad der er en realitet, nemlig at vi ikke kan skruetiden

tilbage. Vi står, hvor vi står. Vi er nødt til at tage den herfra, finde ud af det sammen, både gamle og nye danskere.

Danmark er jo et land ifølge geografien. Her bor nogle mennesker, men det er jo mere end det, det er også et fællesskab. Det bliver tydeligt for mig, det blev det så sent som i går aftes, da jeg var til et mindearrangement for Kim Larsen, mens alle andre var på Rådhuspladsen for at festligholde vores verdensmestre. Jeg var på hans gamle seminarium, som i dag er Københavns Professionshøjskole. Kim Larsen samlede danskerne på tværs af generationer, bopæl, job og baggrund. Han ramte noget i os alle, ikke kun gennem sine sange og sin poesi, men også gennem sin væremåde, jordnær og uimponeeret, skarpsindig, både i ord og tanke, men først som sidst var Kim Larsen jo eksponent for frisind, friheden til at være den, man er, sammen med andre. Og for mig er det en særlig værdifuld del af vores fællesskab.

I et ægte fællesskab skal der være plads til forskellighed, plads til at kunne rumme mangfoldigheden, den enkelte, som han eller hun er, men frisind er omvendt jo ikke det samme som holdningsløshed. Et rigtigt fællesskab har også sine grænser, og spørgsmålet er, hvor vi sætter de grænser. Og den debat mellem rummelighed og hvor vi sætter grænsen, er vigtig til alle tider og jo ikke mindst i en tid, hvor meget er under opbrud. En del af det opbrud skyldes jo, at vi igen-årene har åbnet vores dør for tusindvis af mennesker på flugt, åbnet vores dør af et godt hjerte og vel også med en eller anden, har det vist sig over tiden, naiv tro på, at alle, der kom hertil, ville os så meget, at de også ville tage vores værdier til sig, opsøge og blive en del af det danske fællesskab.

Så simpelt er det ikke. Det ved vi nu, og det er en lære, der er gået noget langsommere op for nogle end for andre, for nu at sige det, som det er. Der kom for mange ind med et udgangspunkt, som var alt for fjernt kulturelt og værdimæssigt, og det har presset vores danske fællesskab. Og sådan kan det ikke fortsætte. Her er en grænse. Antal betyder noget. Det er vi mange der har ment meget, meget længe. Der synes at være nogle flere, der abonnerer på det synspunkt nu, og det er godt, for vi skal ikke lukke flere ind, end vi kan rumme.

Det er derfor, regeringen fører en stram og konsekvent udlændingepolitik. Jeg ved godt, at der er mange, også her i salen, der synes, det er for hårdt, men jeg tror også, at der er mange, der deler min bekymring for Danmark, og en ting kan vi i hvert fald slå fast: Regeringens politik virker. EU's indsats har betydet, at tilstrømningen til Europa er voldsomt reduceret, men Danmarks politik har betydet, at flygtninge nu også går uden om Danmark, når de skal vælge land. Vi er gået fra at være, da den her regering trådte til, det femte mest attraktive asylland i Europa til nu at være det sekstende mest attraktive, når man sætter antallet af asylansøgere i forhold til befolkningstallet. Det er jo ikke nogen tilfældighed. Det er et udtryk for, at der har været ført en politik, som har sat en grænse. I de sidste 2 år har vi derfor også haft det laveste asyltal, vi har set i et årti.

Kl. 13:19

Vi ønsker også nye grænser, når det gælder om, hvor lang tid man skal blive i Danmark. Børn og voksne, som har et berettiget behov for beskyttelse, skal selvfølgelig have husly i Danmark – selvfølgelig skal de det – men i vores verden er husly midlertidigt, det er ikke en invitation til at flytte ind permanent, og derfor skal krigs-flygtninge hjem igen, når forholdene tillader det, tilbage til deres land, hjælpe med at bygge det op. Det er sådan set også en moralsk forpligtelse.

Sammen med Dansk Folkeparti har vi gjort det princip endnu mere klart og endnu mere tydeligt, så vi nu giver opholdstilladelser med henblik på midlertidigt ophold ud fra en tanke om, at midlertidigt betyder midlertidigt. Jeg ved godt, at det som sådan ligger uden for Danmarks indflydelse, om krige ude i verden ophører, eller om regeringer vælter i de lande, hvor flygtninge kommer fra. Men det ligger inden for vores eget beslutningsrum at sige, at hvis betingel-

serne for opholdstilladelse ikke længere er til stede, så skal opholdstilladelsen inddrages hurtigst muligt, og den pågældende skal rejse ud af Danmark og tilbage til sit hjemland.

Til gengæld skal man så yde sit til fællesskabet, mens man er her, det siger sig selv. Man skal tjene sine egne penge, for ellers skal andre gøre det for en, og mennesker, der får varigt ophold i Danmark, skal selvfølgelig integreres ordentligt, have uddannelse, arbejde, tage ansvar for sig selv og sine, bidrage til fællesskabet, tage Danmark til sig. Det gør de fleste da heldigvis også. Det er værd at huske på, at rigtig mange med udenlandsk baggrund arbejder, betaler deres skat, opdrager deres børn til ansvarlighed, bl.a. til at tage en uddannelse, at flere og flere får en uddannelse, kommer i beskæftigelse. Andelen af flygtninge og familiesammenførte, som er i job efter 3 år i Danmark, er steget fra hver femte til op imod halvdelen, altså noget nær fordoblet, i den her regerings levetid. Det styrker integration og sammenhængskraft, og det er heller ikke sket af sig selv. Det hænger jo sammen med, at de færre, der kommer, møder vi mere konsekvent, og at vi sammen med arbejdsmarkedets parter har indført en integrationsgrunduddannelse i 2016 som en trædesten til arbejdsmarkedet for mange, og som betyder, at man nemmere får kendskab til dansk, til kultur, til vores værdisæt, til vores måde at tænke på, til arbejdsmarkedet, og det er godt. Og det er jo sådan set godt, uanset hvor ens fremtid ligger.

En ting er dog helt sikker, apropos det med, hvor ens fremtid ligger, og det er, at den ikke ligger i en ghetto. Vi skal nedbryde de parallelsamfund, som er med til at splitte Danmark, områder, hvor alt for mange mennesker med samme problemer klumper sig sammen, hvor alt for få voksne står op om morgenen og går på arbejde, hvor kvinder regnes for mindre værd end mænd, hvor unge ikke må gifte sig med den, de elsker, og hvor Danmark ikke er Danmark. Her går en grænse, her stopper rummeligheden, den udvikling skal vendes, og det er ved at være sidste chance. Det er også derfor, regeringen har taget initiativ til en samlet strategi med det mål at forebygge og nedbryde parallelsamfund. Det er lykkedes at samle et bredt flertal, og det vil jeg gerne kvittere for, bag markante og målrettede initiativer, 20 i alt, og vi har sat det ambitiøse mål, at der ikke skal være én ghetto tilbage i 2030. Hver eneste ghetto skal væk. I stedet skal vi omdanne de her boligområder til almindelige bydele, og det kræver gennemgribende ændringer af boligmassen, og så skal vi have en langt mere håndfast styring af, hvem der skal bo i de udsatte boligområder. Børnene skal i daginstitution fra en tidlig alder, og vi skal styrke myndighedernes og ikke mindst politiets position i de her boligområder, så det bliver mere trygt for beboerne at færdes der. Det er sund fornuft til gavn for alle.

Så vi skal bryde parallelsamfund ned, og vi skal være insisterende på, at man gør sig til en del af vores fællesskab, når man skal være her permanent. Til gengæld skal vi så heller ikke lukke os inde om os selv. Det er hverken fornuftigt eller gavnligt at lukke Danmark for mennesker, som kan og vil bidrage til vores land. Derfor har regeringen fortsat det synspunkt, at det skal være muligt for danske virksomheder at kunne ansætte de medarbejdere, de har brug for, også hvis de skal et stykke ud i verden, forudsat selvfølgelig at det sker på ordentlige vilkår og i respekt for den danske model, og at man er her, så længe man har et arbejde. Derfor er det trist, at et flertal uden om regeringen i virkeligheden, synes jeg, forveksler den her værdidebat og behovet for at få styr på udlændingepolitikken med en bremse på danske virksomheders muligheder for at få besat ledige stillinger, som vi ikke har folk til herhjemme. Det har den konsekvens, at virksomheder går glip af ordrer, og at statskassen går glip af indtægter.

Kl. 13:24

Det er jo sådan, at hver gang vi har en udlænding på beløbsordningen, bidrager han eller hun i gennemsnit med mere end 300.000 kr. om året til de offentlige kasser, altså samlet set med det tal, vi har

nu, 1,5 mia. kr. om året. Det er penge, som vi kan bruge direkte til bedre uddannelse, erhvervsvilkår og mere og bedre velfærd, og derfor ærgrer det mig, at et flertal i Folketinget fører den linje, man fører her, for her synes jeg, at rummeligheden og frisindet og forståelsen har trange vilkår.

Vi skal kunne genkende Danmark, også i fremtiden, og for mig er frihed, frisind og fællesskab uløseligt forbundet med det bedste ved Danmark. Det skal vi værne om ved at hylde mangfoldigheden, men også ved at turde sætte grænser for rummeligheden, og derfor er det med den her debat som med de fleste: Den er ikke sort-hvid, og den er nødt til at have sine nuancer, for der skal findes en balance mellem fasthed og hårdhed og lukkethed. Danmark skal være lukket for dem, der ikke kan og vil Danmark, det er regeringens linje, men på den anden side skal Danmark være en åben nation, der ikke vender ryggen, men ansigtet mod resten af verden. Tak for ordet.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og der er et par korte bemærkninger til statsministeren. Først hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:26

Martin Henriksen (DF):

Tak for det, og tak til statsministeren. Jeg har to spørgsmål. Statsministeren siger, at antallet betyder noget. Det mener vi jo også i Dansk Folkeparti, og vi er jo helt med på, at antallet er faldet, og det er godt. Det er et samarbejde mellem regeringen og Dansk Folkeparti, der ligger til grund for det. Men spørgsmålet er: Er det regeringens ambition, at antallet, der kommer hertil, skal reduceres yderligere? Det var det ene.

Det andet spørgsmål er: Anerkender statsministeren, at der er danskere, som føler sig fremmede i deres eget land? Og hvis statsministeren anerkender det, hvordan vil statsministeren så håndtere det fremadrettet, altså den utryghed og de bekymringer, som der er mange danskere, der har, eksempelvis i forhold til befolkningsudviklingen? Tak.

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. I forhold til det med »yderligere«, må jeg sige, at det her jo ligesom skal deles op. For i forhold til dem, der kommer og søger asyl med en tredjeverdensbaggrund, har vi jo ret beset en ambition om, at det tal skal nedbringes til nul, for så vidt angår dem, der kommer spontant. Altså til nul. Det er ikke lige rundt om hjørnet. Det kræver, at vi opruster det europæiske samarbejde noget mere, end vi allerede har gjort, men vi er jo nærmere, end vi har været det før, i form af det tal, vi nu i fællesskab har fået bragt ned både i 2017 og 2018 til et niveau, der er det laveste i 10 år. Det burde ideelt set komme ned på nul, fordi adgangen til Danmark ikke burde være den spontane vej op gennem hele Europa. Det burde være på invitation.

Derfor er min ambition jo, at vi i forhold til det her område kunne vende tilbage til et system – nej, ikke vende tilbage, for vi har aldrig været der – men at vi altså kunne have et system, hvor dem, der kom af flygtningestatus i Danmark, kom, fordi de var kvoteflygtninge. Det ville i øvrigt også gøre integration og alt mulig andet lettere. Det er derfor, at man bl.a. i Canada måske har en lidt anden profil, end vi har, fordi man har en geografi, der ligesom sikrer en imod alt for mange spontane asylansøgere, og så har man mulighed for at tage ned i lejrene og også se på folks integrationspotentiale. Der er svaret på det ene spørgsmål. Nu blinker det rødt. Jeg vil tro, at det andet spørgsmål bliver gentaget, og så svarer jeg på det.

Kl. 13:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 13:28

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Den er svær her i første runde. Vi har et spørgsmål hver, ikke? Og så er det to i den næste? Jeg er også ved at lære det, og jeg er også ramt lidt på stemmen ligesom statsministeren, så jeg håber, at jeg kan høres. Jeg er i øvrigt helt enig med statsministeren i, at det ville være ideelt, hvis vi kunne få den spontane adgang ned på nul. Det mener vi også i Radikale Venstre kræver fælleseuropæiske løsninger. Det er vi helt enige i.

Det, jeg vil spørge statsministeren om, har at gøre med dem, som allerede er her med mange forskellige baggrunde. For statsministeren har jo adskillige gange – og i alt fald i flere nytårstaler og åbningstaler, som vi har rost i Radikale Venstre – talt om, at vi er sammen om Danmark; det handler ikke om hudfarve, ikke om religion; det handler om at vælge Danmark til. Jeg synes, statsministeren sagde nogle lignende ord her i indledningen.

Men i torsdags behandlede vi L 140, lov om paradigmeskifte, hvor man næsten med pincet tager ordet integration ud af en omfattende lovgivning. Der er 111 lovændringer, og der er endda afsat 2 mio. kr. alene til den tekniske ændring, det er at tage ordet integration ud. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 13:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, statsministeren.

Kl. 13:30

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg synes, det hænger meget, meget fint sammen, og jeg synes, det ville klæde debatten, hvis vi fik nuancerne med her. For mig er der en verden til forskel på, om man kommer til Danmark som indvandrere, eller fordi man er individuelt forfulgt, på baggrund af en katastrofe eller en krig, og egentlig skal være her med det afsæt, at man har brug for et midlertidigt helle, indtil der forhåbentlig er så meget orden i det land, man kommer fra, at man kan vende hjem – ligesom de danske jødiske flygtninge tog til Sverige under krigen og kom tilbage bagefter.

Så skal man ikke integreres. Altså, så skal man ikke assimileres, så skal man ikke forvandles til indvandrere. Så skal man være en del af fællesskabet, mens man er her. Man skal arbejde, man må gerne lære vores sprog, og det er der intet i det, vi har aftalt før jul, der ændrer. Tværtimod. Det holder vi sådan set fast ved. Men udgangspunktet er, at man skal hjem igen.

Så er der folk, der kommer her, fordi de skal være her permanent. Det kan være nogle, der har giftet sig med en person fra Danmark, altså med en anden nationalitet. De skal være her, de bliver danskere. De bliver indvandrere. De ender op med at få pas og stemmeret, og de skal integreres. Og derfor skal vi bruge ordene rigtigt. Og jeg synes ikke, der er nogen modsætning mellem de her to ting.

Kl. 13:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet.

Kl. 13:31

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Statsministeren nævnte flere gange i sin tale ordet frisind som en af de bærende danske værdier. Det er jeg jo helt enig med statsministeren i den er.

Der er bare på det seneste kommet et paradoks, synes jeg, når vi taler om frisind. En af tingene er jo, at regeringen gerne vil signalere til de nye danskere, der kommer, at de skal respektere vores frihedsrettigheder og vores ligestillingsidealer. Og et af de redskaber, man bruger, er så at lave et lovindgreb, som hedder, at man skal give hånd, når man bliver dansk statsborger, eller at man ikke må gå med burka, eller at man skal have sine børn i vuggestue, når de er 1 år, hvis man bor i særlige områder. Det er jo sjovt, at man kompromitterer frisindet i frisindets navn. Det er jo i hvert fald, hvis du spørger mig, min udlægning af det, og det er jo interessant.

Så mit spørgsmål til statsministeren bliver: Hvem er det, der skal bestemme, hvor grænsen går for, hvornår vi må begynde at lave lovindgreb, som så skal bestemme, hvor grænsen for frisindet går? Er det den til enhver tid siddende statsminister, er det integrationsministeren, er det Dansk Folkeparti – altså, hvem er det, der bestemmer? For hvis ikke frihedsrettighederne ligger under de politiske ideologier, er vi jo aldrig sikre på, hvor de er henne – så kan de jo bevæge sig frit alt efter det politiske flertal i det til enhver tid siddende Folketing. Så hvem bestemmer, hvor grænsen for vores frisind går?

Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Så lang tid vi snakker lovgivning, vil jeg jo foreslå, at det til alle tider er Folketinget og ikke bare en eller anden minister eller et bestemt parti, men altså Folketinget. Det er en grundlæggende og også en dansk værdi, at vi bekender os til demokratiet.

Så synes jeg altså, at det bliver for forsimplet at have den her definition på frisind, hvor det nærmest er sådan ligegyldighed, eller at alt er lige gyldigt – det er jo det, der gør det svært. Og når vi siger, at frihedsrettighederne ikke må ligge under for en eller anden ideologi, så tror jeg bare man må være ærlig at sige, at hele det der sæt af individuelle menneskerettigheder, der er vokset op oven på anden verdenskrig, jo også hviler på et livssyn og et menneskesyn. Det er også derfor, vi faktisk fører en kamp ude i dele af verden for at få dele af verden til ligesom at tage ejerskab til den måde at tænke individuelle menneskerettigheder på.

Altså, der findes lande derude, hvor der er en ideologi, eller hvor religion står over verdslighed eller der er et andet samspil mellem religion og verdslighed, der gør, at det knager i forhold til de rettigheder, som vi betragter som universelle, individuelle menneskerettigheder. Derfor kan det ikke nytte noget, at vi har det der romantiske livssyn, der hedder, at alt kan være lige gyldigt – det er det ikke.

Det danske samfund hviler et eller andet sted på en slags uskrevet samfundskontrakt, som altså bygger på, at vi som borgere bekender os i en eller anden udstrækning til et værdisæt, som vi har i fællesskab. Og det er ikke bare lovgivet; det er vokset frem. Og hvis vi får en forandring af vores befolkningssammensætning accelereret og for mange vender ryggen til det værdisæt, så får vi problemerne.

Kl. 13:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så går vi videre. Der er ikke flere korte bemærkninger til statsministeren lige nu. Vi går over til forhandlingen og de ganske almindelige regler, som vi ellers har for korte bemærkninger.

Ordføreren for forespørgerne, hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for ordet. Den politiske værdikamp har i 2018 budt på flere højdepunkter, men også vist, at der er områder, hvor værdikampen vil fortsætte. Jeg vil tillade mig at fremhæve en række af årets værdimæssige højdepunkter set med Dansk Folkepartis øjne: forbuddet mod at bære burka og niqab, en nødvendig lov, der allerede har udløst en række sigtelser og bøder. Udlændinge, der vil være danske statsborgere, skal nu give hånd til en dansk myndighedsperson, og det er nødvendigt, fordi det understreger, at dansk kultur og danske omgangsformer er noget, som man som en selvfølge skal acceptere, hvis man ønsker at være en del af fællesskabet. Det er helt rimeligt. Det burde sådan set ikke være nødvendigt med lovgivning i forhold til sådan nogle ting, men det er det desværre, og derfor lovgiver vi.

Det var en konkret sejr og et skridt i den rigtige retning, da marokkaneren Said Mansour blev udvist til Marokko og sendt hjem, men det var også en vigtig symbolsejr i kampen mod islamisterne. Said Mansour var og er vel stadig væk forbillede for mange herboende islamister, og hans eget store forbillede, hvis man hører på det, han siger, var jo sådan set Osama bin Laden.

At vi forbyder burka og niqab, at vi sender Said Mansour ud af landet, at vi siger, at hertillands hilser man ordentligt på hinanden ved at give hånd, ja, det er alt sammen vigtige signaler til de mest ekstreme islamistiske grupperinger i landet. Og man skal ikke tage fejl af, at de faktisk fylder en hel del. Vi siger til dem: I er ikke velkomne, og I vil tabe kulturkampen, dels fordi Dansk Folkeparti og forhåbentlig også andre vil blive ved med at vedtage lovgivning, som målrettet går efter de mest ekstreme kræfter inden for islam, dels fordi vi forhåbentlig snart får gang i flere hjemsendelser, og så også – det tror jeg i hvert fald på – fordi flere med indvandrerbaggrund vil acceptere vores krav og ønske om, at man for at blive dansk, også skal agere dansk ved bl.a. at tage dansk kultur, vores værdier og vores traditioner til sig og gøre dem til sine egne værdier og traditioner.

I forhold til Said Mansour og generelt i forhold til hjemsendelser sender vi heldigvis løbende folk ud, og det skal vi have mere af. Det handler som sagt om værdier, men det handler også om økonomi. En opgørelse fra Finansministeriet har tidligere vist, at Danmark kan spare millioner af kroner for hver udlænding, der rejser hjem. Derfor er det nye paradigmeskifte, den nye hjemsendelsespolitik, som er vedtaget i forbindelse med finanslovsaftalen, et nødvendigt redskab – og tak for en god aftale til regeringen og statsministeren!

Det var også godt, at finanslovsaftalen udløste et nyt udrejsecenter på øen Lindholm. Det er et konkret tiltag, som gør, at vi får mere styr på udviste og uønskede udlændinge, indtil de kan hjemsendes. Men det er også værdimæssigt et vigtigt signal, for med beslutningen om at sende uønskede og kriminelle udlændinge, herunder udlændinge, som eksempelvis har kæmpet for Islamisk Stat, ud på en ø, siger vi endnu en gang, at vi gider jer ikke. Vi ønsker at isolere jer fra resten af samfundet indtil den dag, hvor I kan vende hjem. I bliver ikke en del af vores fællesskab.

Med fare for at blive misforstået vil jeg sige, at vores fællesskab i udgangspunktet er et lukket fællesskab. Det er ikke åbent for alle. Man kan godt komme ind på visse betingelser, men det kræver en gyldig adgangsbillet. Og kommer man ind og efterfølgende bryder med vores regler, er det det samme som at takke nej til at være en del af Danmark. Det skal vi herinde i huset være fælles om at mene. Sådan bør det være, men sådan er det desværre langt fra.

Det var skuffende, at andre partier stemte nej og Socialdemokratiet stemte blankt til at etablere et udrejsecenter på øen Lindholm. Kan man stole på Socialdemokratiet? Er det store arbejderparti endnu en gang ved at varme til et nyt regeringssamarbejde med De Radikale, hvor det igen vil være De Radikale, der får lov til at bestemme til stor skade for Danmark? Det var også skuffende, at Socialdemokratiet støttede regeringen i at underskrive FN's migrationspagt.

Jeg vil også fremhæve, for det er også et spørgsmål om værdier for Dansk Folkepartis vedkommende, grænsekontrollen, fordi vi selvfølgelig skal passe på vores grænser. Det har også en værdi. Op til europaparlamentsvalget i 2015 – og nu kommer der jo snart et nyt – gjorde et af regeringspartierne lidt nar ad grænsekontrollen. Jeg tror, det var Venstre, som havde en annonce, hvor der var en grænsebom på Frøslev Mose mellem Danmark og Tyskland, og Venstre spurgte: Nyttede det overhovedet noget at have grænsekontrol? Og nu roser selv samme parti jo grænsekontrollen og fremhæver resultaterne. Man må sige, at selv Venstrefolk kan blive klogere. Det er jo et slogan, man kan låne til valgkampen, hvis det er, man har lyst til.

Værdikampen er godt i gang, og den vil fortsætte også efter et folketingsvalg. Der er ikke tid nok til at komme ind på de mange aspekter i kultur- og værdikampen – tiden går, det gør tid jo – så jeg vil afslutningsvis understrege, at for os i Dansk Folkeparti handler værdikampen også om dansk selvstændighed og retten til at bestemme vores egen udlændingepolitik.

Så er der et forslag til vedtagelse, og det er på vegne af Dansk Folkeparti.

Forslag til vedtagelse

»Det er Folketingets opfattelse, at en restriktiv indvandringspolitik er nødvendig for at værne om danske værdier.

Folketinget bemærker, at det er vigtigt at bevare dansk kultur og danske værdier samt at bekæmpe islamiseringen af samfundet. Tildækningsforbuddet og arbejdet med at forhindre visse udenlandske pengedonationer til religiøse formål i Danmark er vigtige dele af arbejdet. Folketinget opfordrer til, at der i forlængelse heraf vedtages et forbud mod at bære religiøs hovedbeklædning i grundskoler, der finansieres af det offentlige.

Folketinget opfordrer herudover regeringen til at værne om dansk selvbestemmelse og i forlængelse heraf i særlig grad at være opmærksom på de mulige negative konsekvenser af afgørelsen ved EU-domstolen i spørgsmålet om familiesammenføring og tyrkiske statsborgere.

Folketinget opfordrer ligeledes regeringen til at styrke hjemsendelsen af flygtninge i overensstemmelse med finanslovsaftalen for 2019 samt sikre, at der hurtigst muligt etableres et asylstop, således at asylansøgere afvises ved de danske grænser.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 60).

Kl. 13:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Så er det fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:40

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Det var noget af en vedtagelsestekst. Jeg hæftede mig selvfølgelig ved det med det lukkede fællesskab. Ordføreren sagde: Misforstå mig ej. Men det kan vel ikke misforstås. Et lukket fællesskab er vel et lukket fællesskab. Så kom jeg bare til at tænke på, hvordan Dansk Folkeparti igen og igen bryster sig af, at kristendommen er kulturbærende i Danmark og vigtig for Danmark, og at det er det, vi er bygget på. Men hvis der er noget, som kristendommen på ingen måde står for, er det da et lukket fællesskab. De klassiske

kristne værdier er da i den grad åbne for omverdenen – hele historien om den barmhjertige samaritaner, som vi sikkert alle sammen kender, næstekærlighedsbudskabet. Jeg forstår simpelt hen ikke – det er simpelt hen et paradoks – hvordan Dansk Folkeparti kan hæfte sin politik op på de kristne værdier, når man i den grad lukker sig om sig selv og direkte taler om et lukket fællesskab. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 13:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:41

Martin Henriksen (DF):

Det hænger fint sammen. Hvis man kigger på de traditioner og højtid, som er med til at definere det danske samfund, er det jo i høj grad bundet op på de kristne højtid. Det tror jeg ikke der kan være nogen som helst tvivl om. Så det er jo en del af det, som udgør grundstammen i det danske fællesskab. Og hvis man vil bevare det danske fællesskab, bliver man jo også nødt til at kigge på, hvem det er, der kommer ind i Danmark. Der er det klart, at hvis man har en indvandring, hvor der kommer mennesker fra lande og kulturer, som ligger langt væk fra dansk kultur, og hvor der er et grundlæggende anderledes syn på, hvordan et samfund skal være indrettet, bliver man nødt til at have fokus på det. Hvis ikke man har fokus på det, undergraver man jo faktisk det fundament, som Danmark hviler på. For så kommer der jo nogle mennesker ind i Danmark – det har vi allerede set – som har nogle andre opfattelser af, eksempelvis hvordan man betragter kvinders status og position i samfundet. Hvad er synet på eksempelvis børneopdragelse? Hvordan er synet på demokrati osv.? Det er jo det, der gør, at det er nødvendigt, at vi sikrer, at vi også har et lukket samfund på den måde, at vi har ret og pligt til at sortere, hvem det er, der kommer ind i Danmark. Det bliver vi ganske enkelt nødt til at gøre. Jeg mener faktisk, at hvis ikke vi gør det, lever vi ikke op til vores ansvar.

Kl. 13:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Carolina Magdalene Maier.

Kl. 13:43

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Jeg er bare helt uenig. Jeg mener, at den måde, Dansk Folkeparti bruger kristendommen på, nærmere er en trussel mod kristendommen end et forsvar for den. Men der er vi så uenige – hele åndsfrihedstankegangen. Men lad det ligge. Jeg havde det andet spørgsmål.

Ja, for mig er det da også en klassisk dansk værdi, hvis man kan kalde det det, at give hånd til et menneske, man møder eller skal hilse på. Men det, der ikke er en klassisk dansk værdi, er, at man begynder at lovgive om noget ved lov, når man er uenig i holdningerne. Vi har altid i Danmark bekæmpet holdninger med ord. Det er jo det, der er styrken ved det danske demokrati – at hvis der er nogen, der gør noget, som vi ikke er enige i, så bekæmper vi dem med ord. Vi udfordrer dem på ord og argumenter. Vi lovgiver ikke om ting, vi ikke er enige i. Så er ordføreren ikke enig med mig i, at det ikke er særlig klassisk dansk at begynde at lovgive om sådan nogle ting?

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:43

Martin Henriksen (DF):

Nej, det er jeg ikke enig i. Det er jo fint nok at tale om ting og argumentere om ting. Men jeg har sådan et billede af – hvis nu man går

flere årtier tilbage, mens parallelsamfundene og ghettoerne blev opbygget på Nørrebro og i Odense og andre steder i Danmark – at imens der var en masse mennesker, der talte om det og forsøgte at argumentere imod de islamistiske grupperinger og de holdninger, de havde, og brugte tid på det, så voksede og voksede de bare, fordi man ikke håndterede problemerne, og fordi man glemte, at det i stedet for kun at tale om det også handler om, hvem det er, man lukker ind i samfundet. Selvfølgelig skal man argumentere osv., det er klart, det skal man gøre, men der er jo nogle mennesker, du ikke kan nå med fornuftige argumenter. Der er nogle mennesker, eksempelvis Hizb ut-Tahrir eller folk, der vælger at iklæde sig en niqab og rende rundt som spøgelser i det offentlige rum, som du ikke kan nå med argumenter. Du kan ikke nå dem med argumenter, og på et eller andet tidspunkt må man jo konstatere og gøre op med sig selv, om det så er tilfredsstillende – at så accepterer vi bare nogle mennesker, vi ikke kan nå. Eller ønsker vi at gå skridtet videre og også bruge lovgivning som lovgivere? Der er vi jo så nået frem til det sidste i Dansk Folkeparti. Og så er der så nogle andre, Alternativet, som snakker videre.

Kl. 13:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Godt, tak for det. Så er der ikke flere spørgsmål til ordføreren i denne omgang, og så er det hr. Mattias Tesfaye, Socialdemokratiet.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Mattias Tesfaye (S):

I sin nytårstale sagde statsministeren, og han gentog det i dag, at der var 50.000 mennesker med ikkevestlig baggrund i Danmark, da statsministeren gik i gymnasiet, og at antallet i dag er fordoblet. På én generation er vores land forandret, sagde statsministeren, hvorefter han så ind i kameraet og fortsatte: Men vi kan ikke rulle tiden tilbage, vi må tage den herfra, finde sammen og finde ud af det sammen.

Det er jeg faktisk hundrede procent enig i. Det gode spørgsmål er blot: Finde sammen om hvad? Ingen af os kræver jo, at muslimer skal spise svinekød eller konvertere til kristendommen, men hvad kan vi så egentlig med rimelighed forvente af hinanden hertilands, når vi nu er enige om, at tolerance og ligestilling ikke er det samme.

Forleden skrev jeg i dagbladet Politiken, at jeg blev bekymret, da jeg mødte et par unge teenagere med udenlandsk baggrund, der ikke havde hørt om Kim Larsens død, flere dage efter at det var sket. Den bemærkning har jeg fået kritik for af flere: Skal man nødvendigvis elske Kim Larsen for at blive dansk? spørger nogle.

Se, svaret er naturligvis nej, men jeg brugte min oplevelse til at beskrive en mere generel tendens i samfundet, som jeg synes bør interessere os, nemlig at vi er fælles om stadig mindre i Danmark. Vi bor stadig mere opdelt, og det gælder både socialt og etnisk; vores børn går i stadig mindre grad på skoler og i gymnasier med hinanden; vi får i stadig mindre grad vores nyheder fra de samme medier; og ved sidste folketingsvalg så vi den mest polariserede stemmeafgivning i al den tid, jeg i hvert fald kan huske. På Nørrebro fik Alternativet 18 pct. af stemmerne, mens Dansk Folkeparti fik 5 pct. I Aabenraakredsen fik Dansk Folkeparti 32 pct., mens Alternativet fik 2 pct.

Vores bopæl, uddannelsesbaggrund, beskæftigelse og kulturelle baggrund betyder stadig mere for vores politiske stemmeafgivning, og jeg vil godt være helt ærlig og sige, at det gør mig faktisk bekymret for sammenhængskraften i Danmark. Og jeg synes, det har været beskæmmende at se, hvordan så mange debattører, meningsdannere, journalister og politikere latterliggør den her udfordring for vores samfund. For det er jo let nok, hvis man har sit på det tørre, men hvis man har brug for en velfærdsstat, bør man bekymre sig om, at fællesskabet i Danmark har fået det sværere.

Hvis vi skal opretholde et samfund, hvor vi omfordeler forholdsvis meget af samfundets samlede indkomst, så er borgerne nødt til at være i samme båd, have følelsen af det. Vi skal ikke blot være statsborgere, men også medborgere. Vores fællesskab skal altså ikke bare være juridisk, men også kulturelt funderet. Der er nødt til at være noget, der binder den unge akademiker fra Vesterbro sammen med en industriarbejder fra Aabenraa, noget, der binder de teenagedrenge med udenlandsk baggrund, jeg mødte, sammen med en pensioneret fiskerkone i Thisted.

Her fra Christiansborg kan vi understøtte det her med en fælles folkeskole og med god public service og meget andet lovgivning, men den stærkeste samhørighed skabes, når vi frivilligt mødes på kryds og tværs omkring noget af det, vi er fælles om.

Det er vist Mozart, der har sagt, at musik er det, der sker mellem tonerne. Et samfund er det, der sker mellem paragrafferne. Vi kan ikke lovgive om, at Peters forældre vasker trøjerne for drengenes fodboldhold inden næste kamp, og vi kan heller ikke beslutte, at Mohammeds mor er med til at planlægge Luciaoptoget i børnehaven. Vi kan heller ikke forlange, at hver eneste borger skal kende til Kim Larsens død, men vi bør være bekymrede, når det trækker i den modsatte retning. Det synspunkt vil jeg fastholde. Og det er på den baggrund, at vi fra Socialdemokratiets side valgte at følge op på statsministerens nytårstale ved at formulere fire konkrete forventninger, vi bør have til hinanden.

For det første skal vi alle anstrenge os for at kunne tale dansk.

Det er en stor styrke for Danmark, at så mange medborgere taler polsk og arabisk og engelsk og tyrkisk og alt muligt andet, men det er en svaghed, hvis de ikke også tilegner sig dansk. Uden et fælles sprog bliver det tæt på umuligt at fastholde den her samhørighed.

For det andet er folk nødt til at forsørge sig selv. Vi er jo stolte af et socialt sikkerhedsnet, men offentlig forsørgelse bør være undtagelsen ved sygdom og arbejdsløshed; det skal ikke være reglen, som man ser det i nogle grupper.

For det tredje må folk ikke bare acceptere demokratiet som landets styreform, men også anerkende, at demokratiets værdier bliver grundlaget for deres eget liv. Det kan være eller føles som et stort overgreb, hvis man er vokset op med religiøse regler, men her bliver vi nødt til at holde fast i kvinders ret til at tjene egne penge, unges ret til selv at vælge ægtefælle og mediernes og kunstnernes ret til at kritisere magt og religion.

Endelig, for det fjerde, bliver vi nødt til at bo mere sammen. Det er måske bekvemt, men det er ikke særlig gavnligt, når folk klumper sig sammen i nogle bestemte boligområder og dermed sender børnene i de samme skoler.

Jeg hører jævnligt folk kalde integrationen for fejlslagen. Sådan ser jeg faktisk ikke selv på det. Glasset er halvt fuldt, og meget fungerer ganske udmærket. Vi kan godt håndtere indvandring og samtidig bevare vores velfærdssamfund, men det kræver, at vi får kontrol med tilstrømningen, og at vi bliver mere præcise og konkrete i vores forventninger til hinanden. Hvis Socialdemokratiet igen får lov til at danne regering, vil vi styrke integrationen med udgangspunkt i de fire forventninger, som jeg kort har skitseret, og med de ord ser jeg frem til en god debat.

Så har jeg et forslag til vedtagelse på vegne af Socialdemokratiet:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget støtter, at der føres en aktiv integrationspolitik, som styrker samhørigheden i samfundet. Folketinget ønsker derfor at føre en politik, der sikrer, at indvandrere tilegner sig det danske sprog og hurtigst muligt kommer i arbejde. Derudover ønsker Folketinget at bekæmpe tendenser til parallelsamfund og social kontrol, der indskrænker frihedsrettigheder for nogle befolkningsgrupper«.
(Forslag til vedtagelse nr. V 61).

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der kommer et mere læseligt og renskrevet forslag lige om lidt, og det indgår i den videre debat. Tak.

Så er det hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:51

Kl. 13:51

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Jeg er ked af at sige det til hr. Mattias Tesfaye, men for mig at se, er der efterhånden for meget dobbelttydig snak i Socialdemokratiets udlændingepolitik. Der er lige en enkelt familie på Sjælsmark, der skal ud. Så er der også noget med en ø, som var det helt rigtige, men det skulle bare ikke lige være Lindholm, eller måske skulle det alligevel. Ja, det blev faktisk også ret uklart efterhånden. Så er der noget med Det Radikale Venstres udlændingepolitik, og der fik hr. Mattias Tesfaye sagt, at det måske ikke var helt galt alligevel, hvad De Radikale mente, det var måske ikke helt på månen. Og så er der hr. Mattias Tesfayes egen lille hassan, nemlig spørgsmålet om integrationsydelsen, hvor hr. Mattias Tesfaye har sagt, at hr. Mattias Tesfaye ønsker, at rådighedsbeløbet for fremmede, der bor i Danmark, skal hæves. Sidst Socialdemokratiet prøvede det, medførte det, at i tusindvis af flere asylsøgere satte kursen mod Danmark. Hvordan har hr. Mattias Tesfaye tænkt sig at sørge for, at det ikke sker igen?

Kl. 13:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:52

Mattias Tesfaye (S):

Tak for spørgsmålet, som også ligger lidt i forlængelse af en kommentarer, der kom fra Dansk Folkepartis ordfører hr. Martin Henriksen, som jo spurgte, om man kunne være sikker på, at Socialdemokratiet ikke gik i regering med De Radikale igen og lod Det Radikale Venstre diktere udlændingepolitikken i Danmark. Og til det kan jeg sige: Ja, det kan man være hundrede procent sikker på. Vi går til valg på at danne en rent socialdemokratisk regering, ikke kun på grund af udlændingepolitikken, men fordi en af årsagerne til, at vi har truffet den beslutning, at vi ikke ønsker at danne regering sammen med Det Radikale Venstre, er, at der er for langt i udlændingepolitikken mellem Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet.

Til det konkrete spørgsmål omkring integrationsydelsen er det vores opfattelse, at det ikke er gavnligt for det danske samfund eller for integrationen, at den nu er blevet ændret fire gange siden sidste folketingsvalg. Vi mener, at der er behov for stabilitet og ro omkring den ydelse, og at den ro gerne skulle skabes af et bredt flertal i Folketinget. Med ydelsen skal der tages hensyn til mange ting, herunder at den ikke i sig selv skal være på et niveau, hvor den adskiller sig meget fra ydelsen i vores nabolande, som gør, at folk søger til Danmark for at søge asyl.

Kl. 13:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 13:53

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Summa summarum, vil jeg sige til hr. Mattias Tesfaye: Socialdemokratiet og hr. Mattias Tesfaye går ind for, at de her mennesker skal have et højere rådighedsbeløb. Jeg synes, hr. Mattias Tesfaye skræver over nogle ting her. Hr. Mattias Tesfaye og jeg er opstillet stort set det samme sted, og hr. Mattias Tesfaye er meget optaget af at

rende rundt i Brøndby Strand og foregøgle, at der skal ske noget for de mennesker, der er ramt af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen derude. Er hr. Mattias Tesfaye med på, hvad Dansk Folkeparti har foreslået, nemlig at hvis man skal ændre i det, kommer det kun til at vedrøre danskere, så det altså ikke kommer til at være sådan, at folk, der kommer her til landet, får et højere rådighedsbeløb end det, der nu er vedtaget i Folketinget, hvis Socialdemokratiet kommer til magten?

Kl. 13:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:54

Mattias Tesfaye (S):

Det bliver ikke sådan med vores ydelser, at det kun vedrører danskerne, men vi har jo i dag et opholdskrav for at få integrationsydelse, og det synes jeg er en fornuftig ordning. Men vi har sagt, at det nuværende niveau for integrationsydelsen synes vi er for skrabet for børnefamilierne, og derfor kan det vel ikke undre hr. Kenneth Kristensen Berth, at vi, når regeringen og Dansk Folkeparti nu ønsker at sætte det ned med 2.000 kr. om måneden, så også er modstandere af det.

Kl. 13:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 13:54

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Et er, hvad man står her i Folketinget og siger som ordfører for Socialdemokratiet, men noget andet er, hvordan det egentlig gør sig gældende ude i kommunerne. Der er rigtig mange kommuner, hvor borgmesteren er socialdemokrat, og hvor man år efter år har ladet stå til. F.eks. i Odense, hvor Vollsrose ligger, var der sidste år, tror jeg det var, et møde, som for det første var kønsopdelt, og hvor det for det andet fremgik, at over 19 af de tilstedeværende ikke kunne et ord dansk og var på kontanthjælpsydelse. Der har man altså i årevis haft en socialdemokratisk borgmester.

Har Socialdemokratiet overhovedet baglandet med sig, i tilfælde af at man skulle vinde et folketingsvalg, og i givet fald, hvad vil man så gøre ved de borgmestre derude?

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:55

Mattias Tesfaye (S):

Ja, altså vores politik, der angår lovgivningen, fastlægges jo af vores folketingsgruppe her. Men det er rigtigt, at der både i en lang række kommuner med socialdemokratiske borgmestre og i andre kommuner, vil jeg sige, med konservative borgmestre eller Venstreborgmestre er og har været en voksende udfordring med parallelsamfund og sociale og kulturelle problemer. Jeg tror, vi skal passe på med at tage den enkelte borgmester eller den enkelte kommunalbestyrelse ud og sige, at de så har fejlet og svigtet.

Min egen konklusion er, at integration koster flere penge, det tager længere tid, det medfører flere kultursammenstød, end vi havde forestillet os, og uanset om det havde været mig selv eller fru Pernille Bendixen, der havde siddet i borgmesterstolen, tror jeg, at vi havde haft store udfordringer med integration i Danmark. Det er jo også en af årsagerne til, at det er vigtigt at holde tilstrømningen nede, for hvis der kommer flere mennesker hertil, end vi evner at integrere, hober integrationsgælden sig op, og det er det, jeg mener vi oplever

nu: at der løber renter på i mange af de her boligområder, fordi vi simpelt hen har løst mange integrationsproblemer, men har skabt flere for os selv, end vi har løst, ved at lukke for mange ind uden at kunne håndtere det.

Kl. 13:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti... Nej. Undskyld! Fru Pernille Bendixen, værsgo.

Kl. 13:56

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Jeg synes ikke, man skal være bange for at tage fat i den enkelte kommunalbestyrelse eller den enkelte borgmester, for det er jo et helt konkret problem, f.eks. i Vollsmose eller Gellerup, og det må man se i øjnene, og der må man have en snak omkring det. Der har man parallelt med regeringens ghettoplan vedtaget en lokal ghettoplan, og i den ghettoplan står der ikke et eneste ord om kultur. Der er ikke noget som helst om, at det er kulturelle problemer, der gør sig gældende. Det eneste, der fokuseres på, er sociale helhedsplaner og fysiske helhedsplaner, og det er altså noget, man haft i de sidste 30 år, og som ikke har virket.

Er hr. Mattias Tesfaye ikke enig med mig i, at man bliver nødt til at tage fat i den enkelte for at få rettet op på det her?

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:57

Mattias Tesfaye (S):

Jeg er helt enig i, at man bliver nødt til at gå praktisk og konkret til værks. Nu er jeg selv vokset op i Aarhus og kan godt huske Gellerupparken fra starten og midten af halvfemserne og også, hvad der skete med det boligområde. Og når jeg i dag læser den plan, de har lavet og vedtaget med et meget flertal i Aarhus Byråd, kan jeg også godt se, at de tager fat på en helt anderledes og drastisk måde, end man har gjort tidligere.

Det er ikke længere bare et spørgsmål om at lave nogle fælles madaftener og lave en streetbasketballbane, altså, der bliver væltet boligblokke, og der er en kæmpe investering i det boligområde, som man burde have lavet for mange, mange år siden, men som også kommer til at ændre beboersammensætningen, og dermed tager man jo også fat om den kulturelle adskillelse fra Aarhus by, som jeg synes har været et problem i mange år.

Kl. 13:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:58

Marie Krarup (DF):

Der var mange af de ting, som ordføreren sagde i sin tale, som vi i Dansk Folkeparti sagtens kan skrive under på, altså, at vi har et fællesskab i Danmark, som jo ligger langt ud over det juridiske, vi har et værdimæssigt fællesskab.

Det, jeg manglede i ordførertalen, var at sætte ord på, hvad det er for en frihedsfjendsk ideologi, der i dag truer det værdimæssige fællesskab, det frihedsfællesskab, vi har, i Danmark.

Det andet, jeg manglede, var nogle konkrete tiltag til, hvordan vi kan forhindre den frihedsfjendske ideologi i at udvikle sig i Danmark og splitte vores fællesskab eller gøre vores fællesskab til et fællesskab, hvor der ikke er nogen frihed. Det er vi meget, meget optaget af i Dansk Folkeparti.

Så derfor vil jeg godt bede ordføreren om at sætte ord på de to ting.

Kl. 13:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:59

Mattias Tesfaye (S):

Tak for spørgsmålet. Til det første vil jeg sige: Hvad truer egentlig de liberale frihedsrettigheder i vores åbne, demokratiske samfund? Hvad er det for nogen antidemokratiske holdninger, som desværre vinder indpas i nogle miljøer? Det mener jeg slet ikke der kan være nogen som helst tvivl om. Det er jo holdninger. Det er jo personer, der begrundet deres antidemokratiske holdninger med teologiske argumenter med henvisning til islam.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at vi ikke er i krig med islam. Vi er i kamp for demokrati. Vi må ikke ende i en religionskrig her.

Hvis der er nogen, der begrundet, at unge ikke selv kan vælge ægtefælle, med at henvise til Koranen, så mener jeg, at det er vigtigt, at vi begrundet, at unge selv kan vælge ægtefælle, ved at henvise til dansk lovgivning. Vi må insistere på en sekulær politisk debat, og det betyder, når folk bringer religiøse og teologiske argumenter ind i den politiske debat, skal vi nægte at anerkende det. Vi har ikke imamer til at fortolke, hvilke frihedsrettigheder folk har. Vi har lovgivning og i sidste ende domstole, der fortolker det.

Kl. 14:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Marie Krarup.

Kl. 14:00

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Jeg er glad for, at den socialdemokratiske ordfører godt vil sige, at det selvfølgelig er den islamiske ideologi, der truer friheden i Danmark for øjeblikket – det er den elefant i rummet, som ikke ret mange tør sætte navn på. Det tør vi i Dansk Folkeparti, og vi har konkrete forslag til, hvordan man kan begrænse reklame for den islamiske ideologi, f.eks. ved at sige, at man ikke skal bruge det islamiske tørklæde, når man underviser i den danske folkeskole eller i gymnasium, eller når man er dommer eller sygeplejerske eller på andre måder er en del af den offentlige sektor, for så er man en reklamesøjle for en frihedsfjendsk ideologi, som truer vores fællesskab.

Er Socialdemokratiets ordfører ikke enig med mig i, at det er forkert at lade folk, der arbejder i den offentlige sektor i Danmark, som bygger på frihedstraditioner, gå rundt og være reklamesøjler for en frihedsfjendsk ideologi?

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:01

Mattias Tesfaye (S):

Tak for spørgsmålet. Altså igen: Jeg tror, det er vigtigt, at vi ikke får gjort islam eller Koranen til vores fjende. Sådan betragter jeg det ikke. Det er demokratiet, der er vores ven. Og hvis vi ser sådan på det, mener jeg ikke, at tørklædet i sig selv er udtryk for noget antidemokratiske. Det mener jeg faktisk ikke. Det mener jeg burkaen er, fordi den afindividualiserer kvinder i det offentlige rum. Det at opfatte mennesker som individer er fuldstændig grundlæggende for en liberal opfattelse af, hvad demokrati er.

Men jeg mener ikke, at et tørklæde er udtryk for noget antidemokratisk, og derfor ser jeg ikke nogen grund til at indskrænke muligheden for at bære tørklæde i folkeskolen.

Kl. 14:04

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Karina Due, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:02

Karina Due (DF):

Tak for det. Jeg fæstnede mig ved, at ordføreren snakkede om, at der skulle ro på for at sikre en god integration. Når jeg kigger på det danske samfund i dag, er der parallelsamfund, der er ghettoer flere og flere steder, det skyder op med moskeer og minareter, to ud af tre par, der er på kontanthjælp, har ikkevestlig baggrund. Hvordan synes ordføreren selv det går? Alt det her er noget, der er bygget op igennem den tid, hvor bl.a. Socialdemokratiet har haft regeringsmagten. Hvordan synes ordføreren selv det går, og hvordan forestiller ordføreren sig en bedre integration skal ske fremover?

Kl. 14:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:03

Mattias Tesfaye (S):

Ja, hvordan går det egentlig? Min opfattelse er, at glasset er halvt fuldt. Jeg har en optimistisk tilgang til vores samfunds fremtid. Jeg tror ikke på, at vi står på kanten af borgerkrig, sådan som man kan læse i romaner, der udkommer over hele Europa, som er rene dystopiske forestillinger om, hvad der kommer til at ske. Sådan tror jeg faktisk ikke det kommer til at ske. Det her kan vi godt håndtere. Det kræver to ting.

Punkt 1, at vi holder tilstrømningen nede, sådan at vi ikke får skabt for mange nye udfordringer for os. Punkt 2, at vi får en lidt mere kontant tilgang til integration. Det er jo derfor, at vi har bakket op omkring f.eks. nye krav for ægtefællesammenføring, for vi mener, at det er rimeligt at stille større selvforsørgelseskrav, større danskrav. Det er derfor, vi har bakket op om indsatserne mod parallelsamfund, som jeg godt ved giver lidt debat rundt omkring, men jeg tror, at vi bliver nødt til at anerkende, at det der med at kradse lidt forsigtig i overfladen i nogle af de her boligområder slet ikke kommer til at løse noget. Der skal noget helt andet og langt mere kontant til. Vi har bakket op omkring de her ting, for hvis vi håndterer integrationen, samtidig med at vi nedbringer tilstrømningen, tror vi godt på, at velfærdsstaten med al dens solidaritet kan leve sammen med en kontrolleret indvandring.

Kl. 14:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Karina Due.

Kl. 14:04

Karina Due (DF):

Så vil jeg gerne høre, om ordføreren så også er parat til at gå skridtet videre. Vi kan være enige et langt stykke hen ad vejen i, at vi skal have nogle skrappe regler og nogle højere krav til indvandrere for at blive en del af det danske samfund, men er man i Socialdemokratiet også villig til at gå derhen, hvor vi siger: Hvis ikke I lever op til de krav, vi stiller, er det ikke her, I skal være?

Kl. 14:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Mattias Tesfaye (S):

Ja, og vi har også, vil jeg sige, i efterhånden mange år bakket op om, at straffeloven skal indrettes på en måde og udlændingeloven skal indrettes på en måde, hvor man mister sin opholdstilladelse, hvis man begår hård kriminalitet. Det bakker vi fuldstændig op om. Udfordringen er jo her, om vi også faktisk kan sikre, at folk bliver hjemsendt. Det er straks sværere.

Jeg vil også godt sige, at jeg tror, at en af udlændingepolitikens største udfordringer i de kommende år bliver at sikre en hjemsendelsespolitik, der betyder, at folk, der har fået inddraget deres opholdstilladelse, rent faktisk også bliver hjemsendt. Det kommer til at kræve en rimelig fast hånd på rattet, hvis det skal sikres, at der ikke er nogen slinger i valsen, for det der med at få folk ud til lufthavnen og få dem fløjet hjem til deres hjemland er noget, vi i Folketingets skal hjælpe hinanden med, altså, at der kommer til at være bred opbakning til det, for ellers kan alt det her bare ende med at være tale uden handling.

Kl. 14:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jeppe Jacobsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:05

Jeppe Jacobsen (DF):

Tak for det. Jeg kan forstå på Socialdemokratiet, at man ønsker at lave sin egen regering, som så skal hvile på et grundlag af bl.a. Det Radikale Venstre. Og jeg kan forstå på ordføreren selv – ud fra de udtalelser, ordføreren er kommet med i medierne – at man mener at kunne samarbejde med Det Radikale Venstre. Kunne ordføreren ikke oplyse Folketinget og måske især danskerne, der sidder og lytter med, om, hvad man helt konkret forventer at ville kunne samarbejde med Det Radikale Venstre om på udlændingområdet?

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:06

Mattias Tesfaye (S):

Tak for spørgsmålet. Vi har ikke nogen ambitioner om, at der skal føres udlændingepolitik med Det Radikale Venstre. Vi har ambitioner om, at udlændingepolitikken skal føres ind over midten i dansk politik og at de tre store partier, som er i Folketinget og har den bredeste opbakning fra danskerne – dvs. Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Venstre – finder hinanden både på udlændingeloven og på integrationsloven. Men det er rigtigt, at vi ikke på forhånd kommer til at sige, at en kommende socialdemokratisk regering ikke under nogen omstændigheder kommer til at få støtte fra nogen af Folketingets partier. Sådan er det jo også med den nuværende regering, som f.eks. er enige med Det Radikale Venstre, når det handler om at få udenlandsk arbejdskraft til landet.

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jeppe Jacobsen, værsgo.

Kl. 14:07

Jeppe Jacobsen (DF):

Man kan have ambitioner om mange ting. Jeg har en stående ambition om, at jeg skal tabe mig lidt, og nogle gange går det godt med det, andre gange går det ikke så godt med det. Men altså, i forhold til nogle af de her sådan enkelte eksempler, hvor man ikke lige kan garantere danskerne, at man ikke kommer til at lukke De Radikale ind i varmen: Kunne vi ikke få lov at blive lidt klogere på, hvad det er for

nogle sådan små hjørner, hvor man tænker, at her kan De Radikale godt få indflydelse på udlændingepolitikken?

Kl. 14:10

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Martin Henriksen.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:10

Kl. 14:07

Mattias Tesfaye (S):

Jeg synes, det bliver en lille smule fortænkt. Altså, vi har ikke nogen konkrete forslag til at lave udlændingepolitik med Det Radikale Venstre. Tværtimod har vi siden grundlovsdag – hvor vi annoncerede, at vi ønskede at gå i regering alene, uden Det Radikale Venstre – brugt lidt tid på at understrege hvorfor. Det handler bl.a. om nogle uenigheder om den økonomiske politik, men det handler også om nogle uenigheder om udlændingepolitikken.

Kl. 14:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:08

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg synes, det er lidt svært at blive klog på Socialdemokratiets position i forhold til De Radikale, for den ene dag åbner man op, og den anden dag lukker man ned. Så må man bare håbe, at hvis flertallet skifter på et eller andet tidspunkt – det håber jeg ikke det gør – at det er på en dag, hvor Socialdemokratiet har en god dag og ikke ønsker at lukke De Radikale ind i varmen. Der er vi nogle, der er en anelse bekymrede.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til noget af det, som fru Marie Krarup også var lidt inde på i forhold til det muslimske tørklæde. Er hr. Mattias Tesfaye enig i, at tørklædet bliver brugt til at afgøre, om en kvinde er værdig eller uværdig? Er hr. Mattias Tesfaye enig i, at tørklædet, i hvert fald i en del muslimske miljøer, bliver brugt til at udøve social og religiøs kontrol over for andre? Og hvis ordføreren er enig i det, hvad mener ordføreren så man skal gøre ved det? Hvordan mener ordføreren så man skal håndtere det?

Kl. 14:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:09

Mattias Tesfaye (S):

Tak. Socialdemokratiet har kun gode dage, og på de gode dage siger Socialdemokratiet, at vi ikke kommer til at føre udlændingepolitik med Det Radikale Venstre, hvis vi kommer i regering, uanset hvad forskellige journalister får vreden ud af en sammenhæng og placeret på forsiden af en avis. Det vil jeg faktisk gerne understrege. Jeg er selv en af dem, som i en del år efterhånden har prøvet at argumentere for, at den tilstrømning, der har været til Danmark igennem et par årtier, har været for stor, og at det er nødvendigt at have en rimelig fast hånd på rattet for at sikre, at udlændingeloven ikke skrider. Det betyder, at der ikke skal skrives for mange opholdstilladelser, hverken når det gælder asyl, eller når det gælder familiesammenføring.

Til det andet spørgsmål om tørklæder vil jeg sige, at ja, jeg anerkender fuldt ud, at tørklæder er en del af det, der er i værktøjskassen i de familier og de miljøer, hvor der er for meget social kontrol. Jeg vil også insistere på, at den sociale kontrol skal bekæmpes, også sådan som der stod i vores forslag til vedtagelse. Jeg er bare ikke sikker på, at vi kommer det nærmere ved at forbyde tørklæder i den danske folkeskole.

Martin Henriksen (DF):

Hr. Mattias Tesfaye siger, at Socialdemokratiet kun har gode dage. Altså, der er jo ingen, der kun har gode dage, hr. Mattias Tesfaye, så allerede der ved vi jo, at det simpelt hen ikke er rigtigt. Jeg kender ingen mennesker, som kun har gode dage, altid, alle dage, hele året rundt, så det passer jo ganske enkelt ikke. Så det synes jeg bare lige, at folk skal tage ad notam.

Hvis det nu er, at Socialdemokratiet ikke ønsker f.eks. at forbyde det muslimske tørklæde i folkeskoler osv., men anerkender, at det kan blive brugt til at udøve social kontrol, og det bliver det brugt til, hvordan vil Socialdemokratiet så håndtere det? Skal der så være noget ekstra undervisning i folkeskolen, eller hvad skal der være? For det bliver jo brugt. Og der kan jo ikke være nogen tvivl om, at hvis du eksempelvis siger, at i folkeskolen må du ikke bære religiøs hovedbeklædning, så vil der dér være et frirum for dem, som bliver udsat for den sociale kontrol, som tørklædet bliver brugt til.

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 14:11

Mattias Tesfaye (S):

Ja, hvis det bliver til et frirum. Det kan også betyde, at der bare vil være flere børn, der vil komme på muslimske friskoler, og så tror jeg, at vi er kommet et skridt tilbage og ikke et skridt fremad med integrationsarbejdet. Men jeg vil godt understrege, at tørklædet ikke kun er udtryk for social kontrol ved alle piger, men det er et værktøj i værktøjskassen i nogle familier og i nogle miljøer, og derfor synes jeg, det er relevant også at diskutere, hvad man kan gøre for at forhindre den sociale kontrol, og den diskussion deltager Socialdemokratiet meget gerne i. Vi vil bare ikke støtte et generelt forbud mod tørklæder i folkeskolen.

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:11

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg er sådan nysgerrig i forhold til det her med, at vi jo snart skal have et folketingsvalg. Lad os sige, at det skete – det håber jeg ikke – at venstrefløjten kunne samle flertal efter sådan et valg. Så sidder fru Mette Frederiksen der og skal finde ud af, hvordan det her skal foregå, og så kommer hr. Uffe Elbæk og fru Pernille Skipper – og på en dårlig dag for Socialdemokratiet kommer hr. Morten Østergaard måske også – og siger: Jamen fru Mette Frederiksen, du kan godt blive statsminister, det kræver bare følgende indrømmelser på udlændingeområdet. Og så kommer de med en masse forslag til, hvad der skal ruller tilbage. Hvad er så den socialdemokratiske melding til det? Er det, at man vil indgå i en dialog med venstrefløjten om at rulle stramninger på udlændingeområdet tilbage, eller vil man møde med en klar reaktion og sige, at det her vil man ikke forhandle om, og at udlændingepolitikken står fast? Hvad er meldingen?

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:12

Mattias Tesfaye (S):

Vores udgangspunkt er jo, at det er Folketingets flertal, der fastlægger, hvad der skal være indholdet af udlændingeloven. Det er ikke Folketingets mindretal, der bestemmer, hvad der skal stå i udlændingeloven. Det er det, min formand, fru Mette Frederiksen, kalder mandaternes logik, og det vil vi holde ret hårdt fast i.

Men jeg kan da godt se på vores naboland, som bruger lidt mere tid end sædvanlig på at danne regering, at ikke kun indvandrer-spørgsmålet, men også indvandrerspørgsmålet har været med til at trække tingene i langdrag, og det kunne man måske også godt forvente kommer til at ske i Danmark.

Jeg er selv valgt på Vestegnen, hvor jeg jo bare kan åbne vinduet og se, hvad udfordringerne er, hvis ikke vi får styr på det her. Så derfor kommer det til at blive med ret fast hånd på rattet, at en kommende regeringsdannelse kommer til at ske. For vi vil ikke være med til, at udlændingepolitikken kommer ud af kontrol.

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:13

Peter Kofod (DF):

Jeg er nødt til at udfordre det med den her ret faste hånd på rattet. For hvad er en ret fast hånd på rattet? Sagen er, at inden valget i 2011 var den socialdemokratiske melding, at udlændingepolitikken var, som den nu engang var, og efterfølgende kunne man så se en radikal leder gå ud og bryste sig med stribevis af lempelser, man havde gennemført i udlændingepolitikken sammen med Socialdemokratiet. For den her ret faste hånd på rattet svigtede.

Jeg synes, det er ret væsentligt, at danskerne ved, hvad de har at regne med, frem til et folketingsvalg. Altså, hvor stram er den her hånd på rattet, når det kommer til at modstå presset fra den yderste venstrefløj? Er det et nej, eller er det bare sådan en ret fast Helle Thorning-Schmidt-hånd? Det ville jeg være bekymret for.

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:14

Mattias Tesfaye (S):

Det er en ret fast Fru Mette Frederiksen-hånd, som også har fremlagt et udlændingespil, som jeg synes beskriver meget klart og præcist, hvad der er vores politik.

Så blot lige til historieskrivningen: Det var jo faktisk, mens vi havde regeringsmagten og fru Mette Frederiksen var justitsminister, at man indførte den her nye bestemmelse i udlændingeloven, der giver mulighed for at give opholdstilladelser efter midlertidighed. Det er jo den bestemmelse, som den nuværende regering arbejder videre på, og som danner hele grundlaget for det paradigmeskifte, vi behandlede her i Folketingssalen i sidste uge. Så det synes jeg også er en del af historien.

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere spørgsmål. Vi går videre til næste ordfører, som er hr. Mads Fuglede, Venstre.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet, og tak til Dansk Folkeparti for at rejse denne forespørgselsdebat. Det er vigtige spørgsmål, vi skal debattere i dag – de

danske værdier. Med sådan et helt arbejdsliv i højskolebevægelsen er det altid rart at kunne blive rykket tilbage i sådan en snak om det danske, det grundtvigianske dannelsesprojekt og alt det, vi sådan er rundet af. Man står sådan for enden af flodmundingen og tager en kop vand op for at finde ud af, hvad det danske er, hvad det er, vi drikker, hvor de forskellige ting kommer fra. Og der er mange kilder dertil. Vi lever med dem, vores værdier, hver dag, og vi er rundet af dem i et sådant omfang, at det kan være svært at se på sig selv og sit land uden at tænke dem med.

For mig er der ingen tvivl: For mig handler de danske værdier om et fællesskab i frihed, der er forpligtende; vores fælles historie; vores geografiske tilknytning til de her bøgelyse øer; vores kristne kulturarv; vores sproglige fællesskab; frihed i tanke og tale; frihed til at være den, man vil; frihed til at vælge den vej, man selv ønsker, så længe den vej ikke indskrænker andres frihed. Og det er at være en del af et fællesskab, hvor man støtter hinanden i svære tider, og hvor man ved, at der kun er så langt, man falder, før der er nogle, der griber en, men hvor vi samtidig også stiller krav til hinanden med forventning om opbakning til det fællesskab, for ellers hænger det ikke sammen og giver den sammenhængskraft, der skal være til stede, før det danske projekt kan lade sig gøre.

Disse værdier er selvsagt under konstant udvikling, og det har de altid været. Sådan er resten af samfundet også. Men grundessensen, at der er noget, der altid har været der, bliver den samme, men udtrykket forandrer sig, og sådan skal det være, for ellers ville vi jo sidde ubehjælpeligt fast på en rasteplads et sted i historien. Vi er kommet langt. Man skal bare gå en tur gennem Vandrehallen og se vores grundlove for at se, hvordan vi stykvis har ændret os på det her område. Værdier overføres fra forældre til barn, fra folkeskolelærer til elev, fra person til person, i idrætsklubber, overalt i civilsamfundet. Det betyder også, at når et stort antal mennesker kommer til Danmark med en anden kultur og baggrund, kommer Danmark og de danske værdier til at være sat under en form for pres, udfordring.

Vi fortæller mennesker, der kommer hertil, at de skal respektere vores værdier, og vi har jo måttet bestræbe os på at understrege, hvad vi mener med det, fordi presset har været for stort, og fordi der er opstået en forestilling om, at man bare kan leve i en parallel virkelighed til det, der er den danske virkelighed. Vi fortæller dem, at her har både kvinder og mænd ret til leve det liv, de selv ønsker, og at vi har ret til mene og ytre det, vi vil, og at vi her støtter op om det samfund, vi sammen har opbygget.

Langt de fleste mennesker tager de værdier til sig – det glæder mig selvfølgelig. Men der er nogle derude, der ønsker at nedbryde vores værdier, nedbryde det, der er sammenhængskraften i vores forpligtende fællesskab, og den frihed, vi alle nyder gavn af. Til dem kan jeg kun sige, at det er min oprigtige holdning, at vi sammen bør opsigte vores bofællesskab.

I Venstre er vi optaget af at værne om de danske værdier. Vi er optaget af at passe på Danmark, og det kan man også se i den førte politik. Vi står bag en ambitiøs plan: Hvordan kommer vi til et Danmark, hvor man ikke længere har parallelsamfund? Vi fører en stram udlændingepolitik, som gør det mindre attraktivt at søge mod Danmark, og vi tør stille krav til dem, der kommer hertil. Senest har vi indgået en politisk aftale om midlertidighed, hvor vi gør det klart for flygtninge, at når der er fred, skal de tilbage og hjælpe med at genopbygge deres hjemland. Så kan vi hjælpe nogle andre i stedet.

Alt dette gør vi, fordi vi tror på, at det er nødvendigt. Når vi værner om værdierne, værner vi om Danmark. Og hvis det grundtvigianske dannelsesprojekt var gyldigt i 1800-tallet, så kig ud på Danmark i dag og se, at det er det stadig væk. Vi skylder hinanden hele tiden at tale om, hvad det vil sige at være rundet af det danske, at ville det danske og at ville Danmark. Tak for ordet.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par spørgsmål. Fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:20

Er ordføreren ikke enig med mig i, at islamisering af det danske samfund er en trussel mod de danske værdier og en trussel mod den danske frihed?

Kl. 14:23

Kl. 14:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:23

Marie Krarup (DF):

Tak. Der var også rigtig mange ting i den her tale, som jeg sagtens kunne være enig i, men jeg manglede det afgørende – det, som vi i Dansk Folkeparti mener er den største trussel imod den danske frihed i dag, nemlig islamiseringen. Det er det, som udfordrer os. Før i tiden var det kommunisme. Under den kolde krig var vi nødt til at have et meget stærkt forsvar og være med i NATO, og man diskuterede meget, hvordan man skulle undgå indoktrinering i skolen, og når man talte om det, mente man kommunistisk indoktrinering.

I dag har vi en stram udlændingepolitik – heldigvis. Det er jo noget, vi er enige med regeringen om, selv om vi i Dansk Folkeparti godt mener, at man kunne gå længere, og det skal vi forhåbentlig også gøre på et tidspunkt. Men vi har efter min mening ikke et stærkt nok værn imod den islamisering, som sniger sig ind i vores offentlige institutioner, bl.a. ved, som vi lige har talt om ved den forrige ordfører, at man kan få lov til at være en omvarende reklamesøjle for islam, når man underviser i den danske folkeskole, som bygger på frihedsværdier, der bl.a. kommer fra kristendommen. Jeg tror ikke, man i 1970'ernes Danmark kunne have fået lov til at undervise indsvøbt i et rødt flag med hammer og segl på – det tror jeg man havde fået en anmærkning for.

Hvad vil ordføreren stille op med truslen fra islamisering i de danske institutioner?

Kl. 14:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:21

Mads Fuglede (V):

Jeg fornemmer lidt, at det, fru Marie Krarup er inde på her, er lidt det samme som i det spørgsmål, som blev stillet til Mattias Tesfaye, om tørklædets betydning for social kontrol af især muslimske piger, og vi ved jo, at det er en meget stor udfordring, som vi skal tage hånd om. Vi er jo allerede gået så langt, at vi har sagt, at den sociale kontrol, der ligger i at skulle gå med burka og niqab, byder os imod, og at det er en nulstilling af kønnet, som er i strid med de danske værdier. Det er al anden social kontrol af kvinder også, og det er jo en debat, vi skal tage meget alvorligt. Det er noget, vi skal bekæmpe med alle midler.

Skal vi ud at lave forbud mod tørklæder, eller skal vi lave flere forbud på det her område? Det tror jeg ikke. Jeg tror, vi har brug for i højere grad at bekæmpe de parallelsamfund, der nærer den her sociale kontrol og forestillingen om, at man kan leve her i et parallelt univers.

Kl. 14:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Marie Krarup.

Kl. 14:23

Marie Krarup (DF):

Islam er udtryk for en ideologi om, at mennesker ikke kan lave love, at lovene er lavet på forhånd. Det er antidemokratisk, og det er problematisk på en lang række områder. Det er derfor, at jeg anser islamisering for en af de største trusler mod vores frihed i dag, og det er derfor, vi er nødt til på en eller anden måde at begrænse den islamiske indflydelse i det danske samfund.

Mads Fuglede (V):

Jeg er helt enig i, at hvis man læser religiøse regler sådan, at de står over grundloven herhjemme, så er man på kollisionskurs med det danske samfund, og så vil man nok aldrig kunne finde sig rigtig til rette her, og jeg har heller ikke rigtig forståelse for, at man har fundet behov for at komme hertil. Men jeg er også sikker på, at langt de fleste er i stand til at dyrke den tro, de nu har, uden at det er i strid med grundloven. Men i det omfang, det er et problem, er den type islamisering jo selvfølgelig noget, vi skal bekæmpe med alle midler.

Kl. 14:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:24

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre – også i forlængelse af det, som fru Marie Krarup var inde på her – om ordføreren er enig i, at Danmark som land og som samfund gradvist bliver mere og mere muslimsk, altså at islam gradvis kommer til at spille en større og større rolle i det danske samfund. Der er selvfølgelig folk med muslimsk baggrund, som er fornuftige mennesker, men det er jo klart, at når antallet stiger, har det også betydning for, hvordan samfundet er indrettet, og betydning for, hvilke værdier og principper som er styrende for i hvert fald store dele af samfundet. Derfor er det jo relevant at spørge, om Venstre er bekymret for, at Danmark som samfund og nation bliver mere og mere muslimsk. Er man enig i, at det er sådan, det forholder sig, og hvis man er det, er det så en bekymrende udvikling? Det synes vi i Dansk Folkeparti.

Kl. 14:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:25

Mads Fuglede (V):

Ja, vi er enige i, at når der er flere her i landet, som kommer fra en anden kulturkreds og har islam med sig, så bliver de udfordringer, der måtte være med dem, der har en radikal læsning af islam, nødvendigtvis stigende. Og en lang række af de vedtagelser, vi har lavet – alle sammen sammen med Dansk Folkeparti på det her område – handler jo netop om, hvordan vi håndterer de udfordringer, der kommer derfra. Det er derfor, vi har lavet pakker om parallelsamfund. Det er derfor, at vi har kigget på bl.a. maskeringsforbud. Og det er derfor, at vi har været så omhyggelige med at se på, at tilstrømningen til Danmark bliver så lav som muligt, fordi det her spørgsmål er noget, som ikke bare handler om kultur, men som også handler om antal. Og i det omfang, der er et problem, ganger vi det op, når antallet er stort.

Kl. 14:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti? Nej, det er hr. Martin Henriksen. Værsgo.

Kl. 14:26

Kl. 14:29

Martin Henriksen (DF):

Tak. I forlængelse af det vil jeg spørge om noget. Statsministeren sagde jo, da statsministeren havde ordet, at antallet af asylansøgere gerne skulle ned på nul, altså så tæt på nul som muligt. Derfor vil jeg godt spørge hr. Mads Fuglede, om Venstre så kan støtte Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, som lægger op til, at antallet af asylansøgere kommer meget tæt på nul, al den stund at vi lægger op til at afvise dem på grænsen. Det er jo en meget effektiv måde at få tallet ned på nul på, i hvert fald meget tæt på nul. Så når nu statsministeren har sagt, at det er en ambition, at det skal så tæt på nul som overhovedet muligt, så ligger det vel lige for, at Venstre støtter Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse.

Kl. 14:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:27

Mads Fuglede (V):

Venstre støtter de bestræbelser, der foregår i EU-regi, på, at vi får taget hånd om det her i en EU-kontekst. Så vi håber, at når vi kigger ind i det om nogle år, så vil man, når man søger asyl i Danmark, gøre det fra en lejr uden for Europa. Og så tror jeg slet ikke, der bliver behov for Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:27

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Hvis man virkelig ønsker at bekæmpe parallelsamfund, er man nødt til at tage fat om nældens rod. Og nældens rod er kulturen. Det er simpelt hen den opdeling, der er, i rigtigt og forkert, altså halal og haram. Og der er man jo nødt til at tage fat i det helt essentielle, altså halalmad, tørklæde og kønsopdeling, og så lave et forbud mod det. Det er Venstre ikke villige til, og det forstår jeg simpelt hen ikke. For Venstre siger selv, at man er interesseret i at bekæmpe parallelsamfund, og at man godt er klar over, hvor skoen trykker. Alligevel er man ikke villige til at tage det afgørende skridt. Det forstår jeg bare ikke.

Kl. 14:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:28

Mads Fuglede (V):

Vi skal jo værne om de værdier, der er i grundloven. En af dem er retten til at tro på det, man vil tro på. Og når vi taler om det her med at have en lovreligion, der skal passes ind i et samfund, hvor man nogle gange støder ind i det samfunds andre regler, har jeg altid kigget meget til det jødiske mindretal i Danmark, der også i en vis udstrækning har strikse regler på et område uden at have problemer med at integrere sig fuldbdyrdigt i det danske samfund. Hvis man sådan skal se på den her problemstilling, tror jeg, at vi kan lære meget af det jødiske mindretals måde at være i Danmark på, uden at det er et problem for sammenhængskraften i det danske samfund. De erfaringer er nogle, der i højere grad skal bruges til at bryde den parallelsamfundskultur, der er herhjemme.

Kl. 14:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Bendixen.

Pernille Bendixen (DF):

Så er det jo i virkeligheden muslimerne, der skal lære noget af jøderne, og ikke os. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvad tænker ordføreren så om den selvvalgte danske politiske korrekthed – altså at det er os, der skal sige undskyld, fordi den danske sang er en ung, blond pige; at det er os selv, der vælger at lave kulturdage i stedet for julemarked på Nørrebro? Og så har vi en bekymring angående vores nationalret, fordi den består af svinekød, og kunne den dog ikke godt bestå af kebabmad, for så anstøder man ikke nogen muslimer? Det er simpelt hen tanker, der er tænkt, uden at der faktisk har været et problem. Det vil sige, at man tager forskud på nogle problemer, der ikke er der.

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Mads Fuglede (V):

Jamen jeg tror ikke, der er forskel i vores opfattelse af det her område. Jeg synes, at når man kommer til et land, skal man integrere sig i det land. Man skal ikke sætte sig ned og vente på, at landet integrerer sig i retning af en selv. Så jeg tror ikke, vi er uenige dér, og her er den danske sang en ung, blond pige. Det har den været i lang tid, og det har jeg som mørkhåret aldrig haft noget problem med. Det har jeg bare sunget med på i mange år ved alle de givne lejligheder, hvor jeg har haft mulighed for det.

Kl. 14:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 14:30

Holger K. Nielsen (SF):

Tak. Jeg bemærkede, at Venstres ordfører i sin tale lagde stor vægt på, at han er rundet af højskolebevægelsen, og at det betød meget for ham i den her debat. Det er jeg også selv, så vi har måske dér en fælles reference, vi kan diskutere ud fra. Er det ikke korrekt, at noget af det, der er karakteristisk ved den højskolebevægelse, er manglen på fanatisme? Det er en form for tolerance og forståelse af, at der ikke findes nogen entydig sandhed om noget som helst. Derfor forstår jeg også godt, at Venstres ordfører tager meget kraftigt afstand fra islamismen, som jo netop er alt det modsatte af det, som han står for, men vil han ikke medgive, at når man hører på Dansk Folkeparti, så er der en fanatisme, en mangel på tolerance, en måde at diskutere på, som er fuldstændig i modstrid med det, som ordførerens grundlag skulle være?

Kl. 14:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:31

Mads Fuglede (V):

Nej, det er jeg ikke enig i. Jeg opfatter Dansk Folkeparti og de medlemmer, jeg har mødt fra Dansk Folkeparti, som nogle fædrelands-kærlige mennesker, som i vid udstrækning passer fint ind i det grundtvigianske dannelsesprojekt. Jeg husker stadig væk de år, hvor jeg på Grundtvigs Højskole altid bød hr. Christian Langballes far, Jesper Langballe, velkommen deroppe til meget, meget frejdige debatter, hvor det bestemt ikke var fanatismen, der prægede den meningsudveksling.

Det grundtvigianske projekt og det, højskolen er bygget på, er, at man siger tingene, som de er, at man ikke pakker dem ind, og at man

ligesom forstår, at i rummet må både Loke og Thor tale, og at der skal være den ærlighed for at diskutere, hvad det danske er. Og hvis man pludselig vil begynde at dømme nogen ude, her medlemmerne af Dansk Folkeparti, som nogen, der ikke skulle være en del af den samtale, så gør man vold mod hele højskolens ånd.

Kl. 14:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 14:32

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er jo ikke det, jeg siger. Jeg er helt enig i det, men så kunne det også godt være, at partiet Venstre skulle begynde at sige det, som det er, i stedet for at gemme sig bag en eller anden taktik, fordi man skal arbejde sammen med Dansk Folkeparti – sige det, som det er, nemlig at Dansk Folkepartis fanatisme, Dansk Folkepartis mangel på tolerance over for mindretal her i Danmark er i stik modstrid med det, som højskolebevægelsen står for. Det betyder ikke, at man ikke skal diskutere med dem. Selvfølgelig skal man da det, men så er der da også en pligt til at sige dem imod. Og var det ikke på tide, at Venstre tog Dansk Folkeparti ved vingebeinet og fortalte dem: Det her er i modstrid med det, vi står for og har stået for?

Kl. 14:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:33

Mads Fuglede (V):

Jamen vi er jo to forskellige partier, og i det omfang vi er enige – og det er vi ofte på det her område – laver vi lovgivning sammen. Men der kommer jo også en lind strøm af beslutningsforslag fra Dansk Folkepartis side, som vi ikke er enige i – ikke fordi vi opfatter dem som fanatiske, men fordi der er en reel politisk uenighed om, om det er den rette vej til at nå et mål, vi tit er enige om, nemlig at vi skal passe godt på Danmark, at antallet betyder noget, og at Danmark skal være en nation, hvor der er styr på asyltilstrømningen. Det område, hvor vi tit er uenige, handler om, hvad vi så gør med udenlandsk arbejdskraft, kloge hænder til vores erhvervsliv og kloge hoveder til vores universiteter, og der har vi tit de her debatter. Men det betyder ikke, at vi står og råber og skriger af hinanden eller kalder nogen for fanatiske. Vi er blot uenige dér.

Kl. 14:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Karina Due.

Kl. 14:34

Karina Due (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om noget, nemlig om halalmærkning. For langt de fleste tror jo, at halal er et spørgsmål om en slagtemetode, og at det er noget, der har med kød at gøre. Men det viser sig jo, at der bliver flere og flere fødevarer i Danmark, som er mærket med halalmærket, og det vil sige, at der bliver betalt en afgift til det islamiske samfund. Det gælder is, det gælder chokolade, og det gælder kage. Og det ser jeg som et meget stort problem i Danmark. Hvordan ser Venstre på eventuelt at indføre et forbud mod at pålægge fødevarer religiøse afgifter, så vi bliver fri for det?

Kl. 14:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:34

Mads Fuglede (V):

Altså, jeg har ikke i udgangspunktet noget problem med, at noget er halal. Men jeg har jo bidt mærke i, at der også er en debat derude om, hvad de her afgifter så bruges til, og hvilket formål de penge bliver kanaliseret videre til. Og i det omfang, at der er et problem der, har vi en reel problemstilling, som vi selvfølgelig skal tage hånd om. Jeg har bare ikke kendskab til det, og jeg ved simpelt hen ikke nok til at kunne afgøre, hvor stort problemet er her.

Men i udgangspunktet mener jeg, at hvis man gerne vil spise noget, der er halal, så skal man da have mulighed for at finde noget, der er halal. Hvis der så er nogle konsekvenser af det, der kan være problematiske, må vi i fællesskab kigge på, hvad det er for et problemkompleks.

Kl. 14:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Karina Due.

Kl. 14:35

Karina Due (DF):

Jeg kan have respekt for det synspunkt, at hvis man har lyst til at spise halal, så skal man have lov til det. Men skal jeg som dansker og som kristen ikke have lov til at kunne fravælge det?

Kl. 14:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:36

Mads Fuglede (V):

Men som jeg opfatter det, er der mulighed for helt frit selv at vælge i et supermarked, hvad man vil spise. Og så kan man jo vælge halal fra.

Kl. 14:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 14:36

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak for det. Jeg kunne forstå på ordførerens afvisning af at stemme for Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, at man i stedet for ønsker at vente på, at EU får løst problemet med de mange flygtninge, der kommer til Danmark. Jeg vil bare spørge ordføreren: Hvor lang er Venstres tålmodighed med EU-systemet? Man er jo ikke nået i mål endnu. Man har jo ikke løst problemet endnu. Hvor længe skal danskerne vente på EU-systemet, inden at Venstre når til den konklusion, at det nok er nemmere at gøre, som Dansk Folkeparti siger, nemlig at afvise asylansøgere ved grænsen, da der ikke er noget at flygte fra i Tyskland?

Kl. 14:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:36

Mads Fuglede (V):

Vi går lidt på to ben inden for det her område. Vi gør noget nationalt, men vi arbejder også på en løsning, som ligger hinsides den nationale grænse, fordi vi ved, at problemet løses bedst derude, og så længe vi ikke kan få en aftale der, som løser problemet endeligt, er der jo brug for masser af national lovgivning.

Kl. 14:37

Kl. 14:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 14:37

Jeppe Jakobsen (DF):

Men mit spørgsmål var: Hvor længe har man tænkt sig at give EU-systemet til at løse det her problem? Er det ½ år, er det 1 år, er det 5 år, er det 25 år? Hvor lang tid kan man i EU sylte den her sag, inden man i Venstre siger: Nu siger vi stop, nu lukker vi grænsen mod syd med hensyn til at tage asylansøgere ind, da der jo ikke er nogen, der flygter fra Tyskland, fordi der er ganske fredeligt at være i Tyskland?

Kl. 14:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Mads Fuglede (V):

Vi har jo lavet en national lovgivning, og derfor må vi blive ved med at vente på, at det andet kan lade sig gøre. Vi håber selvfølgelig, at det går hurtigt snarere end langsomt med at blive enige i EU om det her, men som jeg er sikker på at spørgeren også ved, så er der stadig væk stor uenighed på mange af de afgørende parametre på det her område i EU-systemet, og derfor er national lovgivning stadig væk meget vigtig.

Kl. 14:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Kofod.

Kl. 14:38

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg vil bare høre, om Venstre går ind for det multikulturelle samfund.

Kl. 14:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:38

Mads Fuglede (V):

Jeg ved ikke, om man kan gå ind for et multikulturelt samfund. Danmark er en monokultur, og det skal vi fortsætte med at være. Men der skal være plads til andre kulturer i vores samfund, og de skal være her på de betingelser, der nu engang er de danske betingelser. Vi gør os ingen bestræbelser på, at Danmark skal laves afgørende om. Vi skal derimod passe på Danmark som det samfund, vi er.

Kl. 14:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:38

Peter Kofod (DF):

Det tillader jeg mig at tolke som en afvisning. Der bliver i hvert fald sagt, at Danmark er et monokulturelt samfund. Kan jeg få ordføreren til at bekræfte det? Det er den ene ting. Den anden ting er, at jeg for nylig var i Tyskland, og jeg vil bare spørge ordføreren, hvad det er, der er så forfærdeligt ved Tyskland, der gør, at folk flygter derfra. Hvad er det, der gør, at vi ikke kan sige ved vores grænse: Bliv, hvor I er; I er kommet igennem en masse sikre lande, og Tyskland er også et dejligt land? Men hvad er det, der gør det så farligt lige præcis at være i Tyskland, at man bliver nødt til at flygte ind i Danmark?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:39

Mads Fuglede (V):

Det er jo et polemisk stillet spørgsmål, og det kvitterer jeg selvfølgelig for. Det kan tages videre, for der er jo noget forunderligt ved, at man bliver ved med at flygte videre fra det ene sikre land til det andet for så til sidst at sige, at nu er man endt i det sikre land, som man ikke behøver at flygte fra. Det er netop derfor, vi nu har det spor i EU, at det første land, som man kommer til, og som er sikkert, er der, hvor man skal ende sin flugt.

Kl. 14:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til Venstres ordfører, hr. Mads Fuglede, og går videre i ordførerrækken til fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for ordet. Selv om det i de sidste par uger er blevet mere end tydeligt, at der er partier herinde på Christiansborg, som slet ikke ønsker integration, som slet ikke ønsker, at folk, som er kommet her til landet, og hvor mange af dem faktisk har boet her hele deres liv, skal integreres i samfundet, vil jeg gerne slå fast, at det ønsker vi i Enhedslisten. Vi kan og skal blive bedre til integration i Danmark, både af hensyn til borgere, der kommer hertil, men også af hensyn til det danske samfund. Det stiller store krav til den enkelte og store krav til vores fællesskab, for når vi skal leve side om side og har forskellige baggrunde, forskellige historier og forskellige traditioner, skaber det muligheder, men det skaber i den grad også udfordringer.

God integration betyder, at nye borgere skal lære sproget, at de skal blive en del af arbejdsmarkedet og indgå i samfundet som aktive medborgere, og at de og deres børn får et godt liv som en del af vores fællesskab. God integration er for mig at se ikke at generalisere eller mistænkeliggøre hele befolkningsgrupper eller hele samfundsgrupper. Det er ikke god integration at isolere folk på baggrund af deres udseende, deres valg af påklædning eller deres hudfarve eller indkomst, og det er slet ikke god integration at skyde en hel gruppe danskere i skoene, at de tvinger en anden gruppe danskere til at ændre levevis.

Vi kan forhåbentlig blive enige om, at vi som politikere herinde på Christiansborg har et ansvar for, at alle danske statsborgere skal have det godt, uanset om de så hedder Anders eller Ali – for at sætte det skarpt op.

I dag løfter civilsamfundet en kæmpe opgave i forhold til integrationen. Gode naboskaber, sammenhold på arbejdspladsen og fælles legeaftaler mellem vores børn er jo nogle af de ting, som bidrager allerbedst til integrationen i vores samfund. Det skal borgerne i vores samfund have en kæmpe stor ros for, noget, som de bestemt ikke får ofte nok. Vi ved jo, at det er mødet ude i civilsamfundet, der er det, der skaber den bedste integration. Derfor kan det undre – det undrer i hvert fald mig – at der er nogle, som vil gøre alt for at ødelægge dette møde. Det synes jeg ikke er fair.

I Enhedslisten arbejder vi for at styrke de demokratiske værdier som gensidig respekt, ytringsfrihed, ligestilling og antidiskrimination. Det er både i Danmark, men sådan set også globalt. Og en helt afgørende del af integrationen er at sikre, at den frihed gælder for os alle sammen, ikke kun for dem, der ligner os selv.

Til sidst vil jeg bare sige: Betyder antallet noget? Ja, det gør det da. Det betyder noget for, hvor stor opgaven er, og derfor kan vi ikke tillade os at parkere opgaven i et enkelt boligområde, en enkelt kom-

mune eller på enkelte skoler. Det er for os at se helt afgørende, at vi løfter den integrationsopgave, som vi er blevet stillet.

Kl. 14:45

Jeg kan – bare lige for måske at foregribe nogle ting – godt være enig i, at det kan være fornuftigt, at man rejser hjem igen, hvis man er flygtet til Danmark, når der kommer fred der, hvor man er flygtet fra. Det er bare ikke den virkelighed, vi lever i. Vi lever i en virkelighed, hvor der er nogle mennesker, der flygter fra nogle langvarige konflikter, som jo ikke ser ud til at stoppe i morgen eller i overmorgen eller i næste måned. Vi skal desværre nok vente i ret lang tid. Der synes jeg, og der synes vi i Enhedslisten, at vi skylder de mennesker, som er flygtet hertil, og at vi skylder vores samfund at integrere dem, så de får de bedste muligheder, men så vi sådan set også får de bedste muligheder i Danmark. Tak for ordet.

Kl. 14:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:44

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Fru Rosa Lund kom ind på udseende, hudfarve og sådan noget. Så jeg vil bare lige for god ordens skyld sige, at det jo ikke er Dansk Folkeparti, der taler om hudfarve. I den her forbindelse var det sådan set Enhedslisten, der gjorde det. Jeg ved ikke, hvorfor venstrefløjen altid skal nævne det. Det er sådan en sygelig besættelse af hudfarve, som venstrefløjen har.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til det her med, at Danmark bliver mere og mere muslimsk. Det er jo en realitet. Mener fru Rosa Lund og mener Enhedslisten, at det er et problem, at Danmark bliver mere og mere muslimsk? Er det en positiv udvikling? Er det en negativ udvikling?

Kl. 14:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Rosa Lund (EL):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg er enig i hr. Martin Henriksens præmis om, at Danmark bliver mere og mere muslimsk. Men der skal da ikke herske nogen tvivl om, at Enhedslisten er et socialistisk parti, og derfor synes vi, at religion er noget lidt mærkeligt noget, og at det må være en privatsag. Det er bl.a. også derfor, vi går ind for en adskillelse af kirke og stat.

Kl. 14:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:45

Martin Henriksen (DF):

Jeg er helt med på, at Enhedslisten på alle mulige måder forsøger at begrænse kristendommen i det danske samfund; det har jeg forstået. Men når det så handler om islam, er man lidt mere tilbageholdende. Der gælder ligesom nogle andre spilleregler. Så jeg er helt med på, at Enhedslisten har den politik, at kristendommens indflydelse skal begrænses i Danmark, men når det handler om islam, har man sådan en laden stå til-politik. For de initiativer, der er taget fra Folketingets side – det kan være et tildækningsforbud, det kan være andre tiltag – som jo handler om faktisk at begrænse indflydelsen i samfundet fra de mest ekstreme grupperinger inden for islam, er Enhedslisten jo imod.

Så er det korrekt forstået, at Enhedslisten synes, at man skal begrænse kristendommens indflydelse i samfundet, og når det handler om islams indflydelse, er det mere okay?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Rosa Lund (EL):

Det er i hvert fald korrekt, at vi i Enhedslisten mener, at religion skal begrænses. Det er en privat sag. Og jeg kan opklare over for hr. Martin Henriksen, at vi i Enhedslisten f.eks. synes, det er problematisk, når friskoler, uanset om de er kristne eller muslimske, bruger religion så meget i deres undervisning i stedet for at have fokus på nogle af de værdier, som står allerhøjest i vores demokrati, nemlig ytringsfriheden og demokrati i det hele taget. Det bør der da være meget mere fokus på i vores uddannelsessystem.

Tildækningsforbuddet handler jo om nogle helt andre problemstillinger end islamisering af Danmark. Det handler om, at hr. Martin Henriksen og hans venner gerne vil bestemme, hvad for noget tøj kvinder skal gå i, og det er meget udansk.

Kl. 14:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Marie Krarup.

Kl. 14:46

Marie Krarup (DF):

Tak. Jeg er helt enig med ordføreren i, at religion selvfølgelig skal være en privat sag, det kæmper vi for. Og det er jo lige præcis det, som vi ser udfordret i dag, altså at det for mange ikke kan få lov at være en privat og individuel sag, og at der ligefrem er én ideologi eller religion eller ideologi, der kalder sig en religion, der truer de demokratiske værdier, som ordføreren ligesom jeg også går ind for, nemlig ytringsfrihed og religionsfrihed. Det er jo islamisering, der i den grad truer f.eks. Muhammedtegnere eller folk, der ønsker at udtale sig kritisk om islam. Vi har folk, der lever under politibeskyttelse i dag, fordi de er truede, fordi de har brugt de danske frihedsværdier til at sige højt, hvad de mener. Ordføreren nævnte ikke med et ord i sin tale, at vi har den her store udfordring fra den islamiske ideologi. Hvordan kan det være? Kan ordføreren ikke se det?

Kl. 14:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:47

Rosa Lund (EL):

Nej, det er nok, fordi jeg ikke kan se det. Jeg mener ikke, at vi har kæmpestore problemer med en islamisering af Danmark. Jeg oplever sådan set ikke at blive påduttet islam, heller ikke selv om jeg bor lige ved siden af en moské midt på Nørrebro. Så det oplever jeg sådan set ikke. Jeg kan jo høre, at fru Marie Krarup er meget optaget af tørklædet, men for mig at se, må det altså være op til kvinder selv at bestemme, hvad for noget tøj de har på, om de så har lyst til at have 40 g stof på hovedet, skal de have lov til det.

Kl. 14:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Marie Krarup.

Kl. 14:48

Marie Krarup (DF):

Det er den her absurde måde at prøve at relativere symbolers betydning. Altså, ville et kommunistisk flag, et nazistisk flag, et hvilket som helst politisk eller religiøst flag også bare være 40 g? Det ville det jo ikke være. Der er jo en symbolbetydning i det islamiske tørklæde, som rummer så meget, der gør, at det ikke bare er stof. Ord-

føreren mener simpelt hen ikke, at der er en trussel, f.eks. imod Muhammedtegnere, imod en islamkritiker som Lars Hedegaard osv.? Mener ordføreren ikke, at den slags trusler mod enkeltpersoner, som har markeret sig i en debat, smitter af på andre, således at der optræder en form for selvrensensur, en form for angst for at træde ind i de her debatter, og at det er en trussel imod danske værdier?

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:49

Rosa Lund (EL):

Jamen jeg oplever ikke, at der er nogen, der holder sig tilbage fra at udtale sig kritisk om islam, nærmest tværtimod er det jo noget, der foregår ret ofte herinde. Jeg synes, at noget af det, som er vigtigt at tænke på, når vi snakker om ytringsfrihed, er, at det ikke er en pligt – det er jo ikke en ytringspligt. Men jeg anerkender da, at der er nogle, som er truede, og som derfor også er under PET-beskyttelse – det er da et fuldstændig kendt faktum, som jeg da ikke vil stå her og benægte. Alle ved, at PET bruger ressourcer på det her.

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 14:49

Jeppe Jakobsen (DF):

Vi politikere bliver jo tit beskyldt for ikke at tale pænt til hinanden. Så jeg vil bare rose ordføreren for den her klare afstandtagen til venstrefløjens inddeling af mennesker efter hudfarve, som har stået på alt for længe. Det er det her med, at man taler om hvide og brune danskere osv. Det er simpelt hen en ulækker måde at definere mennesker på – ud fra deres pigmentering. Så al mulig ros herfra for at tage klar afstand til Alternativet og lign., som på den måde deler folk op efter hudfarve, for det skal bare stoppes lige med det samme.

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Rosa Lund (EL):

Jamen jeg er da enig i, at vi skal stoppe med at dele folk op efter hudfarve. Men jeg tager sådan set ikke afstand fra Alternativet.

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Kofod.

Kl. 14:50

Peter Kofod (DF):

Jeg fornemmer, at fru Rosa Lund ikke er stor tilhænger af den stramme udlændingepolitik. Derfor vil jeg bare spørge fru Rosa Lund, hvor den svenske udlændingepolitik er henne i sammenligning med den danske. Er den sådan meget bedre eller kun noget bedre? Eller er det noget af det, som fru Mette Frederiksen skal levere, hvis hun skal regne med, at Enhedslistens statsministerkandidat ligesom trækker sit kandidatur ud af ligningen, hvis det skulle gå på en bestemt måde efter valget? Så måske man kan give en karakteristik af, hvor godt det går i Sverige.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:51

Rosa Lund (EL):

Der må jeg desværre skuffe hr. Peter Kofod og sige, at jeg ikke ved nok om svensk udlændingepolitik. Men jeg kan sige til hr. Peter Kofod, at noget af det, der er vigtigt for os i Enhedslisten, er, at vi bliver ved med at overholde FN's flygtningekonvention. Det er ekstremt vigtigt for os.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:51

Peter Kofod (DF):

Så lad mig følge op. Sverige har igennem de seneste 10 år taget sådan lige under 1,5 millioner mennesker fra Afrika og Mellemøsten og den slags steder. Det udgør næsten 15 pct. af den befolkning, der er i Sverige i dag.

Så lad mig spørge på en anden måde: Er det et godt scenarie? Skulle Danmark tage en tilsvarende stor andel mennesker fra Afrika og Mellemøsten, som man har set Sverige gøre det, hvis det stod til Enhedslisten?

Kl. 14:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Rosa Lund (EL):

Jamen hvis det stod til Enhedslisten, skulle vi tage de flygtninge, som er beskyttet af konventionen. Det betyder også, at vi i Enhedslisten mener, at vi skal droppe den lovgivning, vi har nu, der handler om de midlertidige opholdstilladelser.

Jeg beklager simpelt hen, hr. Peter Kofod, hvis det ikke er svar nok. Jeg må nok læse lidt op på den svenske flygtningepolitik til næste gang, jeg skal møde hr. Peter Kofod hernede i salen.

Kl. 14:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Bendixen.

Kl. 14:52

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Jeg vil godt følge lidt op på det, som fru Marie Krarup talte om, nemlig ytringsfriheden. Undrer det ikke fru Rosa Lund en lille smule, at lige præcis dem, der er islamkritiske, er dem, der skal have beskyttelse fra PET? Vi har hr. Naser Khader siddende her; vi har Inger Støjberg; der er Lars Hedegaard; der er Pia Kjærsgaard. Altså, det er alle sammen mennesker, der har været markant fremme og været markant islamkritiske. Det er lige præcis dem, der skal have PET's beskyttelse.

Kl. 14:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Rosa Lund (EL):

Jamen det bekymrer mig altid, når der er nogen, der skal have PET's beskyttelse, fordi de har ytret en bestemt holdning. Jeg er bare også nødt til at holde fast i, at ytringsfriheden er en frihed, vi har, som er fuldstændig afgørende, men det betyder jo ikke, at vi har pligt til at bruge den, hvis det kan støde nogle andre. Men jo, det bekymrer mig da bestemt, hver eneste gang der er nogen, som skal have PET-beskyttelse, fordi de har brugt deres ytringsfrihed. Det gør det.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Bendixen.

Pernille Bendixen (DF):

Mener fru Rosa Lund ikke, at man har en pligt til at ytre sig, hvis man ser nogle reelle problemer og nogle udfordringer, som man gerne vil gøre andre mennesker opmærksom på? Og har vi ikke reelt et problem, når man ikke kan have lov at lave en tegning i en avis uden at skulle have PET's beskyttelse?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Rosa Lund (EL):

Altså, jeg mener, man har en pligt til at ytre sig, hvis man har været vidne til noget ulovligt, eller hvis man kan bruge det til at stoppe noget kriminalitet. Men altså, hvornår man har pligt til at ytre sig, er en lidt underlig debat, synes jeg. Det, der er det afgørende, er, at vi i Danmark har en ytringsfrihed, og at vi har nogle grundlovssikrede rettigheder. Noget af det, jeg synes er rigtig vigtigt, er, at det faktisk er *alle* vores grundlovssikrede rettigheder, som vi kan holde fast i. Og der synes jeg også tit, jeg savner Dansk Folkeparti i forsvaret af vores grundlovssikrede rettigheder.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så siger vi tak til fru Rosa Lund og går videre i ordførrækken til hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet, og tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her vigtige debat. De bemærkninger, jeg har til regeringens værdipolitik, skal man opfatte som et supplement til det, der allerede er sagt af statsministeren og hr. Mads Fuglede, og til, hvad hr. Naser Khader senere vil sige, altså ikke en korrektion til det eller et alternativ til det.

Udlændingeloven fra 1983 fik den konsekvens, at der i løbet af de følgende årtier fandt en række meget dybtgående samfundsforandringer sted. Det var samfundsforandringer, som ikke var annonceret, f.eks. fra den talerstol, hvor jeg står nu, og det er der ikke noget at sige til, for forandringerne var bivirkninger af beslutninger, som den tids politikere ikke kunne eller ikke ville overskue. Efter alt, hvad vi ved om befolkningens holdninger dengang, var der ikke nogen reel folkelig opbakning til de meget vidtrækkende beslutninger, der blev truffet dengang, og det er jo ikke noget, der på nogen måde gør hele den her sag bedre. Men det forklarer også et af de grundprincipper, der er for Liberal Alliances udlændingepolitik, nemlig at vi ikke skal have uønskede samfundsforandringer i Danmark. I det omfang, den grundlæggende samfundsmodel eller de bærende institutioner i samfundet skal ændres, skal det have en meget bred folkelig legitimitet, på samme måde som hvis man f.eks. vil ændre grundloven.

Her vil jeg godt lige komme med en sidebemærkning, som er udløst af hr. Mads Fugledes ordførrørelse. Jeg er jo langt hen ad vejen enig med hr. Mads Fuglede i de eksempler, han oplyste på danske værdier, men jeg synes også, man til det skal føje, at vores meget klart danske institutioner som f.eks. Folketinget eller folkekirken eller folkeskolen jo er nationale udgaver af internationale strømninger; det er jo nationale udgaver af det liberale demokrati, af protestantis-

men og oplysningen. Så danske værdier er jo i nok så høj grad danske institutioner, som giver en dansk tolkning af nogle bredere forankrede værdier i den vestlige kultur.

Så tilbage til hovedsporet, som er spørgsmålet om de uønskede samfundsforandringer. I september 2015 var det 10 år siden Jyllands-Posten offentliggjorde de berømte Muhammedtegninger, og ved den lejlighed udtalte jeg, at der var noget trist i, at det formentlig kun var de færreste, der forestillede sig, at der 10 år længere fremme, altså i 2025, ville være mere ytringsfrihed, mere religionsfrihed, mere forsamlingsfrihed, mere frihed for kvinder og mere offentlig orden, end der var i 2015. Jeg er til dato ikke blevet modsagt af nogen, i hvert fald ikke med argumenter, som jeg betragter som vigtige. En hel række af de rettigheder, som staten i kraft af grundloven garanterer borgerne, og rettigheder, som borgerne tænker på som velerhvervede, bliver undermineret i den tid, vi lever i som følge af senfølgerne af den meget hovedløse beslutning i 1983 om at gøre Danmark til et indvandringsland. Det er vi i Liberal Alliance selvfølgelig meget imod, og kampen for, at vores liberale demokrati for det første ikke bliver undermineret yderligere og for det andet bliver styrket der, hvor det er blevet svækket, er en vital del af det værdigrundlag, som regeringens politik hviler på.

Jeg vil slutte af med at sige, at det, jeg har sagt, ikke er noget, der lægger til eller trækker fra, i forhold til hvad mine ærede kolleger fra de to andre regeringspartier har sagt eller vil sige, det er bare vores bidrag til en samlet forståelse. Tak for ordet.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Henrik Dahl. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet.

(Ordfører)

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det, og tak for ordet. Den her debat har vi jo efterhånden haft nogle gange her i salen, en gang om året tror jeg det har været, og vi griber selvfølgelig gerne enhver anledning til at tage en værdipolitisk debat. Men jeg vil samtidig starte med at sige, at vi i Alternativet sådan set ikke deler præmissen for den forespørgselsdebat, som vi har i dag, nemlig den præmis, at indvandringen tvinger danskere til at ændre levevis og adfærd og rette ind. Den præmis deler vi ikke. Vi abonnerer ikke på den, og af samme grund har vi faktisk heller ikke lavet en vedtagelsestekst.

Danmark er et demokrati, og vores demokrati bygger på frihed. Det tror jeg vi alle sammen her i salen kan være enige om. Det må være udgangspunktet for alt det arbejde, som vi laver i Folketinget, og for det, vi her i Folketinget tror på. Frihed er grundstenen i det danske demokrati, og vi skal alle sammen have respekt for og passe på vores frihed.

Så tror jeg måske, at vi har forskellig forståelse af, hvordan vi gør det, eller at vi ikke er enige om, hvad det er for en trussel, der findes derude. Jeg tror, der er flere, der har stået heroppe på talerstolen og sagt: Jeg er bekymret for ...; eller: Vi er bekymret for ... det ene og det andet. Og vi deler også en bekymring fra Alternativets side. Vi er sådan set også bekymret for Danmark, men det, vi er bekymret for, er den måde, som vi synes vi kompromitterer vores frihedsrettigheder på for tiden, og at det, som handler om det danske frisind og den danske frihed, faktisk er alvorligt under pres, i forhold til hvad vi har set tidligere.

Så vi deler en bekymring, ja, men det er nok en anden bekymring end den, som forespørgslen handler om. Vores bekymring er sådan set, at vi ikke længere alle sammen har de samme rettigheder, men at vi begynder at indføre forskellige rettigheder og forskellige lovgivninger for forskellige mennesker; at vi ikke alle sammen bliver talt om og til, som om vi har den samme værdi som borgere i vores sam-

fund, men at der er nogle, der skal skynde sig at komme hjem igen, når de kommer herop.

Det er interessant, for nogle gange taler vi om identitetspolitik i Folketinget, og den her forespørgselsdebat og det her spørgsmål er jo i den grad udtryk for identitetspolitik fra Dansk Folkepartis side. Det forsøg, som vi er ude i her, på at definere, hvad der er dansk, og det gerne at ville vide og mene og have de rigtige holdninger om, hvad der er danske værdier, er jo et eklatant eksempel på identitetspolitik.

Der kan man så diskutere, hvad identitetspolitik er. Men typisk er det, når man går ind og kigger på det partikulære frem for det universelle. Og det vil jeg gerne bruge anledningen til at sige noget om nu, hvor vi måske alle sammen har set »Lykke-Per«, da den blev sendt i fjernsynet her i julen, eller har set den i biografen – og måske har man også læst bogen. Jeg læste den igen i efteråret i forbindelse med premieren i biografen, og på et tidspunkt siger Jakobe, som Lykke-Per jo bliver forelsket i, noget til ham, som jeg synes er ret interessant. Hun siger sådan her, og nu citerer jeg fra »Lykke-Per«:

Hvor lang tid skal der gå endnu, hvor megen fortræd skal vi mennesker endnu volde hinanden, før det virkelig bliver forstået og gjort til religion, til det eneste tilladelige dogme, at det ikke er på det tilfældige, det særegne, men på det almenmenneskelige i os, at vi skal opbygge vort eget og nationernes liv?

Jakobe siger jo det her, fordi hun er jøde, og Lykke-Per kristen. De har haft problemer med at møde hinanden, fordi de kom fra to forskellige religioner, men her går hun ind og taler til fordel for det universelle. Det er det, Jakobe gør i den her sætning, og det er det, der er så interessant i hele historien om Lykke-Per, nemlig hvordan man kan tilsidesætte behovet for det særegne, behovet for at skulle mene, at når man er fra en religion, har man nogle præferencer, som ikke kan rummes af det universelle.

Selvfølgelig kan de det, og derfor skal det også være min opfordring, at vi prøver at tro på det universelle og på de universelle retigheder, som vi har ikke bare i Danmark, men også i resten af verden: vores menneskerettigheder, vores frihedsværdier osv. Og lad os prøve at arbejde ud fra det i stedet for at skulle definere, hvad der er en rigtig eller forkert måde at være dansk på. Jeg synes, vi skal prøve at se på hinanden som mennesker først og fremmest.

Til sidst vil jeg gerne opfordre til, at man, hvis man har lyst, læser Hans Lassen. Han er forsker, og han har skrevet en ph.d., som udkom sidste år, og som hedder »Eksperimentet, der slog fejl«. Det er faktisk en gennemgang af integrationsarbejdet i Danmark helt tilbage fra 1981. Og som hr. Henrik Dahl var inde på, kunne man godt sige, at tilbage i 1980'erne og op til midten af 1990'erne var integrationsarbejdet en fiasko. Men fra midten af 1990'erne og frem har det faktisk være en succes. Hans ph.d. er en stor og videnskabelig argumentation for, at integrationen i Danmark faktisk er gået den rigtige vej fra midten af 1990'erne og frem.

Jeg vil sådan set anbefale, at man læser den, for der er mange gode pointer i den, i forhold til hvorfor integrationen i Danmark er en succes, og hvorfor vi politikere nogle gange simpelt hen er så fokuseret på, at det er en fiasko, at vi glemmer at se alle de positive ting, der er i den danske integrationshistorie. Tak for ordet.

Kl. 15:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:04

Martin Henriksen (DF):

Fru Carolina Magdalene Maier var inde på – også i sit spørgsmål til undertegnede, da jeg var oppe som ordfører – det her med kristne værdier og det at værne om kristendommen. Jeg er selv meget stor tilhænger af budskabet om næstekærlighed. For mig handler det jo om, at hvis du er i en konkret situation, hvor der er en person, lad os

sige foran dig, som har brug for hjælp, så er du selvfølgelig moralsk forpligtet på at hjælpe – det er klart. Men at brede det ud til at sige, at hele verden så skal komme til Danmark, er måske lige at stramme den en lille smule. Det ved jeg ikke, om ordføreren kan følge mig i.

Men jeg forstår det sådan, at Alternativet eller i hvert fald dele af Alternativet gerne vil værne om kristendommen og kristne værdier i Danmark. Men hvordan kan man det? Og hvordan kan man sikre, at kristendommen står stærkt på sigt, også i Danmark, hvis det er, at man samtidig accepterer, at samfundet på grund af indvandring bliver mere og mere muslimsk? Hvordan hænger det sammen? Der må jo Alternativet jo også kunne se, at det ikke hænger helt sammen.

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Lad mig bare starte med at sige, at der jo ikke er nogen, der siger, at hele verden skal komme til Danmark. Altså, det er jo en stråmand, at der skulle være nogle som helst politiske partier i Folketinget, som mener det – for lige at slå det fast.

I forhold til det andet skal vi jo stole på vores kulturhistorie og på vores kristne historie, og vi skal stole på, at den kan bære os gennem, hvad vi end måtte møde. Det har den altså gjort i mange hundrede år i Danmark, og det gør den nok også i den her tid, hvor vi har åbnet op for en mere globaliseret verden, og hvor der kommer mennesker til Danmark, som tror på noget andet.

Er det en trussel mod kristendommen og de kristne værdier? Det ser jeg ikke det er. Jeg ser, at det, der er truslen mod kristendommen er, at vi misbruger den til at sige til andre, at de ikke må komme ind, fordi de truer vores kristne værdier. Kristendommen er en åben religion – den velkommer det fremmede. Det er jo lige præcis det, som er essensen i min forståelse af kristendommen, så derfor ser jeg ikke, den er truet.

Jeg stoler på, at vi sagtens kan bevare det, som er vores danske værdisæt og frisind og hvad ved jeg, herunder den religion, jeg tror på. Jeg er ikke bange for det.

Kl. 15:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:06

Martin Henriksen (DF):

Jeg er sådan set heller ikke bange for andre kulturer. Jeg foretrækker bare, at de som udgangspunktet er ude i den store verden. Derfor kan man jo sådan set godt nyde dem, når man er derude, og så kan andre folk forhåbentlig nyde den danske kultur, når de kommer hertil. Det er også en del af det, der er glæden ved at rejse, og jeg kan forstå, at man i Alternativet er stor fan af at rejse rundt til forskellige destinationer.

Men det hænger jo ikke helt sammen. Altså, hvis Alternativet har den opfattelse, at det er vigtigt at værne om de kristne værdier og kristendommens rolle i det danske samfund, så må man jo gøre noget for at værne om det. Der er jo kun os – os, der bor her – til at værne om vores egen kultur og vores egne højtider. Det er kun os, for der er jo ikke andre, der vil gøre det.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 15:07

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Selvfølgelig skal vi værne om vores kulturhistorie, men den måde, vi værner om den på, er ved at værne om vores frisind. Det er jo det, jeg har prøvet at tale for både i mit spørgsmål her op til og nu også i min ordførertale heroppefra. Hvis der er noget, der er særegent for den danske kulturhistorie, er det vores frisind, og det er det, vi skal værne om. Det er lige præcis det med, at vi bekæmper holdninger med ord. Når der kommer nogen hertil eller vi rejser ud i verden, for den sags skyld, og møder noget, der er fremmed, som støder os, som er i strid med vores værdier, så bekæmper vi det ved ord. Den måde værner vi om det på.

I det øjeblik vi begynder at lovgive om ting, som vi ikke er enige i, så læner vi os tilbage og tænker, at så behøver vi ikke at gøre andet – og så bliver vi sløve og dovne og mister den kritiske sans. Og det er farligt.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Marie Krarup.

Kl. 15:07

Marie Krarup (DF):

Jeg tænker altid, når jeg hører Alternativets ordfører, at Alternativets medlemmer eller i hvert fald folketingsgruppe lever i en alternativ virkelighed, som for os andre er meget, meget svær at forstå. Men her bliver lidt af sløret måske løftet, så det er lidt nemmere at forstå, hvad det er, Alternativets alternative virkelighed består i. Det lyder for mig, som om Alternativets ordfører her mener, at alle kulturer i essensen er ens, og at alle religioner i essensen er ens. Så jeg vil lige spørge for at få afklaret den alternative virkelighed her: 1) Mener Alternativets ordfører, at den danske kultur er en partikulær kultur, der er anderledes end andre? 2) Mener Alternativets ordfører, at mainstream islam kan rumme individuel frihed, ytringsfrihed, religionsfrihed og ligestilling mellem kønnene?

Kl. 15:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Til det første spørgsmål, om den danske kultur er en partikulær kultur, kan jeg svare: Noget af den er, men vi har jo ikke partikulære værdier i Danmark. Vi taler så tit om danske værdier. Ja, vi har værdier, vi abonnerer på, men de er jo ikke nødvendigvis danske. Vores frisind er en værdi, som vi abonnerer på, men det findes altså også i andre lande. Så det der med danske partikulære værdier tror jeg sådan set ikke på. Jeg tror på, at der er noget, som vi kulturhistorisk har taget til os, og det er fint, og det skal vi også blive ved med. Men det er ikke i sin essens et dansk fænomen.

I forhold til det andet spørgsmål, om islam kan rumme de ting, som ordføreren var inde på, vil jeg svare: Det vil jeg uden på nogen måde at være islamekspert mene at en moderne, moderat fortolkning af islam kan, men jeg er også helt med på, at der er fortolkninger af islam, der ikke vil kunne rumme det.

Kl. 15:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Marie Krarup.

Kl. 15:09

Marie Krarup (DF):

Altså, nu spurgte jeg, om den danske kultur er partikulær, og det er den jo. Det kan man jo ikke tale bort, selv om vi selvfølgelig har in-

doptaget en masse strømninger udefra. Så kan man diskutere, om de er universelle, eller hvad de er, men selvfølgelig er den danske kultur da partikulær, og det er kun os danskere, der kan forsvare den. Og selvfølgelig er de værdier, vi derfor har, også partikulære i den udformning, som vi har dem i i Danmark. Med hensyn til det øvrige med islam er det jo en drømmeislam, en alternativ islam, som ordføreren her taler om, og den ville jeg da også rigtig gerne have at muslimer i Danmark opfandt, nemlig en islam, der kan rumme alle de her skønne ting. Men det er jo bare ikke den virkelighed, vi står i. Så vil Alternativet ikke godt vende tilbage til en helt almindelig ikkealternativ virkelighed, så vi kan kommunikere?

Kl. 15:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak! Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:10

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Jeg ved ikke, hvem det er, der skal vende tilbage til en virkelighed, som findes derude. Det var noget af det, som jeg refererede til i forhold til den ph.d., jeg nævnte før. Den prøver faktisk at skitsere, hvad det er for en succes, vi har haft i forhold til integrationen. Det er virkeligheden derude. Så har vi herinde en masse tendenser til at puste det op, som om det er så frygteligt, og det går så galt, mens tallene viser det fuldstændig modsatte. Det er da stærkt provokerende, at vi ikke lytter til fagligheden, når fagligheden og den videnskabelige dokumentation viser os, at det faktisk går fremad. Og jeg kender så mange muslimer i Danmark, som lever så meget i overensstemmelse med alle de danske rettigheder, frihedsrettighederne, ligestillingen osv. – i den grad.

Kl. 15:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 15:11

Mattias Tesfaye (S):

Tak. Der var ét sted i ordføreren tale, jeg virkelig spidsede ører, og det var, da ordføreren var inde på en af mine yndlingsbøger, nemlig »Lykkeper«, og citerede Jakobe, Pers forlovede. Og i det øjeblik, Alternativets ordfører citerede, dannede jeg mig et meget præcist billede i mit hoved af, hvad det er, vi taler om. Jeg forstår måske mere, hvad det er, Alternativets ordfører egentlig mener, fordi vi har en fælles kulturel referenceramme her i form af det samme litterære værk. Det er nok det, der er mit argument.

Hvis vi er en homogen befolkning, får vi videreleveret meget kultur fra vores forældre helt af sig selv, uden at vi bemærker det, men jo mere multikulturelt, multietnisk det danske samfund bliver, jo vigtigere er det, at vi aktivt arbejder for at få nogle fælles referencer, så vi forstår, hvad hinanden siger. Det er derfor, vi i hvert fald fra Socialdemokratiets side bakker op om øgede sprogkrav til ægtefællesammenføring, test i dansk i 0. klasse og børn i vuggestuer og børnehaver for at sikre, at vi får et fælles sprog, men vi bakker også op om dansksproget public service. Så det, der er mit spørgsmål, er: Bakker Alternativet op om politiske tiltag, der har til hensigt at sikre, at vi får en fælles kulturel platform at diskutere ud fra?

Kl. 15:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:12

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Vi bakker f.eks. ikke op om sprogtest i 1. klasse ud fra den præmis, at det kan have så store personlige konsekvenser for et barn – hvis

man giver et barn, der er startet i 1. klasse, et nederlag, og det så skal gå om igen – at der er andre måder at gøre det på. Vi bakker heller ikke op om, at man skal tvinge børn i vuggestue i 0. klasse, for vi tror lige så meget som Socialdemokratiet på, at sprogtilegnelsen er vigtig, men vi tror også, der er andre måder at komme derhen på end gennem tvang. Så det er sådan set det eneste sted, vi er uenige.

Vi er ikke uenige i præmissen om, at sprogtilegnelse og kulturtilegnelse er vigtigt. Vi tror f.eks. også på en professionsstyret folkeskole. Så, ja, politikere skal lægge rammen for folkeskolen, og den er sådan set fin nok, som den er i dag. Folkeskolens formålsparagraf siger jo med alle nødvendige ord, at børnene skal lære, hvad kan man sige, om ligestilling og frihed og åndsfrihed osv. Men det er den professionsstyrede skole, som skal gå ind og sikre det. Det skal vi politikere ikke gøre, for det er dér, det bliver så farligt, altså når vi begynder at gå ind med politiske ideologier og bestemmer, hvordan det så skal gøres. Jeg er fuldstændig enig i vigtigheden af den fælles kulturarv, men jeg er ikke så bange for, at den er truet, for vi har en folkeskole, som kan bære den opgave.

Kl. 15:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 15:13

Mattias Tesfaye (S):

Min oplevelse er, at samhørigheden i samfundet er truet. Vi har mindre med hinanden at gøre, vi forstår hinanden stadig mindre. Nu nævnte jeg selv nogle valgresultater fra talerstolen, som jeg også synes viser nogle helt enorme forskelle. Efter sidste folketingsvalg så jeg, at en jysk avis sendte en reporter til Nørrebro for at forstå, hvad det dog var, der skete der, og omvendt så jeg, at Politiken sendte en reporter til Sønderjylland. Det mener jeg er farligt for vores samfund: at vi i stadig stigende grad glider fra hinanden. Så det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at høre fra Alternativet, er, om Alternativet er tilhængere af, at vi i højere grad, end vi allerede gør det, skal tage politiske tiltag for at sikre, at vi kulturelt får et fælles grundlag at diskutere og leve sammen på.

Kl. 15:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Altså, vi er helt enige i, at der skal være en ramme for det, men jeg tror bare, vi er uenige i, hvordan vi kommer derhen. F.eks. sidder vi lige nu og kigger på – og vi er ikke færdige endnu – hvad vores forhold til, hvad der skal til for at opnå dansk statsborgerskab i Danmark, kunne være. Der er noget af det, vi f.eks. kigger på i Alternativet, at det skal kunne tælle, hvis man går på højskole eller deltager i frivilligt socialt arbejde eller går til medborgerskabsundervisning, frem for at man f.eks. skal have dansk på niveau 3, fordi sprogtilegnelsen er så forskellig, alt afhængigt af hvilken kultur eller sprogstamme, man kommer fra. Så det er så forskelligt, om man kan lære dansk i løbet af et år eller ej. Vi er helt enige i, at vi skal have de nye danskere til at forstå det danske samfund, men vi mener bare, at det kommer gennem civilsamfundet og det frivillige arbejde, frem for at de bliver tæsket igennem kurser.

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det hr. Peter Kofod.

Kl. 15:15

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne vide, om Sverige er et foregangsland på udlændingeområdet. Jeg mener, hr. Uffe Elbæk en gang i et program har udtalt, at den måde, Sverige håndterede det her spørgsmål på, var, sammenlignet med Danmark, langt bedre. Så mener Alternativet, at Sverige på udlændingeområdet er et foregangsland?

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Nej, det mener vi ikke, for vi har egentlig ikke noget behov for at kigge til Sverige, og vi mener ikke, at de udfordringer, som vi ser de har i Sverige, bl.a. i Malmø, er noget, som vi mener er ønskværdigt for Danmark.

Vi har egentlig respekt for, at Sverige har holdt fast i det, som man kan kalde det humanistiske perspektiv i forhold til hele flygtningeproblematikken, og faktisk har ønsket at være et land, som kunne håndtere den flygtningeudfordring, der har været, og har taget en stor del af byrden. Det synes jeg faktisk vi skal anerkende Sverige for at have gjort ud fra et internationalt perspektiv eller i hvert fald fra et europæisk perspektiv. Men som fru Sofie Carsten Nielsen sagde tidligere, er det jo en fælles europæisk opgave, og den skal vi løse i fællesskab.

Kl. 15:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 15:16

Peter Kofod (DF):

Nu forstår jeg ingenting. På den ene side vil man ikke anerkende Sverige som et foregangsland. På den anden side er man imod de stramninger, der bliver vedtaget i Danmark for at sikre, at Danmark ikke ender som Sverige. Så hvad vil Alternativet egentlig?

Det lyder, som om man i virkeligheden ikke vil have noget scenarie. Man vil ikke have det, man ser på den anden side af Øresund, men man vil heller ikke have den stramme kurs, som mit eget parti og andre partier i Folketinget jo har været bannerførere for. Kan ordføreren ikke se, at det er en kæmpe konflikt?

Kl. 15:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:16

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Til det er der bare to ting at sige. For det første, at dem, vi lukker ind i Danmark, skal vi behandle ordentligt. Der er ikke noget i regeringens nuværende politik, støttet af Dansk Folkeparti, var jeg ved at sige, som behandler vores nye danskere ordentligt. Det er måske sat på spidsen. Der er meget af politikken, som ikke behandler vores nye danskere ordentligt, f.eks. det nye L 140, som vi førstebehandlede i sidste uge. Hele retorikken har ændret sig markant over det seneste år.

Det andet er, at ja, vi skal have tjek på tilstrømningen, men vi kommer kun omkring den udfordring gennem en fælles europæisk løsning. Så når partier er ude at lave nationale løsninger for Danmark alene, er det fuldstændig uholdbart. Det er det nu, og det er det på sigt.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til fru Carolina Magdalene Maier. Og så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Det var en skøn samtale – for det var det vel egentlig – om Lykke-Per, der udspillede sig. Jeg tror, at hvis vi alle sammen skulle testes i Lykke-Per, ville vi få nogle udfordringer, uanset hvilken baggrund vi har. Men det ville være rigtig skønt. Det er jo nok en debat om, hvor meget vi investerer i uddannelse, og den kan vi tage på et andet tidspunkt. Men det er også vigtigt.

Til den her debat, som jeg har tænkt mig at holde mere sådan i håndboldgenren, og ikke helt så meget i Lykke-Per, vil jeg sige, at jeg kender danskerne, og at jeg kender Danmark som et land – det har netop udspillet sig i de seneste dage – med frisind og frihed til forskellighed og fest i øvrigt, men jo også som et land, hvor de der helt grundlæggende demokratiske rettigheder er mere end bare nogle idealer, vi besynger. Vi udlever dem faktisk. Og vores danske værdier, der indgår meget som en del af den her debat, kan jo ikke reduceres til nogle bestemte madvarer eller for den sags skyld til klaphatten, selv om jeg elsker den og har hoppet rundt med den hele aftenen i går for at fejre netop vores fantastiske verdensmestre i herrehåndbold.

Men vi har også brugt en del tid på at debattere danskhed og dansk kultur her i salen. Det handler forespørgslen jo også om. Det handler om danskernes levevis og adfærd, danske værdier: Kan man være dansk og f.eks. bære tørklæde? Selvfølgelig kan man det. Men vi skal jo alligevel på fredag igen behandle Dansk Folkepartis slutningsforslag om at forbyde mennesker at bære tørklæde på offentlige arbejdspladser.

Det lyder jo, som om vi kunne opretholde danske værdier ved sådan at udstede påklædningspåbud eller flere forbud. Tværtimod, mener jeg. Og jeg satser på, at der fortsat er flertal imod beslutningsforslaget på fredag. Men jeg kan sådan set sagtens forstå, at Dansk Folkeparti har fået blod på tanden, for antallet af gange, integrationsministerens stramningstæller på ministeriets hjemmeside har rullet, er jo rigtig, rigtig mange, siden statsministeren for – jeg var lige inde at tjekke – præcis 3 år siden retorisk spurgte sig selv: Er der rum for at stramme mere? Det ser jeg ikke lige umiddelbart foran mig.

Men nu skal vi så også til at diskutere, at når man skal være her midlertidigt, kan der ikke være tale om integration. Og alligevel forventer vi af alle, at de tager Danmark til sig. Det hænger ikke sammen.

I sidste uge førstebehandlede vi jo – det har også været en del af debatten her – forslag til lov om paradigmeskifte, og ordet integration slettes alle de steder, man kan komme til det, i en række forskellige love. 111 lovændringer og 2 mio. kr. er afsat alene til at pille ordet integration ud af lovene. Udlændingens tilknytning til arbejdsmarkedet, deltagelse i foreningsliv og dansk kundskaber vil blive tilagt mindst mulig betydning, står der.

Arbejdsgiverne advarer mod det: Det kommer til at betyde, at virksomheder får langt mindre lyst til at gøre en indsats for at få flygtninge i arbejde, hedder det i høringsvaret. Fagbevægelsen advarer mod det: Vi kan kun indtrængende opfordre regeringen til at tænke sig om igen og rette op på, hvad der kun kan være en uigenomtænkt fejl, siger forbundsformanden for FOA.

Mindst mulig betydning, står der overalt. Og så ender man alligevel i det her lovforslag, som jo bare er det seneste, med at konkludere, at integrationsansvaret dog fortsat vil påhvile den kommune, hvortil flygtningen er visiteret. Med andre ord: De skal ikke integreres, men kommunerne skal alligevel integrere alle. Så vi har lige gi-

vet kommunerne en lang række nye problemer, men vi forventer, at de løser dem alle, bare med lidt sværere vilkår. Så kan vi skælde dem ud bagefter.

Men det synes bare generelt at være linjen. Der siges i talerne pæne ord om integration og værdien af at tage Danmark til sig, men det modarbejdes, når man når frem til forhandlingsbordet med Dansk Folkeparti. For man ved jo godt i regeringen, at arbejde, uddannelse og tilegnelse af sprog, som vi lige har debatteret, ikke bare er en del af integrationen – det er nøglen til integrationen. Og alligevel er det så Dansk Folkeparti, der dikterer, sådan at man nu fortæller mennesker, der er flygtet hertil: I skal absolut ikke integrere jer, men I skal gøre det alligevel – ellers vanker der. Det giver ikke rigtig mening, og slet ikke, når vi ser på den gruppe flygtninge, vi har bedst dokumentation for fra tidligere, nemlig dem, der kom fra det tidligere Jugoslavien i 1990'erne. Der ved vi, at det var dem, der var bedst integreret – dem, der uddannede sig, arbejdede og integrerede sig – som tog hjem.

Kl. 15:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i rækken til hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Debatten i dag handler om værdipolitik. Det synes jeg som udgangspunkt sådan set er et udmærket tema at diskutere. Jeg har selv i tidens løb både sagt og skrevet meget om det og synes, det er en vigtig del af den politiske debat. Men for mig har værdipolitik jo noget at gøre med, at man ligesom definerer, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert, hvad der er godt, hvad der er skidt. Jeg tror, det er udmærket, at man i den politiske diskussion har en orientering i den retning.

Men det er jo ikke det, det handler om i dag, som man kan forstå i hvert fald af debatten indtil nu og den måde, forespørgslen er lagt op på. Det handler om, at man skal diskutere danske værdier, man skal afgrænse sig i forhold til det fremmede. Det er efter min mening en alt, alt for snæver tilgang til den diskussion, og det er ærgerligt, at det er blevet sådan, men sådan er det jo desværre blevet. Når man taler værdipolitik, handler det om, hvordan man kan genere de fremmede mest muligt, og det er desværre sådan blevet ganske almindeligt accepteret her i Folketinget. Det kunne jo lige så godt handle om demokratiske værdier, det kunne handle om moralske værdier, det kunne handle om, hvordan man behandler andre mennesker på en ordentlig måde. Værdier burde være andet og mere, end hvordan man generer de fremmede i vores land. Men sådan er det desværre blevet.

Men det handler som sagt meget om Danmark og det danske. Det kan jeg forstå på bl.a. Venstres ordfører at han lægger meget vægt på, og det gør Dansk Folkeparti: danske værdier, Danmark. Men Danmark er jo heller ikke noget helt entydigt. Det er mange forskellige ting. Jeg ved ikke, om man kan huske – det er der ikke så mange der kan, men i hvert fald ved vi det – at da Poul Henningsen i 1935 lavede sin Danmarksfilm, blev der en enorm ballade. Man havde forestillet sig, at det skulle være en film, der handlede om bøgetræer og unge danske mænd, som lavede gymnastik, og som sang, og om bondegårde, der stod sundt og dejligt ude på landet. Men det handlede i stedet for om folk, der arbejdede, om maskiner, om et landbrug, hvor det ikke var romantisk, men hvor det faktisk var ret træls med arbejde og maskiner osv. – altså, folk, der gik på arbejde, ikke det der romantiske billede, som man var vant til. Det gav en enorm ballade. Men det var jo også en del af Danmark, Poul Henningsen beskrev der i 1935.

Sådan er det jo stadig væk også. Det Danmark, som nogen forsøger at beskrive, er jo rigtigt nok, men det er jo ikke hele sandheden. Jeg tror virkelig, det er vigtigt – og det er jo dér, jeg anholder den måde, man diskuterer på – at man, når man diskuterer danske værdier, ikke har et absolut udgangspunkt for det. Det er mange forskellige ting. Det er ganske rigtigt dem, der går i kirke, dem, der opfatter kristendommen som det vigtigste; men det er også dem, der opfatter socialismen som det vigtigste; dem, der går til 1. maj-møder; dem, som sidder på et værtshus nede på Sydhavnen; dem, som går til gymnastik i forsamlingshuset; dem, som går til spejder; dem, som går til fodbold. Det er jo et facetteret billede, vi har, af Danmark, og det er jo de mennesker, der bor i Danmark, der udfylder det. Det er jo ikke en eller anden abstrakt vision om det, en abstrakt tanke, der ligger om, at danskheden er sådan og sådan. Danskheden er de mange mennesker, der lever i vores land, som også Poul Henningsen beskrev i sin film fra 1935.

Tænk, hvis vi kunne få det udgangspunkt og ligesom få fat på nogle fælles ting dér – og det er jo meget demokrati, og det er for mig at se også tolerance, at man respekterer det anderledes, idet man holder fast i det, som er ens egen historiske og kulturelle baggrund. Der er som sagt ikke nogen faste formler for det, og vi burde kunne få det som udgangspunkt og diskutere den påvirkning, der kommer udefra, på det grundlag og ligesom sige, at der da er problemer, når der kommer så mange fremmede til vores land. Der er da problemer, når der bliver stillet krav, som man ikke er vant til. Der er da problemer for de mennesker, der har boet i et område, hvor de føler, at det er deres område, og så kommer der lige pludselig nogle andre kulturelle værdier ind. Men det er noget, som man godt kan håndtere, som også statsministeren sagde for ikke så længe siden. Det er en fælles udfordring, vi har i vores land. Og i stedet for at diskutere ud fra had og ud fra afgrænsning synes jeg, man skal diskutere ud fra en konstruktiv tilgang.

Kl. 15:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:28

Martin Henriksen (DF):

Nu sluttede hr. Holger K. Nielsen også af med at tale om had. Bare for god ordens skyld: Det her handler ikke om had. Det handler om kærlighed til fædrelandet; det er en smuk ting. Det handler heller ikke om at genere nogen, som hr. Holger K. Nielsen var inde på. Det handler om at passe på noget. Det er jo sådan set det, det handler om. Og folk, der kommer til vores land og skal være her permanent, er da velkomne til at tage Danmark til sig. De er da velkomne til at tage dansk kultur til sig, hvis det ellers er her, deres fremtid er. Det er de da velkomne til.

Problemet er jo, at der er for mange, der ikke gør det. Det har nu også været sagt, at der er nogle, der gør det, men problemet er jo, at der er for mange, der ikke gør det. Så det er bare en serviceoplysning, hvis der skulle være nogle misforståelser hos hr. Holger K. Nielsen og SF. Det er ikke for at genere nogen. Det er for at passe på noget, at vi gør det.

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Holger K. Nielsen (SF):

Det er vi da meget enige i. Selvfølgelig skal vi da passe på det, vi holder af i vores land, men hvis man ved det kommer til at smide barnet ud med badevandet, om jeg så må sige, fjerner man det, som jeg synes også er meget, meget fundamentalt ved det danske demo-

krati, og det er respekt for mindretal, og det er, at man har tolerance i forhold til anderledestænkende. Det har altid været en del af det, jeg vil kalde det danske – altid. Det er klart, at der kan komme en ubalance der, for det betyder jo ikke, at man skal anerkende alt. Det er klart. Det er jo ikke det, der ligger i det, men i det, at man så ryger ud i et fanatisk had til det, man ikke bryder sig om, er der altså en forskel.

Kl. 15:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:30

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, hr. Holger K. Nielsen har udviklet en mærkelig måde at argumentere på. Der er ikke tale om had, og derfor er der heller ikke tale om fanatisk had. Jeg synes generelt ikke, man skal gå rundt og hade andre mennesker, det kommer der sådan set ikke rigtig noget fornuftigt ud af. Hr. Holger K. Nielsen taler om, at der skal være respekt for anderledestænkende, og det skal der selvfølgelig være, men problemet er, at hvis du kigger på nogle af de muslimske miljøer i Danmark, som jo er voksende, er et af de problemer, der er i de miljøer, faktisk, at der i de miljøer er meget, meget lidt respekt for anderledestænkende. Der er en meget, meget tung og omfangsrig social og religiøs kontrol, og det er det, vi skal gøre op med, for det er jo det, der er i strid med vores kultur og med vores værdier. Det bidrager man jo ikke til at løse, hvis det er, man bare er tilhænger af, at der kommer endnu flere til landet fra de lande.

Kl. 15:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Holger K. Nielsen. Værsgo.

Kl. 15:31

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jeg da fuldstændig enig i, og det var da også en meget væsentlig grund til, at vi støttede dele af ghettopakken. Jeg mener faktisk, at ghettoisering i vores samfund er et problem, at det er et problem, at der er nogle kulturelle mønstre i visse miljøer, som er stik imod det, som jeg mener bør være det, man arbejder ud fra her i Danmark, for det er en gammeldags kultur, som står i modsætning til den kultur, som jeg mener vi bør arbejde ud fra. Undertrykkelse af kvinder og social kontrol skal vi da gøre op med. Derfor var vi også enige i dele af ghettopakken, for ghettoisering er en del af det. Jeg er fuldstændig enig i det.

Kl. 15:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 15:31

Mattias Tesfaye (S):

Tak. Jeg kan huske, at min mor og min far tit diskuterede, da jeg var barn. Hvis f.eks. børnehaven lukkede kl. 17, og min far så hentede mig 17.15 og ikke kunne forstå, at der var en sur pædagog, var det, fordi han havde svært ved at afkode, om det der med lukketid nu var noget, danskerne krævede, eller om det bare var sådan en henstilling om, at det var der omkring, børnehaven lukkede. Han syntes i det hele taget, at det var svært rigtig at afkode, hvad det danske samfund egentlig forventede – måske fordi vi siger mange ting mellem linjerne i det danske samfund. Det tror jeg vi alle sammen er blevet kloge på igennem nogle årtier, altså at tingene skal siges præcist og kontant, så folk forstår, hvad det er, vi forventer af hinanden, og hvad det er, man skal leve op til.

Det er det, vi har forsøgt at sige i vores forslag til vedtagelse:

»Folketinget ønsker derfor at føre en politik, der sikrer, at indvandrere tilegner sig det danske sprog og hurtigst muligt kommer i arbejde. Derudover ønsker Folketinget at bekæmpe tendenser til parallelsamfund og social kontrol, der indskrænker frihedsrettigheder for nogle befolkningsgrupper.«

Det er det, vi mener, at vi med rimelighed kan forvente af hinanden i det danske samfund. For jeg er med på, at kulturen selvfølgelig har forandret sig, og den har forandret sig siden PH lavede sin film i mellemkrigstiden, men dermed kan vi jo ikke bare opløse alting i ligegyldigheder. Der må jo trods alt være noget, vi kan forvente af hinanden. Er det ikke det her, vi kan forvente af hinanden?

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 15:33

Holger K. Nielsen (SF):
Jeg er fuldstændig enig.

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 15:33

Mattias Tesfaye (S):

Det er jeg rigtig glad for, for jeg har været ude og samle opbakning til vores forslag til vedtagelse og arbejder jo hårdt på at få 90 mandater bag det. Kan vi forvente, at SF's mandater bakker op om det?

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 15:33

Holger K. Nielsen (SF):
Det tror jeg godt vi kan, ja.

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Med det siger vi tak til hr. Holger K. Nielsen. Og så er det hr. Naser Khader, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:33

Forhandling

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak. Jeg er meget uenig med SF's ordfører i, at man ikke kan tale om Danmark som noget entydigt. Der er kun ét Danmark i verden, og det er i Danmark. Men man kan godt tale om forskellige måder at være dansker på, og det er noget helt andet. Det at være forskelligt danske er noget, der er plads til i Danmark, men det, der er vigtigt, er, at alle bygger deres fundament eller har deres ståsted på de grundlæggende danske frihedsværdier. Og selvfølgelig kan man tale om de grundlæggende danske frihedsværdier. Det er bl.a. retten til at tænke frit, skrive frit, tegne frit, retten til at bestemme over eget liv, egen krop og seksualitet, uddannelse, ægteskab og fremtid. Det mener jeg er vigtigt at holde fast i.

Jeg synes, det er et enormt vigtigt emne og en vigtig debat, der bliver taget her i dag, og som Dansk Folkeparti har taget initiativ til. Jeg synes, det er vigtigt, at vi indimellem gør status på det her meget vigtige område, indvandring og integration, som er et område, som optager rigtig, rigtig mange danskere.

Jeg vil gerne starte med at konstatere, at vi i Det Konservative Folkeparti er helt enige i regeringens linje. Danmark er et lille land, og vi har en smertegrænse for, hvor mange der bliver lukket ind, og hvor mange man har mulighed for at integrere. Det er enormt vigtigt, at det her samfund kan følge med i forhold til antallet.

Indvandringen til Danmark er slået fejl, især på to områder. Alt for mange af dem med mellemstlig eller nordafrikansk baggrund ser sig ofte i konstant opposition til Danmark, danskerne og de danske frihedsværdier, og alt for mange har i alt for lang tid været på kontanthjælp eller førtidspension. Og det er en giftig cocktail. Og så har vi accepteret at give plads til ghettoer, som domineres af stor arbejdsløshed, social kontrol, kriminalitet og fundamentalisme. Og det er ganske uacceptabelt, at der i Danmark findes områder, hvor de danske frihedsværdier ikke er dominerende. I Danmark bør de danske frihedsværdier dominere overalt. Det bør ikke komme som en overraskelse for nogen, at Danmark er et unikt land med unikke frihedstraditioner og et unikt velfærdssamfund, og det ønsker vi alle sammen at værne om og bevare.

Det er bl.a. derfor, at der har været en del stramminger på det seneste, som har været relevante og på sin plads. Nogle af de stramminger er blevet betegnet som symbolpolitik, og jeg ved ikke hvad, bl.a. håndtrykket og det om burka. For mig handler de ikke om holdninger – håndtrykket og burka – det er handlinger. Vi lovgiver ikke mod holdninger, men mod handlinger. Derfor er regeringens opgør med ghettoerne også vigtigt.

Det bliver ikke let, det bliver et langt, sejt træk, men hvis vi fastholder den strenge rets- og udlændingepolitik kombineret med en tidlig indsats over for børnene, så tror jeg godt, at det kan lykkes. Et stærkt sammenhængende Danmark kræver, at vi værner om de grundlæggende demokratiske frihedsværdier. Og det er ikke nok blot at overholde dansk lovgivning, hvis man ønsker at blive en del af det danske samfund. Vi er nødt til at kræve total assimilation i forhold til de grundlæggende værdier, og en grundlæggende forståelse for dansk kultur, historie og sprog er også nødvendigt.

Vil man bo og leve i Danmark, skal man lære dansk. Det er i høj grad af hensyn til sammenhængskraften. Vi er et lille land, og vi skal kunne forstå, hvad hinanden siger. Ved at stille krav om danskundervisning til nyankomne sikrer vi fremadrettet bedre forudsætninger for integrationen.

Endelig stiller vi i Det Konservative Folkeparti krav om, at udlændinge hurtigst muligt bliver selvforsørgende. Man skal ikke kunne leve hverken et halvt eller et helt liv på offentlig forsørgelse, hvis man kan arbejde. Og der er desværre en del, som kan, men som ikke vil, og det skal vi ikke acceptere – slet ikke på skatteborgernes vegne. Hvis ikke vi værner om vores fælles skattekrone, udhuler vi vores velfærdssamfund og den gensidige solidaritet. Så vokser mistroen mennesker imellem. Kan man bidrage, skal man bidrage.

Hvis indvandrere tilslutter sig de grundlæggende danske frihedsværdier, arbejder, lærer dansk, gør deres børn til danske, så bliver de omfavnet og imødekommet, og der er faktisk mange, der vil Danmark og bidrager positivt til Danmark. Dem skal vi omfavne. Dem, der hele tiden brokker sig og er i opposition til det omgivende samfund, dem, med meget bøvl, skal vi altså være kompromisløse over for. Tak.

Kl. 15:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Så er det statsministeren.

Kl. 15:39

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det, tak for debatten. Jeg har ladet mine papirer ligge dernede, for jeg er sådan lidt i tvivl om, hvordan jeg egentlig skal runde det her af. En mulighed var jo sådan at sige, at det har været en god

og fin og nuanceret debat, der i sig selv jo er et eksempel på det, vi har talt om, nemlig kerneværdier i det danske samfund. Vi taler pænt til hinanden og om hinanden og den slags ting. Og det har jeg jo så sagt.

Noget andet er, at når man sidder og lytter, tænker man: Hvor fører alt det her hen, fordi der jo synes at være sådan en slags konsensus om, at antal betyder noget? Men lige så snart man så begynder at tale om at tage nogle skridt for så at sikre, at antallet altså ikke bliver for stort, så er det, ligesom om kæden springer af, og så går der en eller anden form for sådan sproglig skyttegravskrig i det, hvor folk begynder at betvivle hinandens hensigter. Jeg forstår det egentlig ikke.

Jeg forsøger i hvert fald selv, synes jeg, at have et balanceret billede af, at der er forskellige ting, vi er nødt til at iagttage på en og samme tid. Jeg er fuldstændig enig i det, hr. Henrik Dahl sagde omkring de historiske fejl. De er jo så begået, og det kan vi ikke rette op på. Derfor kan det ikke nytte noget – og det mener jeg så heller ikke at hr. Henrik Dahl på nogen måde gør sig skyldig i – at vi har den tilgang til det, at vi hænger fast i fortiden og siger: Hvis bare de ikke havde begået de fejl og lukket så mange ind, ville vi have været et andet sted i dag, og så ville vi være nogle problemer kvit. Det fører os ingen steder hen. Det er sådan den ene ting.

Den anden ting er, at vi jo er nødt til at erkende og anerkende, at vi har nogle udfordringer, som er til at få øje på – og flere forskellige har italesat det: Hr. Martin Henriksen, mit eget partis ordfører og hr. Mattias Tesfaye. Der sker et eller andet med et land, hvis den fælles referenceramme smuldrer – det gør der. Og så kan det altså ikke nytte noget, at man som nogle af venstrefløjens repræsentanter i den her debat ligesom bare taler frisind og alt-er-lige-godt op. Der sker noget med et land, hvis den fælles referenceramme smuldrer.

Vi kan ikke lovgive os til alting, og et eksempel på det er den danske friskoletradition, som er unik, også når man rejser ud, og som jo i virkeligheden også har været relativt ubureaukratisk, og som er ret fantastisk ved, at man for hinandens skattepenge så at sige kan flytte sit barn andre steder hen og vælge skole for sit barn. Men det hviler jo så også på, at der er et eller andet livssyn nede bagved, som vi har i fællig – Kolds og Grundtvigs skolesyn. Og når vi så pludselig oplever, at der er folk i landet, som tager den her frihedstradition til sig, men altså bruger den imod hensigten ved ikke at oplyse deres børn, men formørke deres børn, så udfordrer det os på alle dimensioner.

Folketinget reagerer og reagerer klogt. Vi laver kontrol, vi laver regler osv., og langsomt begynder vi så i virkeligheden at flytte vores land et sted hen, hvor vi ikke rigtig, altså os, der var her først – undskyld min terminologi – kan genkende det, fordi vi jo ikke ønsker den der form for kontrol og bureaukrati og tilsyn. Jeg nævner bare det her som ét eksempel på, hvad der sker, hvis ikke vi sørger for at have en eller anden form for homogenitet i behold, en eller anden form for fælles referenceramme.

Derfor er det jo relevant, når hr. Mattias Tesfaye tager det der Kim Larsen-eksempel frem som en illustration af, at der altså er mennesker i det her land, som refererer et andet sted hen, end de fleste gør.

Det er jo ikke nogen enkel sag at løse det, og jeg tror, at det for det første kræver, at man har en nuanceret analyse, og at man for det andet så sætter ind alle steder. Det er i hvert fald også det, der har været regeringens strategi – mest tydeligt jo udtrykt omkring ghetto-planerne, som jo er første gang, vi for alvor fuldskala har forsøgt at tage alle politiske værktøjer i brug på en og samme tid; altså ikke kun angribe det her boligpolitisk, ikke kun angribe det arbejdsmarkedspolitisk eller socialpolitisk eller uddannelsespolitisk, men gøre det hele horisontalt, altså samtidig i stor skala for at se, om det ikke kan skabe et indtryk. Og vi er nødt til at gøre mere af den slags.

Men først og sidst er vi jo nødt til at forstå, at hvis vi lader problemerne vokse og øger tilstrømningen, mister vi rent logisk vores evne til at løse de udfordringer, der allerede er hobet op.

Her går der så en eller anden beklagelig skillelinje ned i Folketingssalen alligevel. Den går måske ikke helt, hvor den altid har gået, men den går mellem dem, som teoretisk siger, at selvfølgelig betyder antal ikke noget, og som bliver sådan lidt sure, hver gang nogle så siger, om de så vil lukke alle ind – for selvfølgelig vil de ikke lukke alle ind, men der er bare ikke nogen værktøjer til, hvad vi skal gøre for ikke at lukke alle ind – og så det flertal, hvor jeg da glæder mig over, at det synes at være et styrket flertal over tid, som siger, at vi er nødt til også at træffe nogle tunge beslutninger, selv om det er svært, nemlig at sørge for, at det midlertidige er midlertidigt, at der skal gælde skrappe krav for at få statsborgerskab, at der skal gælde skrappe krav for at få ægtefællesammenføring og familiesammenføring. For vi er nødt til at passe på Danmark. Og den skillelinje er der jo stadig væk.

Så synes jeg jo, at vi er så langt fra næste folketingsvalg, at jeg så ikke her vil fortabe mig i en eller anden analyse om, hvor galt det kan gå, hvis flertallet skifter og nogen, der vil have min post, pludselig bliver afhængig af nogle af dem, der her i salen i dag har sagt, hvad de har sagt. Det vil jeg slet ikke kaste mig ud i, for det kunne bare skabe et indtryk af, at vi er i en eller anden valgkampssituation – og det er vi jo ikke. Så jeg tror, jeg vil stoppe her og så sige tak for debatten.

Kl. 15:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en enkelt kort bemærkning til statsministeren fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:45

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg syntes, statsministeren havde gode pointer – ikke dem alle sammen, men nogle af dem var gode. Jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål, som jeg også startede debatten med at stille, men hvor statsministeren så ikke havde lejlighed til at svare på det, fordi tiden løb ud. Sådan kan det jo gå.

Spørgsmålet var, om statsministeren anerkender, at der er danskere, som føler sig fremmede i deres eget land. Hvis statsministeren anerkender, at det forholder sig sådan, hvordan mener statsministeren så, at vi bedst imødegår den utryghed og de bekymringer, som der er nogle danskere der har? Jeg nævnte så et eksempel, som kunne være i forhold til befolkningsudviklingen. Der kommer jo med jævne mellemrum statistikker fra Danmarks Statistik med befolkningsfremskrivninger osv., som viser, at andelen med indvandrerbaggrund stiger og stiger. Anerkender ministeren, at der er de bekymringer hos en del danskere i det danske samfund – at de simpelt hen følger sig fremmedgjorte i deres eget land, i hvert fald i visse områder?

Kl. 15:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 15:46

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det har jeg ingen problemer med at anerkende, for det er rimeligvis et faktum, at mennesker har det sådan. Det har jeg også lejlighedsvis selv.

Det kan jo ikke nytte noget, at vi ligesom skjuler problemerne. Hvis man går ind i vores kriminalforsorg og ser, hvem der besætter vores fængsler – det er et forkert udtryk at sige besætter vores fængsler, men hvem der sidder i vores fængsler – og ser det kriminalitetsmønster, vi har, så kan man jo se, at det vender skævt, i forhold

til hvad det statistisk set burde gøre, når man ser på vores befolkningssammensætning. Når man – og det tør man jo næsten ikke sige højt – f.eks. arbejder med drenge, der falder af udviklingen og har svært ved at få fodfæste i vores uddannelsessystem, så er der en voldsom skævhed i det etnicitetsmæssigt.

Så der er rigtig, rigtig mange steder, hvor vi har rigtige problemer. Det er også derfor, vi skal løse dem. Vi skal bare passe på, at vi ikke falder i den grøft, hvor vi siger, at vi bare får dem til at gå væk ved at få de mennesker til at gå væk. Vi har jo et politisk ansvar på det her sted i danmarkshistorien, hvor andre før os har truffet nogle beslutninger, der gør, at antallet af folk med ikkevestlig baggrund altså er vokset i min levetid fra næsten ingen til en halv million. Det kan vi ikke rulle baglæns.

Kl. 15:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:48

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Det er også nogle gode eksempler, som statsministeren kommer med her. Det er jo rigtigt nok, at der har vi været med til i fællesskab at tage en masse gode tiltag. Det kan være ghettoplaner, og det kan være andre ting. Men i Dansk Folkeparti tror vi ikke på, at det er nok.

Nu skal jeg nok lade være med at spørge ind til, hvorfor regeringen så ikke kan støtte Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, der handler om et asylstop, hvis statsministeren gerne vil så tæt på nul som overhovedet muligt. Men mener statsministeren så, at der set i lyset af de udfordringer, som statsministeren nævner her, er behov for, at man seriøst arbejder videre med nye, konkrete tiltag, som har som målsætning at begrænse tilstrømningen – f.eks. at tage asyltilstrømningen og via familiesammenføringsreglerne at reducere tilstrømningen yderligere? Er det et mål for regeringen, at den tilstrømning skal endnu længere ned?

Kl. 15:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 15:48

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, og jeg vil også gerne svare på det, der så ikke blev spurgt om, altså hvorfor vi ikke bare siger asylstop ved grænsen. Det er jo, fordi der også er både nogle andre værdier, der er danske, og nogle andre interesser, der er danske. Det er en grundlæggende dansk interesse, at vi bekender os til en international retsorden. Derfor vil man ikke få mig til at lave konventionsbrud. Og det ligger ikke inden for rammerne af konventionerne at afvise folk ved grænsen.

Det er en dansk interesse, at vi holder os inde i det internationale samarbejde. Det er sådan set også det, der er en del af løsningen. For ligesom jeg er stolt af de stramninger, vi har lavet, der har gjort, at Danmark altså har rykket sig fra at være Europas femtemest til Europas sekstendemest søgte asyldestination, så er den anden side af den mønt jo, at det også er på grund af et internationalt arbejde, at det her er lykkedes. Det er også på grund af et internationalt arbejde, at vi har fået Sam Mansour sendt tilbage til Marokko. Derfor ønsker jeg sådan set at placere Danmark på den rigtige side af den streg, når vi snakker konventioner.

Kl. 15:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Carolina Magdalene Maier.

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak. Det er vel også på grund af Tyrkietaftalen, at tilstrømningen i det hele taget er blevet mindre. Det tror jeg godt at vi kan blive enige om. Men jeg har sådan set et andet spørgsmål, for nu følte jeg mig lidt truffet af kritikken i forhold til det med at sige, at vi ikke kan lukke alle ind, og at vi så ikke vil levere nogle løsninger. Jeg synes jo bare, at jeg vil holde fast i, og det håber jeg da at statsministeren er enig med mig i, at den optimale løsning af den til enhver tid værende flygtningekrise – nu har vi ikke nogen lige nu, men det kan være, at der kommer en om 1 år, 2 år eller 5 år – må være en fælles-europæisk løsning og en fælleseuropæisk fordelingspolitik, frem for at de enkelte stater begynder at lave deres egne løsninger. Er statsministeren ikke enig med mig i, at den optimale løsning, og jeg ved godt, det er svært, men det betyder ikke, at man ikke skal arbejde for det, er en fælleseuropæisk løsning i forhold til de flygtningestrømme, der måtte komme?

Kl. 15:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 15:50

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har da fuldstændig den samme flygtningekrise, som vi havde for 3 år siden og for 2 år siden, og som vi også har om 1 år og om 4 år, fordi der dels er lande i krig, dels er lande, der har en levestandard, der er meget lavere end vores. Derfor er der en enorm, og det kan man godt forstå, appetit på at flytte sig.

Så når der ikke kommer mange til Europa i øjeblikket, er det jo ikke, fordi de underliggende faktorer, der skaber migrationspres, er forsvundet. Så er det, fordi der er nogle, der er begyndt at gøre noget ved dem. Altså, der er sluttet en EU-Tyrkiet-aftale, der gør, at de syriske flygtninge bliver i Tyrkiet i milliontal og ikke kommer til EU. Det er jo ikke, fordi der er kommet fred i Syrien. Danmark bidrager i et samarbejde som nummer tre land efter Italien og Tyskland til EU's Trust Fund for Africa med rigtige menneskepenge – vi bidrager altså som den tredje mest villige bidragsyder. Der er vel 40.000-50.000 mennesker, der er kommet hele vejen op gennem Afrika til Libyen, som er blevet vendt rundt og kørt tilbage. Så det er jo ikke, fordi faktorerne ikke er der.

Det er jo derfor, at jeg helt ærligt må sige, at det, Alternativet siger med, at vi bare skal løse det, bliver lidt for blødt, når der ikke er nogen villighed til at løse det. Man er nok nødt til at få hånden lidt på kogepladen her, for ellers så kommer tallet ikke under kontrol. Folk vil gerne komme, hvis de får lov.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Carolina Magdalene Maier.

Kl. 15:52

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Men det er jo ikke rigtigt, at der ikke er nogen vilje til at løse det. Men viljen hos os ligger bare på et europæisk pres, et pres på EU. Jeg ved godt, at det er svært, og det var også det, jeg prøvede at tilkendegive før, men så må statsministeren fortælle mig, hvad han foretrækker. Nu nævnte hr. Mattias Tesfaye jo Socialdemokratiets eget udlændingeudspil, der kom i foråret, mener jeg det var, som jo er en national dansk løsning, hvor vi så køber plads i et eller andet nordafrikansk land, for at man skal lave asylbehandlingen der. Vi vil ikke engang lave asylbehandlingen i Danmark. Foretrækker statsministeren sådan en løsning i Danmark frem for en løsning, hvor vi presser på i EU, får lavet en fælleseuropæisk fordelingsnøgle og tag-

er det antal, som vi så skal ud fra den fordelingsnøgle, og laver asylbehandlingen her, fordi det trods alt nok er det, som vi som en del af et europæisk samarbejde også forpligter os til?

Kl. 15:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 15:53

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men hvad er det for tal, som Alternativet synes man skulle tage? Det vil jeg da gerne lige høre om på et tidspunkt. Jeg foretrækker realistiske løsninger. Det er noget, der flytter noget i nuet. Og jeg kan holde alle mulige store foredrag om, hvad der var de ideelt set rigtige løsninger. De ideelt set rigtige løsninger var, at vi fik et samspil med Afrika, der gjorde, at der ikke var nogen afrikanere, der havde lyst til at flytte sig, og vi fik en international indsats omkring konflikterne i Mellemøsten, så de ikke sprang ud i krig. Men det kan vi nok ikke sidde og vente på, for så god er verden nok ikke.

Den næstbedste løsning var selvfølgelig, at vi havde så meget styr på EU's ydre grænser, at ingen krydsede dem, og at vi havde et fælleseuropæisk engagement i vores nærområder, der gjorde, at folk kunne bo under rimelige vilkår i deres egne nærområder, indtil de kunne vende hjem, og så kunne vi så overveje land for land at tage nogle FN-kvoteflygtninge ind. Men det kan vi nok heller ikke sidde og vente på.

Derfor bliver den tredjebedste løsning virkelighedens løsning. Det bliver en kombination af at gribe ud efter det, vi kan gøre, og en del af det er at stramme dansk lovgivning. Det er jo derfor, at vi er gået fra at være den femte mest populære asyldestination, da jeg blev statsminister, til nu at ligge på en sekstendeplads.

Kl. 15:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til statsministeren. Vi slutter debatten med ordføreren for forslagsstillerne, hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:54

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for ordet. Jeg synes, det har været en god debat med gode bemærkninger, men selvfølgelig også mindre gode bemærkninger, men sådan er det jo. Tak til statsministeren og forskellige ordførere for deres indlæg i debatten. Når vi har rejst forespørgselsdebatten fra Dansk Folkepartis side, er det et forsøg på at tage de mange danskeres bekymringer alvorligt, også de danskere, som føler, at de i nogle områder er fremmedgjort i deres eget land, hvilket selvfølgelig ikke er rimeligt. Det er udtryk for et ønske om at modgå den nuværende udvikling, hvor Danmark desværre på en række områder bliver mere og mere muslimsk. Det tager vi alvorligt i Dansk Folkeparti, og vi mener, at andre bør tage det lige så alvorligt.

Først som sidst handler det om at bevare og at værne om det, der binder os sammen som folk, som danskere, og det er selvfølgelig nogle grundlæggende værdier. Det er vores kultur, det er vores traditioner, det er vores demokrati, folkestyre, og det er det, der er rammen, og det er også det, der er grundlaget, og det skal vi passe på. Et af redskaberne til at nå målet er flere udlændingepolitiske stramninger, og det mener vi i Dansk Folkeparti slet ikke man kan komme uden om. I den forbindelse er det godt, at statsministeren sagde, at asyltallet skal så tæt på nul som muligt, men hvorfor regeringen så ikke vil støtte et asylstop, kan være svært at forstå, for det kan jo faktisk godt rummes inden for FN's flygtningekonvention, hvis man beslutter at indrette det på den måde, at man afviser asylansøgere ved grænsen, som vi synes man skal gøre sammen med en række andre initiativer. Men det tør jeg godt love vi vender tilbage til på et

andet tidspunkt. Så for den her gang vil jeg bare sige tak for debatten.

Kl. 15:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til hr. Martin Henriksen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 31. januar 2019.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Energi-, forsynings- og klimaministerens klimapolitiske redegørelse 2018.

(Anmeldelse 12.12.2018. Redegørelse givet 12.12.2018. Meddelelse om forhandling 12.12.2018).

Sammen med dette punkt foretages:

9) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til energi-, forsynings- og klimaministeren:

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens fremtidige klimapolitiske initiativer set i lyset af den klimapolitiske redegørelse?

Af Jens Joel (S), Mikkel Dencker (DF), Thomas Danielsen (V), Søren Egge Rasmussen (EL), Carsten Bach (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Ida Auken (RV), Pia Olsen Dyhr (SF) og Erik Lund (KF).
(Anmeldelse 19.12.2018. Fremme 08.01.2019).

Kl. 15:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren for forespørgerne er på vej herop, så vi kan få debatten, som vi plejer, og derfor vil jeg give ordet til hr. Jens Joel, Socialdemokratiet, for begrundelse.

Kl. 15:57

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Jens Joel (S):

Tak til formanden. På vegne af alle Folketingets partier har klimaordførerne valgt at indkalde klimaministeren til en forespørgselsdebat om den årlige Klimapolitisk redegørelse. Jeg tror, det ligger os alle sammen meget på sinde at diskutere klimaet, og der er jo også sket rigtig meget på godt og ondt det sidste års tid, som gør den her debat aktuel, så vi ser frem til debatten og glæder os over, at klimaministeren vil deltage i forespørgslen i dag.

Kl. 15:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til Jens Joel. Og for besvarelse er det energi-, forsynings- og klimaministeren.

Kl. 15:58

Besvarelse

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det, formand, og tak for forespørgselsdebatten. Jeg er glad for denne anledning til at drøfte Klimapolitisk redegørelse 2018 med Folketinget. Selv om det er på et trist og foruroligende grundlag, er det glædeligt, at klimapolitikken har fået lov til at fylde meget i 2018. Vi står over for en af de største udfordringer, verden har kendt

til. Den skal vi løse i fællesskab i god og åben dialog. Regeringen er trukket i arbejdstøjet, og det håber jeg også at oppositionen vil gøre. Fra regeringens side vil vi i 2019 fortsætte med at bruge vores kræfter på at præsentere befolkningen for konkret politik, der fører til fremskridt for klimaet. Derfor holder vi fra regeringens side øjnene på bolden og fortsætter ud ad de ambitiøse spor, vi allerede har lagt.

Klimapolitisk redegørelse 2018 giver et overblik over den retning, regeringen har sat for Danmarks vej mod klimaneutralitet senest i 2050, og indeholder derudover også mine kommentarer til de anbefalinger, Klimarådet er kommet med i 2018. Redegørelsen giver nogle af de klare mål, men foruroligende budskaber, vi også i 2018 fik fra klimavidenskaben. FN's klimapanel udgav i efteråret 2018 en særrapport om mulighederne for at holde den globale opvarmning nede på 1,5 grader i forhold til den forindustrielle periode. Klimapanelets budskab var, at hvis opvarmningen skal begrænses til 1,5 grader, skal de globale drivhusgasudledninger nå nul omkring 2050. Det kræver omfattende og hurtige globale drivhusgasreduktioner.

En højere global temperatur end den, vi har sat os for med Parisaftalen, vil medføre en højere sandsynlighed for omfattende konsekvenser af klimaforandringerne, som vi ikke kan rette op på. Hvis vi skal være sikre på at nå Parisaftalens mål, skal der skabes en balance mellem udledning og optag af drivhusgasser. Den eneste sikre vej til at opfylde Parisaftalens mål er ved at arbejde hen imod klimaneutralitet.

Regeringen har i 2018 sat retning mod omstilling af det danske samfund til et klimaneutralt samfund. Det har vi gjort med en lang række konkrete klimapolitiske initiativer. Først og fremmest vil jeg fremhæve energiaftalen fra juni 2018, en meget ambitiøs aftale, som lægger sporene for energipolitikken frem mod 2030. Derfor er jeg også glad for, at aftalen har opbakning fra hele Folketinget. Det vil jeg gerne kvittere for. Med energiaftalen satte vi i fællesskab det ambitiøse mål, at Danmark senest i 2050 skal være klimaneutralt. På den måde går Danmark foran i den globale og europæiske indsats for at leve op til Parisaftalen.

Med aftalen har vi anvist vejen mod 55 pct. vedvarende energi i 2030 mod godt 30 pct. i dag, altså næsten en fordobling på kun 10 år. Derudover skal hele vores elforbrug kunne dækkes af strøm fra vind, sol og andre grønne energikilder i 2030, og så skal kul til elproduktion udfases frem mod 2030. Det er en stor mundfuld, men også realistisk, og det skyldes ikke mindst det meget betydelige prisfald på vind og sol, senest med resultatet af det første teknologineutrale udbud, hvor sol og vind konkurrerer. Her lå støtten hele seks gange lavere end støtten til landvind i den tidligere ordning. Det er et konkret resultat for klimaet, og det er resultatet af en borgerlig-liberal beslutning, som oppositionen som bekendt var imod.

Danmark er altså et foregangsland i hele verden på energiområdet, og energiaftalen er med til at sikre, at vi fortsat er helt i front. Men det er ikke nok. Derfor tog vi i regeringen det næste store skridt i omstillingen, da vi i efteråret lagde et klimaudspil frem, hvor vi for alvor tager fat på udledningerne inden for de øvrige klimaudledende sektorer: transport og landbrug. Det bliver ikke nemt. Vi har ikke de gode skalerbare løsninger i transportsektoren og landbruget, som vi har i energisektoren. Udspillet til initiativer på transportområdet kan alligevel give et bidrag til målopfyldelsen i EU på 32 mio. t CO₂ med effekterne af regeringens mål for omstillingen af personbiler og busser. Det samlede reduktionsbehov i de ikkekvotebelagte sektorer, også kaldet biler, bønder og boliger, vurderes at være mellem 32 mio. og 37 mio. t CO₂. Vi er altså med regeringens ambitiøse indsats nået rigtig langt i forhold til at opfylde målet, og det vil i sagens natur sikre, at vi når helt i mål med fastlagte stocktakes i forpligtelsesperioden.

Kl. 16:03

Konkret tager vi med udspillet bl.a. fat på de klimabelastende biler. Indtil nu er CO₂-udledningen fra bilerne kun gået én vej, og det er op. Men regeringen tager udfordringen op. Regeringens mål er, at der ikke længere skal sælges flere traditionelle benzin- og dieslbiler efter 2030, og fra 2035 skal der ikke sælges nye plugin hybridbiler.

Med målet sender vi sammen med en række andre ansvarlige lande et klart signal til bilindustrien og resten af verden om, at vi vil have grønne biler på vejene. Vi vil hjælpe udbredelsen af elbiler med en række tiltag herhjemme. Det første skridt tog vi, da vi sikrede, at elbiler med en værdi op til 400.000 kr. er fritaget for registreringsafgift. Og med den også netop moderniserede taxilov er der nu garanti for en taxitilladelse til op til 300 grønne taxier. Vi nedsætter også lige om lidt en kommission, der skal komme med forslag til en samlet strategi for udbredelsen af grønne biler i stor skala i Danmark. Det er den eneste seriøse tilgang, når vi skal nytænke et område, hvor staten hvert år får ca. 50 mia. kr. ind i indtægter til velfærdssamfundet.

Vi skal heller ikke glemme den offentlige transport. Regeringens mål er, at det skal være helt slut med CO₂-udledning og luftforurening fra busserne i byerne fra 2030. Det er godt både for klimaet og danskernes sundhed. Det skal vi nu til at drøfte nærmere med kommunerne, og det glæder jeg mig meget til.

I udspillet tager vi også fat på landbruget, også her med et omfattende katalog af initiativer, der er mere omfattende, end hvad nogen tidligere regering har fremlagt. Danmark har i dag et meget miljøvenligt og effektivt landbrug i Europa. Men vi mangler gode klimaløsninger i stor skala, som vel at mærke ikke går ud over landbrugsproduktionen. Vi er nødt til at forske og udvikle nye løsninger. Derfor har regeringen sat 90 mio. kr. af til en ambitiøs klimaforskningsindsats i landbruget. Vi vil igangsætte konkrete tiltag, der giver drivhusgasreduktioner i landbruget her og nu, og det gælder f.eks. forbedringer af biogasanlæg, udbredelse af luft- og klimavenlig staldteknologi og etablering af en jordfordelingsfond.

Endelig skal vi øge CO₂-optaget i Danmark, hvis vi skal nå i mål i 2050. Derfor vil regeringen afsætte 100 mio. kr. til forskning og lagring af CO₂. Regeringen er, her få måneder efter klimaudspillet blev lanceret, allerede i fuld gang med at implementere initiativerne. Det har vi kunnet gøre uden oppositionen, en opposition, der i stedet har været mere optaget af valgkampdrillerier og mediestunts.

Men indsatsen hen imod klimaneutralitet kan vi ikke klare i Danmark alene. Vi skal gå foran. Det skal vi bl.a., fordi det vil komme dansk erhvervsliv til gavn, men vi skal også sikre, at vi har de internationale og europæiske rammer, der ansporer andre lande til at arbejde mod nettonuludledning, ligesom Danmark. Retningen i EU i de kommende år bliver her altafgørende. Her arbejder regeringen aktivt for, at EU sætter en klar retning mod et klimaneutralt samfund, når der skal fastlægges en ny langsigtet klimastrategi.

Kl. 16:07

Regeringen vil arbejde hårdt for, at EU lægger de helt rigtige arbejdsplaner ud, så vi kan udvikle de løsninger, der gør, at vi opnår klimaneutralitet senest i 2050. Det gælder f.eks. på transportområdet, hvor regeringen vil presse på, for at EU får en plan for udfasning af benzin- og dieslbiler. Danmark får ikke noget ud af at gå enegang her. Vi er nødt til at sende et fælles, stærkt signal i EU for at presse bilindustrien.

EU har også en vigtig rolle at spille i de internationale klimaforhandlinger, hvor vi fra dansk side arbejder for, at EU skal fastholde sit globale lederskab. Det skal bl.a. sikres, ved at EU senest i 2020 styrker sit bidrag til Parisaftalen. Med COP24 i Katowice veloverstået har vi bl.a. via en aktiv fælleseuropæisk indsats fået et regelsæt, der skal gøre Parisaftalen til virkelighed. Det er en af de store klimapolitiske sejre, vi har høstet i 2018.

I det kommende år vil der fortsat være fokus på behovet for at øge det globale ambitionsniveau, hvis vi skal begrænse klimaforan-

dringerne. Det skal bl.a. ske i regi af FN-generalsekretærens klimatopmøde i september 2019. Statsministeren har i den forbindelse lanceret en international investeringskoalition for ren energi som dansk bidrag til topmødet.

Fra dansk side fortsætter vi også vores vigtige bilaterale samarbejder på energiområdet med en række vækstøkonomier. Gennem disse samarbejder udbreder vi viden om velfungerende politikker og løsninger, der kan fremme vedvarende energi og energieffektivitet. Danmark bidrager også til den globale grønne omstilling gennem en stor dansk indsats for at præge toneangivende internationale organisationer i en mere grøn retning. Danmark støtter f.eks. initiativer i Verdensbanken og Den Afrikanske Udviklingsbank, der yder teknisk støtte til projekter i udviklingslandene fokuseret på vedvarende energi. På den måde sikrer vi, at vi videregiver de gode og vigtige erfaringer fra den danske omstilling til lande i hastig udvikling.

Regeringen har sat den rigtige retning for Danmarks klimapolitik. Det fører også til, at vi er godt på vej til at opfylde vores internationale mål. Vi forventer f.eks., at Danmark overopfylder klimamålet i EU i 2020 med hele 14 mio. t CO₂. Det synes jeg vi kan være rigtig stolte af. Energiaftalen sikrer, at udledningerne fra energisektoren fortsat falder dramatisk frem mod 2030. Klima- og luftudspillet bidrager også med betydelige CO₂-reduktioner frem mod 2030, og udspillet bryder samtidig nyt land i forhold til at omstille transportsektoren og landbruget. Det er en meget svær udfordring, som regeringen alligevel har taget op. På den måde sikrer vi, at Danmark kommer i mål i 2050.

Derfor mener jeg, at vi er på den helt rette vej med omstillingen, men vi er langt fra i mål med klimaindsatsen, og regeringens indsats stopper heller ikke med energiaftalen og klima- og luftudspillet. Vi har lagt faste stocktakes ind for klimaindsatsen frem mod 2030. Første stocktake er i 2022, hvor vi følger op på klimaindsatsen og vurderer, hvor vi står, og hvad vi skal sætte i gang.

Jeg ved, at der både blandt medlemmerne her i salen og blandt de mange aktører i Danmark, der er engageret i klimaindsatsen, findes rigtig mange gode forslag til den fremadrettede klimaindsats. Vi skal have bragt alle gode ideer i spil i klimaindsatsen, og det skal ske under hensyntagen til sund fornuft, Danmarks økonomi og til, hvordan vi får mest muligt klima for pengene. Det synes jeg er en rigtig spændende udfordring.

Jeg ser frem til en god debat med jer her i Danmark om Danmarks klimapolitik. Tak for ordet.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Foreløbig tak til ministeren. Ministeren skulle gerne blive her på talerstolen. Der er nemlig mulighed nu for enkelte korte bemærkninger fra ordførerne. Det er ét spørgsmål, vi har i den her runde, inden vi går videre med ordførerne. Det er de nye spilleregler, vi har. Så det er én kort bemærkning.

Hr. Søren Egge Rasmussen har bedt om ordet. Værsgo.

Kl. 16:12

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det var ikke meget, vil jeg sige.

Af det svar, som ministeren har givet, og som kom til mig i går, efter at det har ligget syltet i nogle ministerier i lang tid, på det spørgsmål, hvor vi spørger til reduktionerne, fremgår det ret tydeligt, at hvis vi skal nå frem til at være et nulemissionssamfund i 2050, så skal vi altså sænke vores CO₂-udledning med 15 mio. t pr. årti. Når man ser på, hvad regeringen gør i sine handlinger og sin planlægning, står vi altså over for, at vi når det i år 2150. Man kommer frem til det 100 år for sent. Det er derfor, jeg sådan sidder og har lidt svært ved at tage det helt alvorligt, når regeringen skamroser sig selv så meget over sin store klimaindsats. Er det ikke korrekt, at med de

tal, som er kommet i de besvarelser, er vi slet ikke på ret kurs, og at vi slet ikke er inde i, at vi reducerer vores CO₂-udledning så markant, som der er behov for?

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:13

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for spørgsmålet. Også tak for den nye debatform her i Folketinget, man lige skal vænne sig til.

Det er faktisk således, at med det udspil, vi er kommet med, lægger vi en ambitiøs kurs frem mod 2030. Men det er også klart, at en række af de lavthængende frugter er høstet. Det gælder ikke mindst i forhold til omstillingen af energisektoren, biomasse osv. Der er en masse tiltag, vi har gjort fra 2010 til 2020.

Men jeg kan bare garantere hr. Søren Egge Rasmussen en ting: Vi skal nå målet i 2050 om klimaneutralitet, og det er også derfor, det indgår i regeringens klimaudspil, at vi tre gange frem mod 2030 – og det kan blive endnu flere gange – skal se, hvor langt vi er nået, og det er også derfor, at jeg klart og tydeligt i dag har signaleret, at vi også er parat til i 2020 at øge EU's klimaambitioner frem mod 2030.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Jeg kunne have en bekymring for, om man kunne få spurgt nok. Jeg kan bare til oplysning sige, at ministeren kommer på talerstolen igen som afslutning. Så det her er sådan set en ekstra mulighed, der er ved den her nye debatform. Så det skal I bare være glade for.

Nu er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 16:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ministeren taler meget om rapporten fra efteråret, 1,5-graderrapporten. Det er så en kontrast igen. Jeg står med lidt samme følelse som hr. Søren Egge Rasmussen, for vi ved jo, at selv med energiforliget og klimaplanen går vi nu i baggear i forhold til reduktion af CO₂. Samtidig står FN og siger, at vi skal femdobles hastigheden. Så hvordan kan ministeren stå og rose det, man gør, når vi går den forkerte vej?

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Kl. 16:14

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for spørgsmålet til hr. Rasmus Nordqvist. Vi går ikke den forkerte vej, vi går den rigtige vej. Ser man på energiaftalen tilbage fra 2012, giver den samlede reduktioner frem mod 2020 på mellem 10 og 11 mio. t. Ser man på den energiaftale og den aftale, vi lavede før sommerferien, giver den samlede reduktioner frem mod 2030 på samme niveau som aftalen fra 2012, nemlig mellem 10 og 11 mio. t. Dertil kommer så oveni, at der er kommet et klimaudspil fra regeringen, som reducerer med mellem 37 og 32 mio. t., og oveni kommer så igen, at vi er parate til at tage yderligere initiativer. For det bliver der brug for.

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Jens Joel. Værsgo.

Kl. 16:15

Kl. 16:18

Jens Joel (S):

Tak for det. Situationen er meget alvorlig, og jeg er sådan set enig med ministeren i, at der er nogle lavthængende frugter, som er høstet. Men det, vi prøver at komme frem til, er, hvorfor det er, regeringen mener, at vi frem til 2030 kan reducere med 6 mio. t, men fra 2030 til 2050 skal vi så fjerne 39 mio. t. Kan ministeren ikke se, at man efterlader en meget, meget stor opgave? Hvis ministeren siger, det er, fordi vi har høstet de lavthængende frugter, er det jo ikke nemmere bare at udskyde det til efter 2030. Så de næste 10 år lægger regeringen op til at vi reducerer med 6 mio. t og efterlader dermed knap 40 mio. t til de kommende regeringer efter det. Hvordan kan det være udtryk for, at man er seriøs, at man er ambitiøs, og at man tager ansvar for den omstilling, vi skal nå?

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:16

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for spørgsmålet. Når jeg kigger på, hvad det er for udspil, der er kommet fra regeringen, både den aftale, vi har på energiområdet, og regeringens klimaudspil, så er der ingen grund til ikke at være ganske godt tilfreds med det. Men jeg vil da også godt understrege, at det ikke er tilstrækkeligt. Der bliver både frem mod 2030 og også efter 2030 brug for yderligere initiativer.

Den måde, hvorpå vi bedst kan løfte det her, er jo ved, at vi får EU til at løfte sit niveau i forhold til CO₂-reduktioner. Danmarks samlede udledninger udgør 0,1 pct. af verdens CO₂-udledninger. Vi kan jo her godt opfatte os som verdens centrum, men skal vi for alvor få gjort noget, skal det internationale niveau øges. Og her arbejder regeringen superaktivt og heldigvis med et meget, meget bredt flertal, herunder også Socialdemokratiet, i ryggen for, at EU skal øge sit ambitionsniveau, og presser dermed også på for, at resten af verden øger sit ambitionsniveau. Skal det her virkelig lykkes, er vejen, at vi får øget det internationale niveau og får det op på samme høje klinge, som Danmark er på.

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det fru Ida Auken. Værsgo.

Kl. 16:17

Ida Auken (RV):

Mange tak. Men det var da rart at høre ministeren sige så klart, at regeringens politik ikke er tilstrækkelig. Det er jo så en indrømmelse i dag, vi kan tage med.

Jeg vil bare følge op på det, hr. Søren Egge Rasmussen sagde, som var, at vi har fået 31 år, eller vi har lavet os et fælles mål om, at i løbet af de næste 31 år skal Danmark være et land, der ikke udleder mere CO₂, end vi selv optager. Det vil sige, at vi har 31 år til at løbe en strækning. Lige nu løber regeringen med et tempo, hvor det vil tage 131 år at nå i mål. Det vil ikke tage 31 år, men 131 år. Hvis det her var en maraton, og det kan man jo godt sige, hvor det gælder om at komme i mål og gøre det i tide, hvordan skal resten af befolkningen så tro på, at vi kan nå det sidste stykke, når man løber med et tempo lige nu, som man vel nærmest kan kalde kravletempo? Hvordan skal vi så nå noget? Man løber med et tempo, hvor det vil tage 131 år. Hvordan skal vi tro på, at vi når det på 31 år?

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Jeg kan bare sige, at det mål, der er sat, jo faktisk er senest i 2050. Når jeg kigger på nogle af de sager, der bliver udsendt i EU, og også, hvor vi selv står, så er vi faktisk parate til at kigge på, om ikke det kan lade sig gøre før 2050. Jeg finder, at med de tiltag, der er gjort – energiaftalen, klimaudspillet – er vi nået et væsentligt stykke.

Men det er klart, at der bliver brug for, at vi gør yderligere, og så er der jo ikke mindst brug for, at der sker en massiv teknologiudvikling. Jeg tror da, jeg deler med et bredt flertal i Folketinget en forventning om, at der også kommer nye teknologier, som kan være med til at spille en afgørende rolle. Det er jo også baggrunden for, at vi i energiaftalen øger de midler, vi bruger på forskning og udvikling på energiområdet, ganske markant, så vi kommer op på 1 mia. kr. i 2024 til det.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Så er det hr. Mikkel Dencker. Værsgo.

Kl. 16:19

Mikkel Dencker (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti indgik jo her i 2017 en aftale med regeringen om teknologineutralt udbud af landbaseret VE, og vi fik for nylig resultaterne af det udbud, som viste, at støttebehovet til landbaseret VE er reduceret til nærmest en tiendedel af, hvad det var før i tiden. Det er jo et glædeligt resultat, og jeg er sikker på, at ministeren er enig med mig i, at det er rigtig godt.

Med den teknologiudvikling, vi har haft, og det prisfald på vedvarende energi, der har været, må man jo forudse, at vi snart kommer til det punkt, hvor den vedvarende energi kan klare sig helt uden subsidier, og at det er den vej, vi skal gå, for at vi i Danmark får erstattet meget af vores fossile energiproduktion med vedvarende energi.

Deler regeringen Dansk Folkepartis optimisme, med hensyn til at teknologiudviklingen vil gøre, at vedvarende energi bliver den billigste energiform om ikke særlig lang tid?

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Kl. 16:20

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for et rigtig godt spørgsmål. Jeg deler helt og fuldt Dansk Folkepartis betragtninger her, og jeg er meget glad for den aftale, vi lavede. Det var en ansvarlig aftale – og jeg var glad for, at Dansk Folkeparti tog et ansvar her – som jo også betød, at prisen blev reduceret ganske markant. Vi er gået fra en støtte til vindenergi på 25 øre pr. kilowatt-time til efter det udbud at være nede på lige på den anden side af 2 øre pr. kilowatt-time. Det er meget markant. Og det gør jo også, at den grønne omstilling bliver langt, langt billigere. Og det er jo ikke kun et resultat af regeringens og Dansk Folkepartis aftale – det er også et resultat af, at der er sket en massiv teknologiudvikling, når det handler om udviklingen af vindenergi.

Skal vi nå de mål, der er sat, så kræver det, at der sker en teknologiudvikling, og det er der heldigvis sket her, og det har jeg da en klar forventning om vil ske på en lang række områder, herunder også på landbrugsområdet og andre områder, som er vigtige i forhold til få reduceret udledningerne af CO₂ og få gennemført den grønne omstilling.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Med det siger vi tak til ministeren, som så kan slappe lidt af, indtil der sikkert kommer nogle spørgsmål.

Vi tager nu hul på forhandlingen, og der gælder de almindelige regler for korte bemærkninger. Det er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Jens Joel, der får ordet først. Værsgo.

Kl. 16:21

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til ministeren for besvarelsen af forespørgslen. Situationen er alvorlig. Klimaet forandrer sig, og flere og flere bliver ramt af oversvømmelse. Vi havde herhjemme en rekordvarm sommer, som i hvert fald var et forvarsel på, hvordan ekstremt vejr lige pludselig kan vende op og ned på det, som vi opfatter som normalsituationen. Statistikken og talrige forskningsrapporter har understreget, at vi skal handle hurtigere, og at vi skal handle og sætte omstillingen i gang i alle dele af vores samfund. Da FN's klimapanel offentliggjorde sin seneste rapport i efteråret, talte klimaministeren også med store ord. Jeg mener, at klimaministeren sagde, at vi skulle gøre alt, hvad der stod i vores magt, for at sætte ind over for klimaforandringerne. I så fald må man håbe, at der kommer højere magter til på et tidspunkt, for det, regeringen reelt set gør, er, at man løser en meget lille del af opgaven de næste 10 år, nemlig 6 mio. t, og forventer, at de regeringer, der kommer efter det, kan fjerne knap 40 mio. t på de 20 år, der refterer, for at nå i mål. Og vi er jo enige om, hvornår vi skal nå i mål, vi er bare dybt uenige om, hvor hurtigt vi skal bevæge os lige nu.

Statsministeren slog også ud med armene og sagde, at nu skulle vi have en million elbiler. Jeg spurgte ind til, hvad regeringens faktiske politik ville betyde, og svaret fik vi i sidste uge, og det stod i skærende kontrast til statsministerens fine ord, nemlig at det, regeringen nu havde gjort, ville give 150 flere elbiler i 2019, end hvis ikke man havde gjort noget som helst. Det er jo ikke noget voldsomt imponerende tal. Jeg kiggede lige på, hvor mange biler der er blevet solgt i 2017, og det svarer til 6 timers salg af almindelige biler i hele 2019. Så det siger sig selv, at med det slæbespor, regeringen har placeret os i, så kommer vi til at skulle bevæge os meget hurtigt bagefter, og det er jo derfor, vi opfordrer til, at vi kommer i et andet gear, at vi følger de opfordringer fra rapporterne om at handle hurtigere og gøre det overalt i samfundet, altså at få landbrug og transport med.

Apropos det sagde ministeren heroppefra, at man havde fremlagt en perlerække af initiativer på landbrugsområdet. Min gode kollega hr. Søren Egge Rasmussen har jo spurg, om ikke vi kunne få en opgørelse over, hvad de enkelte elementer i regeringens klima- og luftudspil ville bidrage med, og der er kun et af de forslag, der handler om landbruget, som har fundet vej ind i tabellen og faktisk har en klimaeffekt. Så kan det godt være, at regeringen har 28 bulletpoints på et stykke papir, men hvis der kun er en af tingene, der rent faktisk reducerer klimabelastningen, så har vi stadig væk en stor udfordring. I øvrigt kan jeg sige, at den klimabelastningsreduktion, som det ene forslag giver, svarer til en tyvendedel af den reduktion, man får ved at lave den skrivebordsøvelse, som regeringen laver ved at godskrive klimakreditter. Så for hver gang vi gør noget ude i virkeligheden, gør vi tyve gange mere inde ved skrivebordet, og det siger sig selv, at det kommer vi ikke til at kunne redde klimaet med.

Vi er med andre ord nødt til at snakke lidt mindre om klimaet og så handle lidt mere. De seneste år har også budt på handling på klimaområdet, men den er desværre bare gået i den forkerte retning. Man startede i 2016 med at halvere investeringerne i energiforsk-

ning, og det koster sådan set ikke bare for klimaet, men også for danske arbejdspladser, som vi får færre af, når vi investerer mindre i fremtidens løsninger. Man forsøgte også at aflyse havvindmølleparkeer, man droppede det klimamål, som den tidligere regering havde, og man var endda så langt, at man forsøgte at få Klimarådet til at droppe at snakke om det klimamål, som et flertal i Folketinget faktisk havde stået bag og stadig væk stod bag. Og tre gange i løbet af de sidste par år har man gjort de sorte fossile biler billigere, mens elbilerne er blevet dyrere. Det siger sig selv, at det er den forkerte vej at gå.

Jeg tror også, at regeringens manglende ambitioner på det her område er nået uden for de her ellers lidt tykke mure, hvor man godt kan være lidt bange for, om der er nogen, der opdager det, for i disse timer skriver folk under på et krav om en styrket klimalov. Der er snart 50.000 borgere, som har skrevet under på, at de vil have en styrket klimalov. Når 50.000 borgere synes, at det er nødvendigt, selv om vi rent faktisk har en klimalov, er det jo tydeligvis, fordi de kan se, at den ikke bliver taget alvorligt nok, og at regeringen ikke gør det, der er behov for.

Vi har også oplevet, at ikke bare de grønne organisationer, men også regeringens egen rådgiver Klimarådet i meget stærke vendinger har fortalt, at man bremsede op i omstillingen. Det var det, der fik ministeren til at kalde Klimarådets kritik for volapyk og nogenlunde samtidig udskifte formanden for Klimarådet. Men alle de her ting går jo ikke væk af, at man ikke vil lytte til det, for det er man selvfølgelig nødt til. Vi vil gerne fra oppositionens side, fra Socialdemokratiet, til forhandlingsbordet, vi vil gerne kigge på, hvad man kan gøre i transport-, og landbrugssektoren, også med meget kort varsel, for igen at få bragt klimadebatten og klimaindsatsen tilbage på sporet. Danmark skal igen være et grønt foregangsland.

På vegne af Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre og SF vil jeg gerne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at hverken verden eller Danmark er på sporet til at opfylde Parisaftalens målsætninger om temperaturstigninger på højst 2 grader og så tæt på 1,5 grad som muligt, samt at regeringens samlede klimaindsats ifølge Klimarådet vil sænke hastigheden i den grønne omstilling til en fjerdedel af det nuværende tempo.

Folketinget ønsker ikke, som regeringen lægger op til, at klimaindsatsen bremses, og understreger behovet for, at der tages fat på omstillingen i alle sektorer. Derfor pålægges regeringen inden folketingsvalget at indkalde til forhandlinger om en tilstrækkelig ambitiøs og langsigtet plan for dansk klimaindsats, der bl.a. indeholder:

- konkrete tiltag, der reducerer CO₂-udslippet fra transportsektoren og fastsætter et bindende mål for antallet af lavemissionsbiler i 2030 som erstatning for statsministerens meget luftige vision om en million lavemissionsbiler i 2030, samt

- konkrete klimatiltag i landbruget på baggrund af Klimarådets og andre eksperter anbefalinger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 62).

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Og det forslag indgår i forhandlingerne.

Der er en række korte bemærkninger. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:28

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Og tak for en rigtig god tale. Nu nævnte ordføreren, at vi er enige om, hvornår vi skal i mål. Og jeg er godt klar over, at der ligger sådan et mål om, at vi skal være et nulemissionsamfund i 2050. Men det er jo et mål, der er fastlagt, inden vi fik IPCC-rapporten, der

ligesom gjorde opmærksom på, at vi faktisk skal gøre noget mere. Så jeg synes egentlig ikke, vi står i en situation, hvor man med rette kan sige, at vi er enige i, at vi først på det tidspunkt skal være i mål.

Jeg har prøvet at læse mig til, hvad Socialdemokratiet så mener, og partiet har sådan nogle formuleringer om, at man skal være fossilfri i 2045. Vi arbejder selv i Enhedslisten for, at vi skal prøve at lave en god plan for, hvordan vi kan være et nulemissionssamfund i 2040. Det kræver virkelig meget, men det er sådan set noget, som er realistisk.

Jeg vil godt høre ordføreren, om det ikke er korrekt, at vi nok er nødt til at revidere målsætningen, altså om vi kan vente helt til 2050 med at komme i mål med at være et nulemissionssamfund, eller om vi skal gøre det lidt før.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:29

Jens Joel (S):

Jeg er enig med Enhedslistens ordfører i, at vi jo, om jeg så må sige, hver gang vi får ny viden, også bliver mindet om, at det tempo, vi hidtil har regnet med, som regel ikke er ambitiøst nok. Altså, det er ikke længe siden, at vi diskuterede fossilfriheden i 2050, og det er jo baggrunden for, at Socialdemokratiet har sagt, at vi gerne vil hurtigere af med de fossile brændsler. Det er jo bl.a. for at gøre det mere realistisk at gennemføre det nulemissionsscenarie, som jeg ved vi er enige om.

Så med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt vi skal skrue op her, vil jeg sige, at jeg gerne vil diskutere, om vi kan gøre det 5 år førend det, regeringen indtil nu har lagt op til. Det, jeg prøver at få sat fokus på i den her debat, er jo i virkeligheden, at selv hvis man gjorde det i regeringens tempo og i henhold til det, ministeren siger, så er den indsats, der er lagt op til i de næste 10 år, langt fra nok til, at vi kan nå i mål i 2050.

Så på den måde har ordføreren ret i, at vi skal skynde os. Men vi kunne jo starte med overhovedet at tage alvorligt, at vi har lavet en målsætning i 2050. Og vi vil gerne, som jeg siger, fremskynde også delelementer af det, eksempelvis fossilfriheden, og komme hurtigere i mål med noget af det.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:31

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det lyder godt. Så må vi finde en struktur for, hvordan vi kan få drøftet det og italesætte det og afklare, hvad det er for nogle aktører, som vi kan inddrage i de processer. Det synes jeg faktisk er væsentligt. Når man ser på, hvor mange uden for Christiansborg der gerne vil give os gode råd, så tror jeg egentlig, at vi kan få noget ud af at inddrage civilsamfundet derude i nogle processer, hvor vi kommer frem til, om det er realistisk at lave en god plan, hvor vi kommer i mål tidligere.

Så vil jeg gerne kvittere for, at der har været nogle elbilforhandlinger, hvor jeg synes der kørte et fint parløb, som tegner konturerne af, at der kunne være et godt samarbejde i et andet flertal efter et valg. Det synes jeg er rigtig fint.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren: Hvad er det for et konkret mål på elbilsiden ordføreren tror vi skal fastsætte? Det er jo med i vores forslag til vedtagelse i dag. Socialdemokratiet har tidligere haft sådan en halv million, og regeringen har sagt en million. Hvad er det for et antal, vi skal prøve at nå i 2030 på elbilområdet?

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:31

Jens Joel (S):

Der er ingen tvivl om, at hvis vi skal nå i mål med omstillingen af transportsektoren, er vi nødt til politisk at skubbe på. Og man kan sige, at forskellen på det mål, som Socialdemokratiet formulerede – og som regeringen i øvrigt brugte det meste af et halvt år på at prøve at skyde ned, indtil man så selv formulerede et andet mål – og regeringens eget mål jo er, at regeringen ikke vil bindes op på målet.

Og derfor har det set med vores briller sådan set været vigtigt at sige, at vi tror og håber, at teknologiudviklingen vil muliggøre, at vi kommer endnu længere, men at vi vil binde os op på at presse en udvikling igennem. Og det er derfor, vi leder efter et bindende mål. Og der er vores udgangspunkt jo de 500.000 grønne biler, som vi selv har spillet ud med.

Jeg tror i virkeligheden også, at det vil betyde, at det, man er nødt til at starte op, altså den udvikling, man er nødt til at sætte i gang, meget vel kan betyde, at der så kommer flere grønne biler, fordi teknologien vil gøre det. Men teknologien går uden om Danmark i den nuværende situation, fordi der ingenting sker. Og det betyder, at der er gode nye grønne biler, som ikke bliver introduceret på det danske marked, fordi man ikke ved, om det danske politiske system er villigt til at modtage dem.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 16:33

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for en rigtig god tale. Som ordføreren ved, er vi i Alternativet meget optaget også af vores produktion af fossil energi, altså jagten på olie og gas. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokratiet mener, at det klimapolitiske kan forsvare at blive ved med at jage nye olie- og gasressourcer i Nordsøen.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:33

Jens Joel (S):

Der er ingen tvivl om, at i forhold til udvinding af olie og gas arbejder vi jo egentlig på nogle internationale aftaler, som skal gøre det til en dårlig forretning på sigt. Vi vil sådan set gerne af med det marked. Vi tror så ikke, at vi kan ændre ret meget på, hvor meget olie og gas der bliver efterspurgt ved, hvor meget vi producerer i Nordsøen. Det vigtigste argument, for at vi skal fortsætte, set med mine øjne er, at vi jo i virkeligheden bruger finansieringen fra den udvinding af olie og gas bl.a. til at lave to fond og andre ting, som betyder, at vi kan accelerere den grønne omstilling.

Så jeg vil meget gerne stramme op på internationalt plan for at sikre, at der bliver forbrugt mindre olie og gas, altså lave stramme aftaler, i forhold til at vi skal nedbringe forbruget af det her. Men så længe der er et forbrug af det, har vi i Socialdemokratiet valgt at sige, at hvis vi stopper udvindingen i Nordsøen, så bliver det udvundet et andet sted, og det, vi gør med provenuet fra Nordsøen, er bl.a. at accelerere den grønne omstilling herhjemme og investere i den kollektive trafik, og det er sådan set en måde at bruge den gammeldags teknologi til at sætte den nye i søen og give den fart på.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:34 re med til at kigge på det her og forhandle om det her, men hvor er det, Socialdemokratiet vil kigge hen?

Kl. 16:37

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu kan jeg huske, at da Nordsøaftalen blev indgået, var der en stor diskussion, og bl.a. var der i Debatten på DR 2 en diskussion om, om det bare var skattelettelser, indtægterne skulle bruges på, for det var der nogle andre partier i den aftale der sagde. Men jeg er egentlig ikke så optaget af den udvinding, der er nu, for jeg spørger netop til det med at fortsætte jagten efter nye ressourcer, da jeg er meget optaget af den idé. Mener Socialdemokratiet, at vi fortsat skal ud og jage nye ressourcer, altså finde nye områder at stikke boretårnene ned i for at få olie og gas op, eller skal man lade de ressourcer ligge i jorden?

Kl. 16:34 **Fjerde næstformand** (Leif Mikkelsen):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:35

Jens Joel (S):

Der er jo ingen tvivl om, at når man ser på aktiviteten, både den økonomiske, arbejdspladserne og sådan noget, i Nordsøen, vil man se, at der lige i dag er relativt mere i den fossile energisektor, og at der er relativt mindre i den grønne energisektor. Men det er også klart, at bevægelsen jo er, at der bliver mindre og mindre i den fossile og mere og mere i den grønne, og det er sådan set den helt rigtige udvikling. Vi stiler efter, vi sigter i Socialdemokratiet efter, at det, der afgør, hvornår vi er færdige med produktion af olie og gas, i høj grad handler om, hvor hurtigt vi kan få fjernet det verdensmarked, og det er ud fra betragtningen om, at vi ikke tror, vi hjælper klimaet ved at lade nogle andre lave olien og gassen – andre, som ikke investerer deres overskud i en grøn omstilling. Og det er jo rigtigt, at regeringen slet ikke er enig i Togfonden DK, så vi slås politisk om, hvad vi egentlig skal gøre, også med indtægterne, men der har det fra Socialdemokratiets side været et spørgsmål om den balance, og der er det altså efterspørgselen på verdensmarkedet og dermed de internationale aftaler, som skal lukke ned for olie og gas, og det er ikke Danmark, der ensidigt skal lukke ned for sin egen produktion, for det vil desværre, kan man sige, ikke hjælpe på klimaet.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak. Så er det hr. Carsten Bach.

Kl. 16:36

Carsten Bach (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for en rigtig fin tale, som jo, kan man sige, alt andet lige var Socialdemokratiets fremstilling af den klimapolitiske virkelighed, og det er velsagtens også det, sådan en redegørelsesdebat her er til for.

Hr. Jens Joel var meget fokuseret på det der med, at vi skal handle hurtigere i alle dele af vores samfund, og vi er sådan set nok ikke uenige om, at hastighed selvfølgelig altid er afgørende i den her sammenhæng. Hr. Jens Joel konstaterede så, at regeringen er i det, hr. Jens Joel kalder et slæbespor. Det er vi så nok ikke helt enige om.

Men det, jeg savnede lidt i Socialdemokratiets ordførers tale, var sådan lidt mere om, hvordan det så er, S vil sætte tempoet op. Hvad er det for et andet gear, Socialdemokratiet har? Hvilke helt konkrete tiltag er der på paletten? Hvordan vil Socialdemokratiet f.eks. konkret sørge for en mindre metanudledning fra danske malkekøer? Hr. Jens Joel siger, at han gerne sammen med Socialdemokratiet vil væ-

Jens Joel (S):

Jamen der ligger jo en række bud fra Aarhus Universitet, fra SEGES, fra Klimarådet på, hvad man kunne tage fat i. Og det er jo alt fra nogle meget komplicerede ting, som lyder simple, omkring ændret foderstofsammensætning i forhold til husdyrene eller hyppigere udslusning af gylle eller andre ting, som er lavpraktiske, men som jeg godt kunne tænke mig at regeringen lavede et overblik over. Hvis man nu alle sammen opførte sig sådan som de landmænd, der faktisk er bedst til det her, hvor meget kunne man så egentlig vinde ved at overføre de gode eksempler på de landmænd, som ikke bruger dem i dag? Det undrer mig egentlig lidt, at man overhovedet har et klimaudspil uden at have gjort de indledende knæbøjninger, kan man sige, i forhold til at spørge, hvad det er, vi allerede ved derude.

Jeg er jo lidt ked af, at når der så kommer en debat, forvildede ministeren sig ud i en forklaring om, at den eneste måde at reducere udledningen fra landbruget på var ved at skyde køerne. Det synes jeg er lidt ærgerligt for debatten. Det ville også være lidt ærgerligt for køerne, og det ville også være lidt ærgerligt for dansk landbrug. Jeg mener faktisk ikke, det er der, vi skal ende. Men hvis vi ikke skal ende der, er vi jo nødt til at spørge, hvad man faktisk realistisk kunne gøre. Og der er jeg ikke enig i det, jeg opfatter som regeringens måde at sige på: Vi ved ikke noget, derfor er vi nødt til at vente med at gøre noget. Jeg tror faktisk, vi ved en hel del ting. Jeg har prøvet at nævne et par stykker af dem, men jeg tror, vi har flere gode erfaringer derude, end regeringen siger højt.

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Carsten Bach.

Kl. 16:39

Carsten Bach (LA):

Tak. Der er jo helt sikkert masser af gode erfaringer. Hr. Jens Joel nævnte så selv et par stykker, fodersammensætning, gylleudslusning osv. Det er jo begge to initiativer, som også ligger i regeringens plan, og som er forskningsinitiativer, der allerede er på skinner. Så jeg hører stadig væk ikke rigtig sådan nogen helt konkrete tiltag fra Socialdemokratiet om, hvordan det er, tempoet skal sættes op. Jeg har så i øvrigt heller ikke – det næde jeg slet ikke at få sagt i min første bemærkning – hørt noget om finansiering fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Jens Joel (S):

Men hvorfor er det, at regeringen synes, at noget hører til i et forskningsspor, hvis vi allerede ved, at det er en god idé? Hvorfor hører det så ikke til i et udveksling af best practise-spor? Hvorfor hører det så ikke til, at det, som de gør, der gør mest og gør det bedst, skal andre tage ved lære af? Hvorfor er man ikke i den dialog med landbruget om at få sat gang i nogle af de ting, vi allerede ved? Jeg er jo enig med regeringen i, at vi ikke ved det hele endnu. Jeg er bare lidt uenig i, at det, at man ikke ved alting, betyder, at så kan man ikke

gøre noget. Der tror jeg godt, vi kan komme i gang, også inden vi ved det hele.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Thomas Danielsen, Venstre.

Kl. 16:40

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Vi ved faktisk noget inden for landbrugsområdet. Det er også derfor, der er flere initiativer med i udspillet. Men hr. Jens Joel henviser til, at man ikke bare skal skyde dyrene. Det tror jeg ikke er løsningen, nej. Men det, som debatten gik på, er den sammenhæng, som ordføreren så ikke nævner, nemlig det, at jeg tror, de fleste klimaforskere vil være enige i, at den billigste måde isoleret set at reducere CO₂-udledningen på vil være at reducere husdyrholdene. Så jeg synes, det ville klæde ordføreren, hvis man satte det i den rigtige kontekst – ligesom i måske det meste af resten af talen, hvor ordføreren kun nævner halvdelen af sandheden.

Det lyder selvfølgelig meget sjovt, hvor meget man til næste år vil få af positiv effekt på elbiler med den her nye kommende afgift, som så stort set er ens i forhold til det, vi har i dag. Men det er jo rent faktisk det, som bilalliancen, altså Dansk Elbil Alliance, selv har ønsket: 2 rolige år uden nye afgifter. Det er ikke det, der har den store effekt, men derfra vil vi så gerne se noget frem mod 2030, og det er lige nøjagtig det, vi leverer på. Det, som Jens Joels beregninger går på, er jo præcis, hvad der vil være ved den afgiftsmodel – ikke de mange andre initiativer, vi tager på elbilområdet, med taxavognmænd, altså klimataxaer og klimaspor inden for kørebaner, venteplasser med klimavenlige taxaer, hurtigladestander osv. osv. Alle de tiltag er ikke med i den beregning, og det, jeg begræder, er sådan set bare, at ordføreren finder behov for kun at sige halvdelen af sandheden og så gøre sig morsom på et så vigtigt område, som klimamadsordenen er. Så det ville egentlig klæde ordføreren at sige hele sandheden.

Hvis jeg kan nå et spørgsmål, formand – der er nemlig ikke noget ur, der tæller på min skærm, som der plejer at være – vil jeg sådan set bare gerne høre ordføreren, hvor mange penge det er, Socialdemokratiet har sat af til alle de her grønne initiativer. Vi kan jo se, at i den seneste finanslovspamflet, man lavede, var der 0 kr. sat af. Indtil tredjebehandlingen eller noget i den stil lavede man så en fælles pulje med 3 mia. kr., som man kunne bruge, alt efter hvilket emne man var på talerstolen for at snakke om. Hvor mange penge er det, man vil sætte af til at nå de mål, som ordføreren taler om?

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Jeg kan berolige med, at jeg har et ur heroppe, og jeg kan sige, at hr. Thomas Danielsen sådan rent tidsmæssigt efterhånden har brugt begge sine muligheder for kommentarer.

Men foreløbig skal vi høre svaret fra ordføreren. Værsgo.

Kl. 16:43

Jens Joel (S):

Tak for det. De milliarder, som vi havde sat af i vores finanslovsudspil, var jo ikke noget, der først opstod til tredjebehandlingen. Det var jo også noget, vi sagde i de forhandlinger om elbiler, som hr. Thomas Danielsen i øvrigt også var med i.

Det var jo ikke Socialdemokratiets valg, at vi ikke var med i finanslovsforhandlingerne. Det var regeringen, der valgte at lave en finanslov med Dansk Folkeparti, og det er man jo i sin gode ret til. Men de penge, som vi gerne ville have brugt nogle flere af på det grønne område, var dem, vi anviste i vores finanslovsudspil, og dem vidste hr. Thomas Danielsen og andre forhandlere på elbilområdet jo

også noget om i ugerne og månederne før, for det havde vi sådan set sagt.

Et konkret eksempel er – og det tilbød den samlede opposition i øvrigt også at man kunne gøre – at vi foreslog at bruge nogle af de penge, vi i fællesskab havde sat af i energiforligskredsen, hvilket jo kræver jo enighed, bl.a. til billigere firmabiler. Og hvis jeg skal rose regeringen, så er det faktisk mit indtryk, at det forslag om billige firmabiler, som De Konservative også tidligere har fremsat, og som regeringen også har med i deres klima- og luftudspil, er et rigtig godt forslag, som branchen – Dansk Elbil Alliance osv. – meget, meget gerne vil have. Det har for nylig været til afstemning her i Folketingssalen, hvor regeringen så stemte imod, til trods for at det sådan set er en del af regeringens politik. Det synes jeg er ærgerligt, for det er en lille ting, men det er noget, som branchen også gerne vil have, og som kunne sætte skub i elbilmarkedet.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Vi prøver at se, om uret virker den her gang. Værsgo, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 16:44

Thomas Danielsen (V):

Jeg synes, at hele problemstillingen i det her er, at man kommer til at tale for lidt om konkrete løsninger, fordi en ordfører som hr. Jens Joel er så polemisk på talerstolen, f.eks. når vi taler grønne firmabilordninger. Det var tragisk for mig at se på, synes jeg. Vi havde f.eks. energiaftaleforhandlingerne, hvor vi i øvrigt skulle slæbe Socialdemokratiet ind, og vi blev nødt til at forhandle uden om dem med bl.a. De Radikale for at få dem ind til bordet. Da aftaler vi, at vi ikke går ud og profilerer os på grønne firmabiler, for det har vi en aftale om. Og frem til, at vi så lancerer det udspil, som vi så forhåbentlig kunne blive enige om, er det jo klart, at vi ikke løber fra den aftale, altså at vi ikke går ud og profilerer os på grønne firmabiler. Så vi går jo ikke ud og siger, at vi ønsker grønne firmabiler, og at hvorfor vil regeringen ikke det. Det er den linje, som ordføreren fører, som jeg synes er beklagelig – i stedet for at komme med de konkrete tiltag, som ordføreren agter at gennemføre. Og jeg fik ikke fat i, hvor mange penge der skulle til for at nå de mål, som ordføreren har henvist til på talerstolen.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Uret må da i hvert fald være gået i stå, det vil jeg tro.

Men nu er det ordføreren.

Kl. 16:46

Jens Joel (S):

Altså, hvis vi taler om de konkrete forslag om eksempelvis firmabiler, er det jo ifølge regeringens egne tal nogle relativt beskedne millionbeløb. Så vidt jeg husker frit fra hovedet var det 15, 20 og 25 mio. kr. i de forskellige år, som det ville koste at lave den her firmabilsbeskatning, som branchen anbefalede. Dem kunne man nok godt have fundet på det statsbudget, som er blevet lagt frem til nytår, men vi kunne også godt have fundet dem i de 100 mio. kr., vi faktisk havde lavet energiforlig om.

Så siger hr. Thomas Danielsen, at vi har profileret os på, at vi gerne ville gøre det her. Altså, nu er det jo en del af det socialdemokratiske grønne udspil, som kom, inden vi lavede en energiaftale. Så det er jo ikke, fordi det bliver hemmeligt lige pludselig, efter vi har lavet en energiaftale, hvad det er, Socialdemokratiet mener om ting. Det mente vi før energiaftalen, og det mente vi selvfølgelig også efter energiaftalen. Jeg er ærgerlig over, at vi ikke har fået det igennem i Folketinget, for hvis jeg tæller mandaterne, så burde der sådan set være flertal for lige præcis det forslag. Men regeringen stemte jo im-

od, da vi fremsatte det – i øvrigt som en lille ændring af regeringens pakke.

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Jens Joel. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Mikkel Dencker, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Tak. Allerstørst vil jeg gerne kvittere for redegørelsen, som ministeren oversendte til Folketinget i december sidste år. Den har jeg læst med stor interesse. Redegørelsen giver et udmærket overblik over, hvad status er på den danske klimapolitik, hvilke målsætninger Danmark har, og hvordan det går med opfyldelsen af dem. Det ser set med mine øjne ganske fornuftigt ud.

Klimaudfordringerne er en stor global og reel udfordring, og vi skal i Danmark løse vores del af opgaven. Derfor har vi i Danmark igennem mange år haft en målsætning om, at det danske energisystem skal gå fra at være baseret på fossile brændsler til vedvarende energi. I Danmark har vi stået sammen om den opgave gennem brede politiske forlig om energi- og klimapolitik, og vi har da også i Dansk Folkeparti deltaget i det arbejde som part i de seneste tre energiaftaler. Senest indgik alle Folketingets partier en ny energiaftale i juni sidste år, hvor det bl.a. blev aftalt at opføre tre nye havvindmølleparker, og i aftalen lægger vi i øvrigt sporene for, at Danmark i årene, der kommer, i endnu højere grad end nu vil få sin energiforsyning fra vedvarende energi.

I mange år var overgangen til vedvarende energi en dyr strategi at følge, for den vedvarende energi var i mange år langt dyrere end den fossile energi, og det krævede store subsidier. Men i de seneste år er der heldigvis sket en hurtig teknologiudvikling, hvor den vedvarende energi er blevet langt billigere at producere. Faktisk står vi over for, at den vedvarende energi snart vil kunne udkonkurrere den fossile energi alene på prisen. Det er en udvikling, som vi i Dansk Folkeparti byder velkommen, for ikke kun får vi en billigere og renere energiproduktion uden klimapåvirkning, men ovenikøbet opnår vi også, at Danmarks afhængighed af import af energi bliver mindre, og det er vi glade for.

I transportsektoren går udviklingen også hurtigt. I disse år ser vi nemlig en gunstig udvikling, hvor især hybrid-, men også elbiler bliver billigere, og hvor rækkevidden forbedres markant. Dermed er hybrid- og elbiler blevet et reelt alternativ for mange danske bilejere, og vi kan se på salgstallene, at danskerne tager bilerne til sig. Fortsætter udviklingen, tror jeg, at vi vil opleve, at danskerne for alvor tager hybrid- og elbiler til sig, og vi vil i kombination med den besluttede elektrificering af jernbanenettet opleve, at udledningen af CO₂ fra transportsektoren vil komme til at falde.

Et område af energi- og klimapolitikken, som vi i Dansk Folkeparti mener er en smule forsømt, er indsatsen for at spare på energien. I Danmark er vi faktisk ret gode til at reducere vores energiforbrug, især isolering af bygninger er vi gode til, og det bidrager både til lavere energiregninger, og at energiforbruget og dermed CO₂-udledningen bliver mindre. Alt andet lige gavner en CO₂-udledningsreduktion mere, når den sker ved at spare på energien, end ved at man har udskiftet produktionen fra fossil brændsel til vedvarende energi, for et reduceret energiforbrug giver en lavere el- og varmeregning, og det er der samfundsøkonomisk rigtig god mening i. Så derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at vores klimapolitik også skal have et ben, som hedder energibesparelser.

Samlet vil jeg konkludere, at med den førte energipolitik, understøttet af den teknologiske udvikling, er vi i Danmark grundlæggende på vej i den rigtige retning i klimapolitikken, og vi ser optimistisk

på mulighederne for, at den danske klimapåvirkning vil falde markant i årene, der kommer. Dermed viser vi, at vi kan fastholde et højt udviklet samfund, som forsynes med vedvarende energi, uden at vi kommer til at gå på kompromis med vores levestandard. Det er på den måde, Danmark kan være et foregangsland og vise de store udfordringer, hvordan klimaudfordringen kan gribes an.

Til slut vil jeg så på Dansk Folkepartis vegne fremsætte følgende forslag til vedtagelse, og det lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der de seneste par år har været en hastig teknologiudvikling, hvor vedvarende energi er faldet betragteligt i pris, og at der dermed har været et faldende støttebehov til den vedvarende energi. Således er el produceret med vindmøller og solceller i dag billigere end energi produceret med fossile brændsler. Dermed understøttes, at overgangen til vedvarende energi kan ske hurtigere og billigere end hidtil forventet, og at de klimapolitiske mål kan opnås på markedsvilkår.

Folketinget konstaterer ligeledes, at hybrid- og elbiler falder i pris og for mange nu er et reelt alternativ til traditionelle køretøjer. Sammen med øget elektrificering af jernbanenettet vil denne udvikling resultere i faldende CO₂-emissioner fra transportsektoren i de kommende år.

Folketinget opfordrer regeringen til i energi- og klimapolitikken at lægge større vægt på energibesparelser og -effektivitet, idet energi, som ikke bliver brugt, har en bedre samfundsøkonomisk effekt end alene at omstille til vedvarende energi.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 63).

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Også dette forslag indgår i debatten.

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Jens Joel, værsgo.

Kl. 16:52

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg trykkede mig egentlig ind, fordi jeg ville anerkende, at ordføreren havde et fokus på energibesparelser, som Socialdemokratiet deler, og som jeg glemte i min ordførelse. Så jeg vil bare kvittere for, at Dansk Folkeparti satte det på dagsordenen.

Jeg vil bruge anledningen til at spørge ordføreren, hvordan Dansk Folkeparti tænker, vi bedst kan prøve at få lokket regeringen til at mene noget mere om det her. I Socialdemokratiet har vi foreslået, at man kunne stille krav til energibesparelser i alle offentlige bygninger og ikke kun i de statslige, vi har i dag. Det kunne også være, at ordføreren mente, at man skulle prøve at lande på et mål for, hvor meget vi skal reducere f.eks. frem til 2030 totalt set eller ved puljeordning eller et eller andet. Så hvordan kunne Dansk Folkeparti bedst se sådan et system indrettet? Der er ingen tvivl om, at det, man kører efter lige nu, er EU's absolutte minimumskrav, og hvis vi skal understøtte det erhvervsliv og de kompetencer, vi har i Danmark, er jeg enig med Dansk Folkeparti i, at vi faktisk kan have en fordel i at gå længere på energisparensiden, end vi gør lige nu.

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Mikkel Dencker (DF):

Tak for anerkendelsen til Socialdemokratiets ordfører. Jeg vil da sige, at et sted, hvor vi synes, at det vil være relevant at sætte ind, er

måske at sætte nogle flere krav til kommuners og regioners bygnin-
ger og til energireoveringen af dem. Der kunne man som offentlig
sektor gå forrest og vise det gode eksempel. Noget af det, som hæm-
mer kommunernes mulighed for at foretage sig alt det, de vil, er jo,
at der er en vis styring af kommunernes økonomi herindefra. Der
kunne man måske lave nogle undtagelser, i forhold til at man i an-
lægslofterne måske på en eller anden måde kunne undtage energire-
overinger af bygninger.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Jens Joel.

Kl. 16:54

Jens Joel (S):

Tak for det. Det synes jeg vi skal arbejde videre med i den kreds af
energiforligspartier, som vi jo heldigvis er. I forhold til transportom-
rådet hvad er så Dansk Folkepartis appetit på eller lyst til eller hold-
ning til, at man sætter et mål for, hvor mange grønne biler vi gerne
vil have ud at rulle på vejene? Jeg mener i hvert fald, at det kan være
vigtigt at sende et politisk signal om, at vi gerne vil sætte den her be-
vægelse i gang. Ordføreren nævnte jo selv, at det i forhold til den
teknologiske udvikling heldigvis tyder på nu, at det vil blive nemme-
re. Men vil Dansk Folkeparti være med på at drøfte, at man kunne
have nogle målsætninger for, hvordan det kunne se ud, også på an-
talsiden, i forhold til grønne biler i årene, der kommer?

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:55

Mikkel Dencker (DF):

Nej. Det vil jeg da svare meget klart på. Jeg synes, at det er betænke-
ligt at have alt for firkantede målsætninger for, hvor mange af de her
grønne biler der skal indføres hvornår. Man risikerer at skulle tage
nogle meget dyre beslutninger for at opnå et bestemt antal til et be-
stemt tidspunkt. Til gengæld har vi jo i mange år talt om, at vi synes,
at man i stedet skulle fokusere på at omlægge registreringssystemet,
altså registreringsafgiften, sådan at den i højere grad favoriserer de
grønne biler for på den måde via en incitamentsstruktur at lokke
danskerne til i højere grad at tage de grønne biler til sig. Det mener
vi i højere grad er vejen frem, men det har indtil videre ikke rigtig
vundet gehør blandt Folketingets øvrige partier.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Fru Ida Auken, værsgo.

Kl. 16:56

Ida Auken (RV):

Mange tak. Jeg spekulerer på, om Dansk Folkepartis ordfører er klar
over, om der er flest flygtninge i verden, der flygter fra krig, eller
flest flygtninge, der flygter fra klimaforandringer og ressourceman-
gel.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:56

Mikkel Dencker (DF):

Jeg er ikke sikker på, at jeg helt hørte, hvad spørgsmålet gik på, men
jeg er klar over, at der er nogle, som ønsker at bevæge sig rundt og
migrere til andre dele af verden, fordi deres levevilkår i deres hjem-
lande ikke er tilfredsstillende. Dem er der så nogle, der kalder for

klimaflygtninge, og det er jo også muligt, at der er nogle, der flygter
på grund af dårligt vejr eller andre naturkatastrofer, som skyldes kli-
maet. Men vi mener ikke, at det er noget, som betyder, at vi i Dan-
mark skal tage imod de folk.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Fru Ida Auken.

Kl. 16:56

Ida Auken (RV):

Mig bekendt er der flere flygtninge i dag, som flygter fra klimafor-
andringer og mangel på ressourcer, og Radikale og Dansk Folkeparti
kan sådan set blive enige om, at jo færre flygtninge i verden, jo bed-
re. Men hvis man er optaget af, der skal være færre flygtninge, burde
man så ikke være mere optaget af, at vi gør noget ved det, der får
folk til for alvor at bevæge sig og bevæge sig i retning af Europa,
nemlig klimaforandringerne? Burde man ikke sætte alle kræfter ind
på at bremse den udvikling, der gør, at vi får flere flygtninge i ver-
den?

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:57

Mikkel Dencker (DF):

Jamen jeg deler fru Aukens ambition om, at der skal være færre
flygtninge i verden, for det er aldrig for fornøjelsens skyld, at man
flygter, tværtimod. Så det skulle helst undgås, at der er nogle, der
havner i den situation. Men jeg mener bestemt også, at vi med den
klimapolitik, som vi fører her i Folketinget, og som Dansk Folkepar-
ti også er en del af, prøver at adressere Danmarks andel af klimaud-
fordringen. Danmark kan ikke løse den alene, men vi kan gå foran
med et godt eksempel, som jeg nævnte i min tale, nemlig indrette et
moderne samfund, hvor vi ikke går på kompromis med levestandard-
den og samtidig reducerer vores CO₂-udledning ret kraftigt.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:57

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg synes også, det er relevant at komme ind på det her med
klimaflygtninge. Hvis det er sådan, at vi i alle lande i verden ikke
tager klimaproblemer alvorligt, så er det, at IPPC siger, at der kan
være adskillige hundrede millioner flygtninge, som kommer ekstra.
Ikke på grund af krig, men på grund af klimaforandringer.

Ordføreren var inde på, at det med at spare på energien måske ik-
ke var taget så godt med i regeringens politik, og det tror jeg egentlig
ordføreren har ret i. I energiaftalen er der nogle elementer, hvor der
skal holdes et udbud, altså hvem der kan gennemføre flest energibe-
sparelses på den billigste måde, men jeg tror sådan set, at der bliver
et overset område tilbage. Ordføreren nævner så, at det kunne være
at stille krav til kommuner og regioner, og han nævner selv, at det så
skulle være anlægsloftet, som man skulle have lov til at bryde. Det
ville så sige, at en lang række kommuner, som har penge i kassen,
sådan set kunne realisere fornuftige projekter og indhente det vedli-
geholdelseefterslæb, som der er mange steder. [Lydudfald]. (*Fjerde
næstformand (Leif Mikkelsen):* Nu er der tændt igen).

Jamen tak for det. Nu nævnte ordføreren selv, at det kunne være,
at det var anlægsloftet, der skulle brydes. Ser ordføreren konturer af,
hvor det skal forhandles igennem? Er det i energiforligskredsen, el-
ler hvor er det?

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Det var ikke noget, jeg gjorde, men det ramte faktisk tiden ret godt, da mikrofonen slukkede. Bare lige til venlig orientering.

Værsgo, så er det ordføreren.

Kl. 16:59

Mikkel Dencker (DF):

Altså, jeg må lige præcisere, at jeg ikke har opfordret til, at nogen bryder anlægslofter. Jeg mener jo, at anlægslofter skal overholdes. Men jeg opfordrede til, at man måske herinde kunne beslutte sig for at se lidt mere fleksibelt på anlægsloftet, altså hvad der eksempelvis skal regnes med. Så det var en måde at gøre det på. Men der er jo masser af muligheder for at forhandle ting ind i forskellige aftaler, så det kan jeg ikke stå at sætte fingeren på her.

Kl. 16:59

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 17:00

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ud fra ordførerens kendskab til noget af det kommunale vil jeg gerne høre om det med at arbejde med energibesparelser i fjernvarmen, f.eks. hvis man i større byområder kom frem til at have lavtemperaturløsninger. For det kan man jo kun have, hvis det er sådan, at den samlede bygningsmasse er i en rimelig stand. Så kan man centralt skrue ned for temperaturen og sænke ledningstabet og dermed spare på energien. Kan ordføreren se konturerne af, at vi kan bygge oven på energiforliget og ligesom sikre, at der kunne være energibesparelser på den måde, altså at vi kunne fremme den slags løsninger på en rigtig god måde ved at træffe nogle ekstra beslutninger, som kan lægges oven på den energiaftale, vi har?

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:00

Mikkel Dencker (DF):

Altså, energiaftalen udelukker jo ikke, som jeg husker det, at man kan tage flere beslutninger. Så lad os se på, hvad mulighederne er for det på et tidspunkt.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 17:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg er egentlig bare lidt nysgerrig på at høre, om Dansk Folkeparti mener, at vi gør nok i forhold til klimakrisen. Som vi kunne høre, synes ministeren, at vi er så rigeligt på vej med energiforliget og den klimaplan, som regeringen fremlagde her i efteråret. Det er så lidt en anden udlægning, man får fra Klimarådet. Men hvor mener Dansk Folkeparti vi står?

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Mikkel Dencker (DF):

Vi synes, at vi i dansk politik i almindelighed gennem de forlig og aftaler, vi laver her i Folketinget, adresserer problemet og håndterer

det. Vi har jo igennem mange år arbejdet på at udskifte vores fossile energiproduktion med vedvarende energi, og det er en retning, der fortsætter, og endda med endnu større hastighed fremover. Samtidig går det jo også i transportsektoren i retning af, at man elektrificerer den. Så jeg mener absolut, at vi bevæger os i den rigtige retning. Der er naturligvis brug for, at teknologien bliver ved med at udvikle sig, for at vi kan høste endnu større gevinster fremover. Teknologien har udviklet sig gennem hele menneskehedens historie, men lige præcis på energiområdet er det jo faktisk gået rigtig stærkt inden for de sidste 5 til 10 år, og der er ikke noget, der tyder på, at den udvikling stopper. Så ja, jeg mener, vi går i den rigtige retning.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 17:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg skal bare lige forstå det korrekt: Det er teknologien, der skal gøre resten; der skal ikke politiske tiltag til, for at vi handler i forhold til den klimakrise, der er nu, når vi læser FN's klimapanels rapport fra oktober sidste år om, hvad der egentlig skal til. Det er bare teknologien, der ordner det, mens vi kigger på, eller hvordan skal det forstås?

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:02

Mikkel Dencker (DF):

Det skal forstås på den måde, at selvfølgelig er verden ikke gået i stå. Der bliver selvfølgelig ved med at være ny teknologiudvikling, som vi skal høste gevinsterne af, og den energiaftale, vi indgik for et halvt år siden – snart knap et år siden – rækker jo kun et vist antal år ud i fremtiden, og derefter skal der forhåbentlig forhandles en ny aftale. For der skal jo selvfølgelig ske nye politiske tiltag, og dem er det klogest at vente med at tage beslutning om til det tidspunkt, hvor vi kender vores situation og det teknologiniveau, vi har til den tid.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det hr. Thomas Danielsen, der får ordet.

Jeg vil bare venligt gøre opmærksomhed på, at der er et ur her, der faktisk virker.

Værsgo.

Kl. 17:03

(Ordfører)**Thomas Danielsen (V):**

Tak for det, hr. formand. Med den klimapolitiske redegørelse gør vi traditionen tro status på den danske klimaindsats både nationalt og internationalt. 2018 var et klimapolitisk år ud over det sædvanlige. Regeringen samlede alle Folketingets partier om en langsigtet og ambitiøs energiaftale. Den indeholder alt lige fra tre nye havvindmølleparker, 4,2 mia. kr. til teknologineutral udbygning af vedvarende energi, nedsættelse af el- og elvarmeafgiften, en modernisering af varmesektoren til gavn for forbrugerne og den grønne omstilling, styrket energi- og klimaforskning og meget, meget mere. Det er en virkelig god aftale, der sikrer danskerne mest mulig grøn energi for pengene, samtidig med at den gavner dansk eksport af energirigtige løsninger.

Regeringen spillede derudover som den første regering i Danmark ud med en særskilt plan for klimaet, som nedbringer udlednin-

gen af drivhusgasser og sikrer danskerne renere luft, for vi vil vinde klimakapløbet, og derfor er de ikkekvotebelagte sektorer også et vigtigt sted at tage fat. I 2030 skal den sidste nye benzin- og dieselbil være solgt, og ingen bybusser eller taxaer må luftforurene. Derudover afsætter vi bl.a. 80 mio. kr. til ladeplatforme til elbiler, giver grønnere biler fordele frem for de såkaldte sorte biler og sænker beskatningen på grønne firmabiler.

På landbrugssiden afsætter vi bl.a. 90 mio. kr. til forskning i at nedbringe udledninger fra landbruget, en pulje, der netop er åbnet i sidste uge, og som skal gå til bæredygtig arealanvendelse, klimasikring af gårde, stalde m.v. og en klimavenlig fødevarerproduktion. Siden 1990 har landbruget formået at sænke udledningen af drivhusgasser og ammoniak, samtidig med at produktionen faktisk er steget. Den udvikling skal vi selvfølgelig holde fast i og styrke, og de grønne løsninger inden for landbruget er derfor afgørende vigtige. Det er præcisionslandbrug, biogas, jordfordeling m.v.

Det er en stor sejr for vores klima, at vi med energiaftalen og klimaplanen nu lægger vejen og finansieringen til at opfylde vores mål for 2030 og 2050. 2018 har på mange måder været skelsættende i dansk energipolitik. På baggrund af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti fra 2017 om teknologineutrale udbud kunne vi i december skrive energipolitisk danmarkshistorie. Det skete ved at lade sol og vind konkurrere om at levere mest mulig grøn energi for pengene. Det førte til en prisrevolution uden lige, hvor støtten i gennemsnit var 2,28 øre pr. kWh til det vindende bud, hvilket er hele seks gange lavere, end den var på den gamle ordning på 25 øre. I 2019 holder vi endnu et teknologineutralt udbud, og så kan vi jo glæde os over, at de resterende partier nu har set, hvilken succes det har været, og derfor er gået med til at afsætte 4,2 mia. kr. fra 2020 til 2024 til endnu flere teknologineutrale udbud og en endnu mere omkostningseffektiv grøn omstilling.

Resultatet af vores teknologineutrale udbud giver genlyd internationalt, og den danske klimaindsats skal fortsat være blandt de mest ambitiøse i verden. I EU er det helt centralt med et fælles fodslag og et stærkt samarbejde, hvis Parisaftalen skal i mål og indfries. Og Danmark fortsætter selvfølgelig med at presse på for et højere niveau. Vi har bl.a. arbejdet for et EU-mål om 32 pct. vedvarende energi i 2030 og 32,5 pct. forbedring af energieffektiviteten. Det er lykkedes, og både i EU og herhjemme arbejder vi for et mål om en nettoudledning på 0 i 2050. Herhjemme vil vi bl.a. afsætte 100 mio. kr. til forskning i optag og lagring af CO₂.

Vi har mange gode grønne tiltag at bygge videre på, og jeg ser frem til endnu flere både globalt og nationalt, og med de ord vil jeg på vegne af Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti læse et forslag til vedtagelse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig med tilfredshed resultatet af COP24, der fastsætter Parisaftalens regelsæt. Det er et vigtigt skridt i implementeringen af aftalen, der bl.a. skal sikre reelle globale reduktioner i drivhusgasudledningerne. Samtidig ser Folketinget med stor alvor på IPCC's 1,5-graders rapport og anerkender i den sammenhæng regeringens indsats for at øge den globale klimaindsats.

Regeringen bør arbejde for, at Danmark fortsat opfylder sine internationale forpligtelser og yder sit bidrag til opfyldelsen af Parisaftalens mål. Folketinget konstaterer i den forbindelse med tilfredshed, at regeringen har taget en række vigtige skridt med klima- og luftudspillet.

Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for at fortsætte en ambitiøs grøn omstilling, der skal gøre Danmark til et klimaneutralt samfund senest i 2050.

Folketinget anerkender det fremskridt, der er gjort både i EU og i FN-regi for at mindske de globale drivhusgasudledninger, og opfor-

drer derfor regeringen til at fortsætte det aktive arbejde internationalt.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 64).

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Det indgår i forhandlingerne.

Og nu er der en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 17:09

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for det. Det er et spændende forslag til vedtagelse, og det er spændende, hvad der kan samles et eventuelt flertal omkring.

Jeg synes, det er godt, at ordføreren nævner, at der er noget, der hedder Parisaftalen, og så nævner ordføreren også i sin tale, at der er noget med i regeringens udspil om klima og varm luft. Man har et enkelt punkt om, at det akkumuleret over 10 år faktisk har en effekt på 1,1 mio. t. Så sådan i runde tal er det 0,1 mio. t om året, og så har vi et samlet landbrug, som udleder 11 mio. t. Og man vil ikke gøre noget for alvor frem mod 2030, og så italesætter man, at man stadig væk er med på, at det skal være et nulemissionssamfund i 2050. Det vil sige, at vi har et landbrug, der skal nedbringe sin CO₂-belastning fra 11 mio. t i 2030 til 0 i 2050.

Kan ordføreren ikke se, at det kunne være en fordel, at vi fik gennemført noget mere frem mod 2030, hvis det skulle være en realistisk mulighed?

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:10

Thomas Danielsen (V):

Altså, det er jo ikke sådan, at landbruget ikke skal bidrage med noget eller med mere frem mod 2030. Men vi har den særlige udfordring i forhold til den ikkekvotebelagte sektor, at vi har en lang række initiativer og konkrete virkemidler, vi kan bruge aktivt i forhold til at reducere udledninger på den ikkekvotebelagte sektor inden for transportområdet, men vi har ikke en lang række virkemidler og mekanismer, vi kan skruer på, i forhold til vores fødevarerproduktion. Der er dog flere, og dem har vi så også med i vores klimaudspil. Men det ændrer ikke på, at der ikke er de her lavthængende frugter, hvorfor en stor del af dem også kredser omkring forskning på området, netop fordi landbruget er en af vores store udfordringer.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kl. 17:11

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er godt, at ordføreren nævner, at landbruget skal bidrage, og der er jo sådan set måder, hvorpå landbruget kan bidrage. Og jeg ser det som en mulighed, at man modellerer på EU-landbrugsstøtten ved at hæve landdistriktsmidlerne op til 15 pct. – fordoble det. Der ved vil man få 700 mio. kr., som man sådan set kan bruge til at præmiere den del af landbruget, som laver noget, der har en klimaeffekt. Det kunne f.eks. være de her lavtliggende arealer, som har en kæmpe CO₂-udledning, hvis man pløjer dem. Hvorfor ikke give landmændene måske 1.000 kr. for at have det som permanent græs, altså give et tilskud ud fra de landdistriktsmidler? Kan ordføreren ikke se, at vi kunne bruge en del af vores landdistriktsmidler mere målrettet ved at øge dem og så målrette dem en miljøindsats og få en CO₂-effekt ud af det?

Kl. 17:12

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:12

Thomas Danielsen (V):

Altså, jeg kan høre, det er lidt forskelligt, alt efter om ordføreren er på talerstolen som Enhedslistens landdistriktsordfører eller som Enhedslistens klimaordfører. For når ordføreren er på talerstolen som Enhedslistens landdistriktsordfører, taler ordføreren om at bruge landdistriktsmidlerne i landdistrikterne og at tage dem fra landbruget, og nu kan jeg så forstå, at man som klimaordfører mener, at de skal bruges i klimainsatsen i landbruget. Sådan er der nok så meget, der svinger.

Men der er ikke nogen tvivl om, at årsagen til, at vi netop har skrevet de her lavbundsfordele ind i vores klimaudspil, er, at der er et stort potentiale der. Så jeg er faktisk meget enig – dog ikke lige i finansieringsforslaget – med Enhedslisten i, at der er et stort potentiale, som vi aktivt skal forfølge.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Ida Auken.

Kl. 17:13

Ida Auken (RV):

Nu er det faktisk muligt, bare lige for at forsvare hr. Søren Egge Rasmussen, både at lave noget, der gavner landdistrikterne, og udtage landbrugsjord, hvis man gør det på en klog måde og hjælper med at lave andre ting på de arealer som f.eks. jagt, høslæt, turisme. Der er masser af muligheder, hvis man gør det på en klog måde. Men det var ikke det, jeg ville spørge om.

Jeg vil spørge ordføreren, om det ikke ærgrer en økonomisk ansvarlig ordfører som hr. Thomas Danielsen, at man skal bruge over 1 mia. kr. om året på at købe papir i andre lande frem for at gøre noget herhjemme. Når vi ved, at vi skal i mål med alt det herhjemme, er det så ikke ærgerligt, at vi spilder en masse år og bruger over 1 mia. kr. om året på at købe kvoter og aflad i andre lande først?

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:13

Thomas Danielsen (V):

Altså, jeg gør bare lige opmærksom på, at man kun kan bruge penge én gang, og her var Enhedslisten ved at bruge pengene to gange eller i hvert fald på to forskellige måder. Der er ingen tvivl om, at lavbundsjordene har et stort potentiale, det er også en dyr løsning, men det er noget af det, vi netop også har sat penge af til at kigge på. Årsagen til, at vi får nogle muligheder i EU i forhold til CO₂-reduktioner på papiret, som ordføreren kalder det, hvilket jeg så ikke er enig i, er jo netop, at vi har en meget stor landbrugssektor, som, hvis vi nu reducerer den, vil flytte til udlandet, fordi fødevarerne stadig væk vil blive efterspurgt, og dermed vil udledningerne blot blive større. Det er en udfordring, som EU er bekendt med og selvfølgelig anerkender, og derfor er det ikke bare en snupagsløsning, vi kan bruge.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Fru Ida Auken.

Ida Auken (RV):

Ordføreren har jo ret i, at man kun kan bruge pengene én gang, og det vil sige, at den milliard kroner, man bruger for at betale nogle andre for at gøre et eller andet, ikke kan bruges i Danmark til at hjælpe den danske landbrugssektor til at blive mere effektiv. Ville det ikke være meget bedre at bruge de penge til at hjælpe den danske landbrugssektor med at komme i mål med det, vi ved vi skal nå, frem for at bruge pengene på at købe noget i andre lande? Jeg synes bare, det virker helt mærkeligt, at man ikke bruger pengene herhjemme på at gøre noget, vi ved vi skal have gjort.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:15

Thomas Danielsen (V):

Vi har den udfordring, at vi skal levere på de her klimainsatser, og det gør vi naturligvis gerne. Hvis vi så låner os op ad Det Miljøøkonomiske Råd, peger de jo faktisk på, at den løsning, som regeringen laver her, er en af de mest omkostningseffektive. Så jo, den løsning er omkostningseffektiv. Fru Ida Auken er så meget fokuseret på Danmarks klimaregnskab, men det kan klodens klimaudfordringer ikke bruge til meget. Derfor plukker vi rent faktisk de lavesthængende frugter med den her model, som man laver fra regeringens side, til gavn for hele klodens klima og ikke kun Danmarks klimaregnskab.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak. Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 17:15

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Med regeringen og Venstres 2050-mål hvor lang tid mener man så fra Venstres side at vi skal fortsætte jagten efter nye olie- og gasressourcer i Nordsøen?

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:16

Thomas Danielsen (V):

Det er jo en del af den energiaftale, som Alternativet selv bakker op om, at de olie- og gasressourcer, som vi har i vores undergrund, også spiller en vigtig rolle for at finansiere den grønne omstilling. Så jeg kan ikke stå og give nogen bagkant for, hvornår vi ikke skal udvinde flere ressourcer fra undergrunden, men der er ingen tvivl om, at hvis vi ikke selv udvinder dem, så er vi på nuværende tidspunkt afhængige af nogle lande, som vi rent udenrigspolitisk ikke ønsker at være afhængige af. Derfor er det både økonomisk og sikkerhedspolitisk en bedre forretning, og så er det faktisk en forretning, der er med til at finansiere den grønne omstilling.

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 17:16

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu vil jeg opfordre ordføreren til at læse aftalen igen, for det, der jo netop står i aftalen, er sådan set bare, at der er nogle andre partier, der har en aftale om Nordsøen, ikke at det er en del af energiaftalen.

Men når man har det mål, man har for 2050, mener ordføreren så, at man kan fortsætte jagten efter nye ressourcer også i 2021? Hvor lang tid skal vi fortsætte med at jage nye ressourcer, suge olie og gas op af undergrunden, når vi nu hører de mål, som regeringen og Venstre har fremlagt?

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:17

Thomas Danielsen (V):

Altså, jeg kan ikke komme med nogen slutdato for, hvornår det ikke er hensigtsmæssigt, både for den sikkerhedspolitiske situation og den samfundsøkonomiske situation og for klimaets skyld, at vi selv udvinder nogle af de ressourcer. Det kan jeg desværre ikke levere til Alternativet.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Med det siger vi tak til hr. Thomas Danielsen, og så giver vi plads til hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:17

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Der er en stigende bekymring i befolkningen over klodens klimaproblemer. Der er nogle øgede forventninger til politikerne. Vi har set FN's klimaeksperters sigte i deres sidste IPCC-rapport meget klart, at vi har en 10-12 år til for alvor at vende udviklingen, så vi har en chance for at holde os under 1½ grads gennemsnitlig temperaturstigning på vores klode. Uden markante handlinger i alle lande står vi over for flere hundrede millioner klimaflygtninge, oversvømmelser, tørke, hungersnød og tab af biodiversitet.

Jeg vil gerne sige tak til de grønne organisationer, der er initiativtagere til borgerforslaget, som kræver en dansk klimalov nu. Ja, vi har jo en klimalov, men de kommer så med et forslag til, at vi skal gøre det bedre. Og det, som er indholdet i det, som der samles underskrifter til, er, at Danmark skal yde sit bidrag til at nå Parisaftalens mål. Der skal sættes 5-årige delmål mindst 15 år frem; klimahensyn skal integreres i andre politikker; Klimarådet skal styrkes og sikres uafhængighed; Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger, og Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik. Og her er der et forslag om, at man bruger 5 milliarder om året.

Det er den positive dagsorden, som over 47.000 mennesker har skrevet under på på under 14 dage. I løbet af kort tid vil over 50.000 mennesker her på under 2 uger have skrevet under på kravet om en ny klimalov. Enhedslisten glæder sig til behandlingen af forslaget, og vi vil stemme for det. Borgerforslaget giver Danmark mulighed for at komme tilbage i udviklingen af de grønne løsninger. Jeg håber, at Folketinget hurtigt får forslaget på dagsordenen og ikke sylter det til efter et valg.

Der er skolevalg i denne uge, og der er mange unge mennesker, som med rette synes, at klimakampen er det vigtigste. Jeg er helt enig med dem. Det er deres og de næste mange generationers fremtid, som det drejer sig om. De unge, der ikke har stemmeret endnu, opfordrer til skolestrejke på fredag. Jeg håber, at mange vil deltage. Det er nødvendigt, at befolkningen står sammen og råber politikerne op. Der er brug for langt mere handling, for at klodens temperaturstigning kan holde sig under 1½ grad.

I Folketinget er der indgået en energiaftale mellem alle partier. Det er en aftale, som er langt bedre end regeringens oplæg til forhandlingerne. Vi får tre store havvindmølleparker inden 2030 i stedet for den ene, som regeringen havde foreslået. Samlet får vi sænket CO₂-udslippet med 10 mio. t. Enhedslisten vil efter et valg, hvis

det giver et andet flertal, presse på for at bygge noget oven på den energiaftale. Der skal solceller på kommunale bygninger, og der skal solceller i alle boligforeninger, der renoverer deres tage. Vi skal sikre, at solenergien kommer til at fylde mere.

Der har været forventninger til regeringens klima og varm luftudspil om, at det ville være et forhandlingsoplæg til nogle store drøftelser om den øgede klimainsats, men jeg synes, at regeringen totalt har svigtet og kun indkaldt til forhandlinger om elbiler og landet en aftale, som nu kun giver 150 elbiler ekstra i 2019. Jeg synes, at det er helt latterligt i forhold til den million elbiler i 2030, som statsministeren fantaserede om ved Folketingets åbning, men som han og regeringen åbenbart ikke har nogen konkrete forslag til hvordan skal blive til virkelighed.

Regeringens udspil kom i oktober, og man foreslår at nedsætte to kommissioner, en som skal kigge på trafikken, og en anden, som skal kigge på CO₂-lagring i landbruget. Og hvad er der så sket? Har regeringen fået nedsat de to kommissioner? Næ, det har man ikke. Man har ikke bestilt de gode råd. Det her viser virkelig, at man ikke ønsker mere handling.

Man kunne vælge at lytte til gode råd fra Det Miljøøkonomiske Råd, men det råd generer regeringen ved at udflytte det til Horsens. Medarbejderne vil ikke flytte med, så regeringen har udsigt til, at vi får en ringere rådgivning i år. Og Klimarådet vil Venstre helst nedlægge og flytte langt væk fra Christiansborg; i stedet kom det til en fyring af Klimarådets formand, efter at rådet kom med retvisende kritik af regeringens manglende klimainsats.

Kl. 17:22

Enhedslisten vil gennemføre en klimapolitik, som reducerer Danmarks CO₂-udslip med 70 pct. inden 2030. Det er en kæmpe opgave, en reduktion på 20 mio. t, som er mulig og er nødvendig. Vi vil omstille samfundet til et nulemissionssamfund inden 2040 – 10 år før regeringens mål. Det kan kun lade sig gøre ved at reducere den store CO₂-belastning fra landbruget, som i dag udgør 10 mio. t. Og jeg synes, man skal lyde lytte til Det Miljøøkonomiske Råd, som sådan set er kommet frem til en model om en CO₂-afgift på landbrugsproduktion.

Vi er nødt til at reducere den animalske produktion og reducere landbrugsarealet. Det skal give plads til langt mere skov, natur og energiskov, og det kan sikre drikkevand samt give flere rekreative arealer og bedre biodiversitet. Der er store fordele ved at reducere den million hektar, der nu bruges til svinefoder for en alt for stor dansk svineproduktion. Og der er fordele for dyrevelfærd, drikkevand og vandmiljø ved at omlægge landbruget til 100 pct. økologisk landbrug.

Det bæredygtige samfund er et bedre samfund med gode arbejdspladser i forbindelse med omstillingen, kæmpe eksportmuligheder, rent drikkevand, ren samvittighed og tryk for fremtidige generationer.

Enhedslisten vil omstille transporten. Vi skal have bedre og billigere kollektiv transport, og vi skal i gang med den store omstilling til elbiler, hvor det bliver nødvendigt at omlægge afgifter og indføre roadpricing som en del af afgifterne på biler. Ja, det er kompliceret at omlægge den rimelige beskatning af privatbilismen, men det er nødvendigt.

Jeg vil gerne sige tak til alle de mange, som dagligt bruger cyklen – det er den mest klimavenlige transport. Vi skal sikre bedre forhold for cyklister og fremme kombinationen af at benytte kollektiv transport og cykel.

Der sker heldigvis meget med hensyn til klimafokus uden for Christiansborg. Jeg vil gerne sige tak til de mennesker, som overvejer, hvordan de kan nedbringe deres CO₂-udslip. Det har en betydning, hvilke ferierejser man vælger, hvad man spiser, hvordan man transporterer sig i det daglige, hvor meget energi man bruger i sin bolig, og hvor lavt et materielt forbrug man kan leve med.

Tak til de kommuner, som har en klimamålsætning og arbejder systematisk for at blive CO₂-neutrale. Der er så mange, at jeg ikke vil nævne nogen. Men, kære kommuner, I har stadig væk en stor opgave med at reducere affaldsforbrændingen og udfase både kul og importeret biomasse.

Tak til de organisationer, der vil inspirere til og kræver klimaløsninger. Tak til de andelsejede energiselskaber, som vælger i stor skala at investere i den vedvarende energi, som arbejder målrettet med energibesparelser, og som sikrer et velfungerende elnet. Og tak til den del af erhvervslivet, som er med på den grønne dagsorden og tager FN's verdensmål alvorligt – gid regeringen gjorde det samme.

I år og i fremtiden er den nødvendige politik en ambitiøs klimapolitik. Med regeringens tempo går der 100 år for meget, før vi når frem til et nulemissionssamfund. Vi har brug for et folketingsvalg, og det skal være et klimavalg, så befolkningen kan sammensætte et rødere og grønnere Folketing, som kan føre den nødvendige klimapolitik. Enhedslisten er hundrede procent klar til at vælge de rigtige løsninger sammen med et nyt flertal i Folketinget.

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Carsten Bach.

Kl. 17:26

Carsten Bach (LA):

Tak. Jeg sad og fik egentlig sådan et helt deja-vu, kan man sige, eller kom til at tænke på den forestående Oscaruddeling. Der bliver der også altid holdt takketal, der bliver takket til højre og venstre, og det var vel i virkeligheden også det, hr. Søren Egge Rasmussen gjorde.

Det vil jeg faktisk gerne takke – for at fortsætte i det spor – hr. Søren Egge Rasmussen for. Tak til Enhedslistens ordfører for at anerkende den indsats, der foregår rundtomkring i Danmark og jo også, så vidt jeg lige hørte, internationalt på klimaområdet. Det synes jeg faktisk er en god dagsorden at have. Og vi fik også nogle konkrete bud fra ordføreren – jeg tror som den første ordfører, jeg har hørt på talerstolen indtil nu – på, hvordan det så er, at tempoet herhjemme muligvis skal sættes op. Jeg hørte bl.a. CO₂-afgift, og jeg hørte roadpricing som en form for adressering af problemer i henholdsvis landbrugssektoren og transportsektoren. Og det er jo rigtig fint med nogle konkrete bud på det. At vi måske så ikke er helt enige, er så noget andet.

Hr. Søren Egge Rasmussen roste også forslagsstillerne bag det borgerforslag om en klimalov, der har været fremsat, og hr. Søren Egge Rasmussen læste nogle af elementerne op fra det borgerforslag, bl.a. det her med at satse på udvikling af grønne løsninger. Mener hr. Søren Egge Rasmussen ikke, at vi i Danmark rent faktisk satser på udviklingen af grønne løsninger? Mener hr. Søren Egge Rasmussen ikke i virkeligheden, at danske virksomheder herhjemme er nogle af verdens bedste til at udvikle nye grønne løsninger?

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:27

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jo, det er de på energiområdet. Der sker rigtig meget, men man er også afhængig af, at der sker noget i Danmark. Og derfor er det jo glædeligt, at vi er kommet frem til en energiaftale, som har tre havvindmølleparker i stedet for kun en, som regeringen havde foreslået. Det ville også være godt, hvis vi kunne formå at lave noget, som udnytter eksportpotentialet i den danske fjernvarmesektor. Altså, der er nogle potentialer, som ikke er blevet udmøntet endnu, og det irriterer mig, for de er der.

Så vil jeg godt undskylde, at jeg ikke fik takket alle. Jeg manglede at takke pensionselskaberne, som også indimellem investerer i den vedvarende energi i Danmark. Altså, det er jo sådan set vigtigt, at der er kapital, der bliver investeret i den her omstilling, og der har vi nogle muligheder igennem vores boligforeninger og pensionselskaber og andelsejede energiselskaber osv.

Jeg nævnte nogle konkrete ting i min tale – ja. Vi går ind for en CO₂-afgift i landbruget, som Det Miljøøkonomiske Råd har skitseret, som lægger en afgift, hvis man bruger kunstgødning, på husdyrproduktionen og på landbrugsdriften på jorderne.

Men vi vil sådan set gerne gøre det i en model, hvor vi tilbagefører nogle midler til landbruget, så de har råd til at lave den omstilling. Og det kommer vi snart med et godt forslag om. Og ja, roadpricing er en del af løsningen. Det er ikke enkelt bare at sige, at nu laver vi om på hele trafikken og mister 50 mia. kr. i statsindtægter om året. Man skal sådan set finde indtægtskilder på en anden måde. Det har vi et bud på.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Carsten Bach.

Kl. 17:29

Carsten Bach (LA):

Tak. Vi er jo i takkehumør, kan man sige, i hvert fald lige for en stund. Jeg vil så sige, at jeg glemte at takke hr. Søren Egge Rasmussen for, at Enhedslisten er en del af energiaftalen, som vi indgik i juni sidste år. Det synes jeg jo er rigtig fint. Jeg ved, at hr. Søren Egge Rasmussen har været en lille smule ked af, at han ikke var inviteret med til *alle* forhandlingsmøderne i den forbindelse. Og det kan man sige i hvert fald ikke er noget, jeg vil tage på min kappe. Men jeg er bare glad for og vil gerne takke hr. Søren Egge Rasmussen og Enhedslisten for også at være en del af energiaftalen.

Så nævnte hr. Søren Egge Rasmussen også lige investeringer, i forbindelse med at vi snakkede om grønne løsninger og danske virksomheders udvikling af grønne løsninger. Kunne der måske faktisk være en mulighed for, at Enhedslisten og Liberal Alliance kunne danne en ny alliance i Folketinget om erhvervslivets investeringsmuligheder, når vi snakker grøn teknologi?

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Måske som en takkealliance. Værsgo, hr. ordfører.

Kl. 17:30

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for spørgsmålet. Jeg tror, at et af de steder, hvor vi kunne skruer op, er i Danmarks Grønne Investeringsfond, som faktisk er med til at formidle rigtig mange investeringer. Måske ikke i det skjulte, men jeg tror sådan set godt, at vi kunne skruer op for det antal milliarder, som Den Grønne Investeringsfond må låne ud. Det synes jeg der skulle være mere fokus på.

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Der er ikke flere korte bemærkninger, og den næste ordfører i rækken er på vej på talerstolen nu. Det er hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for ordet til formanden og tak til ministeren for en rigtig fin og detaljeret redegørelse. Det har vi jo nu efterhånden også vænnet os

til gennem nogle år at vi har, når vi skal have den klimapolitiske debat om regeringens redegørelse.

Jeg vil så måske faktisk starte et lidt andet sted end ved at sige tak. For jeg vil faktisk gerne komme med en indrømmelse til alle jer ordførere her i salen i dag og alle Folketingets partier og så selvfølgelig også til alle vælgerne. For jeg har nemlig taget fejl af klimapolitikken i Danmark. Det er jo en stor indrømmelse. Jeg har taget fejl af klimapolitikken i Danmark. Jeg har tidligere sagt om energipolitikken og i øvrigt også om den nylig indgåede energiaftale, at en god aftale ikke nødvendigvis er en bred aftale. Altså at det er indholdet af aftalen, der afgør kvaliteten, og ikke antallet af mandater bag den. Dog er aftalen jo stærkere, hvis der er, kan man sige, en væsentlig tyngde af mandater bag.

Siden jeg har sagt det, har selveste statsministeren også mig bekendt gentaget et tilsvarende synspunkt, og udsagnet er jo for så vidt sådan set stadig væk gældende generelt set i politik. Men jeg har altså skiftet standpunkt. Jeg har ikke skiftet holdning, jeg har skiftet standpunkt, og man har jo, som I nok ved, et standpunkt, til man tager et nyt. Og det gør jeg altså nu.

For når det kommer til klima- og energipolitikken, der i dag er altdominerende og omsiggribende i politik, mener jeg ikke, at det førnævnte princip længere er gældende. I klimapolitikken er vi faktisk nødt til at bøje os mod hinanden og få enderne til at nå sammen og holde fast i hinanden – alle sammen her i Folketinget. Det skylder vi vælgerne, og det skylder vi befolkningen. Det viste vi jo så også kunne lade sig gøre med energiaftalen fra juni 2018; en aftale, alle Folketingets partier er med i.

Nu skal vi så også bare lige have alle partier til at stemme for de initiativer, vi har aftalt. Det behøver jo ikke nødvendigvis at være helhjertet, at man stemmer for, men vi skylder i hvert fald hinanden og igen befolkningen og vælgerne, at vi alle sammen stemmer for indholdet af energiaftalen, når vi nu er enige om den.

Liberal Alliance var ikke en del af energiaftalen fra 2012, men den nye energiaftale har vi på baggrund af vores regeringsdeltagelse været med til at udforme helt fra starten. Først jo i form af regeringens udspil, og senere i forhandlingerne var vi med til at holde sammen på enderne og på den endelige aftale, der som sagt jo omfatter alle Folketingets partier, inklusive os selv, der altså ikke var en del af aftalen fra 2012, og Alternativet, der jo så slet ikke var repræsenteret i Folketinget i 2012.

Det bliver måske så ikke sådan helt den her rene liberale løsning med ensartede rammevilkår, teknologineutralitet, skærpede internationale produktstandards, en et hundrede procent markedsbaseret grøn omstilling osv. osv. Og det bliver heldigvis heller ikke Alternativets hedeste drøm om brandbeskatning af flyrejser og oksekød. Og sådan mener jeg altså, at klimapolitikken har det bedst: En konsensus, hvor ingen får deres hedeste drømme opfyldt, men hvor alle er med rundt om bordet i hele beslutningsprocessen. Det gælder nationalt i Danmark, men jo faktisk også internationalt, og for Danmarks vedkommende først og fremmest i EU.

Danmark er ret godt med i forhold til at opfylde vores internationale målsætninger. De lave frugter i den grønne omstilling er i første omgang plukket i energisektoren, og nu gælder det så specielt grøn omstilling af transport og så vidt muligt også af landbruget. De frugter hænger bare desværre lidt længere oppe, og vi skal i første omgang så bruge en stige, som vi skal kravle op og ned ad, hver gang vi skal plukke et æble. I hvert fald indtil vi har fundet nye måder og ny teknologi til den grønne omstilling i de nævnte sektorer.

Kl. 17:36

Men regeringen har målsætningen for omstillingen af vores personbiler til grønnere transport, og Liberal Alliance har finansiering, i hvert fald finansiering til helt at afskaffe registreringsafgiften for de grønne biler allerede i morgen. Og hvem har egentlig ellers det her i Folketinget?

Danmark skal føre sin klimapolitik gennem EU, og det gør vi i høj grad allerede, men det skal vi gøre endnu mere markant. Det skal være endnu mere markant, at Danmark sætter den dagsorden på EU-niveau, og at EU sætter den dagsorden på verdensplan. Tempoet skal op, og den internationale regulering skal skærpes. For mennesker påvirker klimaet med den CO₂, vi udleder, og derfor er det også en menneskelig og dermed politisk opgave at handle.

Klimadagsordenen er vigtig nu og i mange, mange år frem. Det kræver vidtgående tiltag at imødegå de udfordringer, som den globale opvarmning giver os. Og der er så meget desto mere grund til, at der fastsættes internationale politiske rammevilkår, og at vi herefter lader markedet drive omstillingen til et netto nulemissionsamfund; det netto nulemissionsamfund, som vi i hvert fald her i Danmark indtil videre er enige om alle sammen. Klimaforandringerne vedrører os alle, og ingen kan melde hus forbi. Vores mål i Liberal Alliance er solide forlig, hvor indsatsen baseres på konsensus blandt ansvarlige partier frem for slagsmål og trakasserier på den indenrigspolitiske kampplads. Dertil er sagen og klimaet for vigtigt.

Liberal Alliance tager regeringens redegørelse til efterretning og støtter den vedtagelsestekst, som tidligere blev læst op af Venstres ordfører. Tak for ordet.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 17:38

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg kan forstå, at Liberal Alliances ordfører er meget optaget af den her konsensus, der er i aftalerne. Jeg er derfor egentlig lidt nysgerrig på, om Liberal Alliance også mener, at der er konsensus om FN's klimapanelers rapport fra oktober, nemlig 1,5-gradersrapporten, og så den handling, vi ser med energiaftalen og klima- og luftplanen, der kom fra regeringen. Er der også konsensus imellem de to ting?

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:39

Carsten Bach (LA):

Ja, der er jo konsensus, for så vidt at der er lagt en plan frem og også anvist finansiering. Og som jeg også selv sagde i min tale, og som ministeren også nævnte, skal der jo gøres mere. Der skal tages nye initiativer frem i tiden. Vi har stock takes – tror jeg det hedder, jeg ved simpelt hen ikke, hvad det danske ord er for det – men vi skal kigge ned i aftalen igen efter nogle år og igen nogle år efter det osv.; altså tage nye initiativer. Det skal vi gøre i enighed. Nu har vi jo heldigvis en bred energiaftale, som alle Folketingets partier er en del af, og vi kan sætte os ned i den kreds og tage bestik af, hvordan teknologiuudviklingen f.eks. har været, og om der på den baggrund er behov for at gøre noget yderligere.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 17:40

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men er det, vi ser i rapporten fra efteråret, ikke netop, at der skal handling til nu, og at det ikke er om et par år, og at vi ikke skal vente en periode mere og se lidt mere på det, hvis det er, at vi skal nå det 1,5-gradersmål? Vi hører tit, at vi gør rigtig meget, men jeg er egentlig nysgerrig efter at høre, om det er nok. Det er partiets holdning, jeg leder efter. Gør vi nok?

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:40

anden vis. Det kunne jo være, der var nogle, der i morgen opfandt en maskine, der kunne trække CO₂ ud af atmosfæren eller metan ud af vores køer eller andet, sådan at nogle af de her initiativer slet ikke bliver nødvendige. Men det er et redskab, som regeringen allerede er i gang med at anvende, og som man jo så kan skruer op eller ned for, alt efter om man kan finde finansiering til det.

Kl. 17:44

Carsten Bach (LA):

Ja, jeg synes, at vi med den energiaftale, vi har indgået, og med regeringens klimaudspil faktisk er ret godt med. Vi kan jo se i forhold til de internationale målsætninger, som Danmark er forpligtet af, at vi overopfylder og er rigtig, rigtig godt med, hvad det angår. Den internationale indsats er også ret væsentlig her, for det, at vi kan få vores nabolande og samarbejdspartnere i EU – i virkeligheden også samarbejdspartnere mere globalt set – med på vognen, er det, der for alvor batter noget. Og når man kigger på de kurver, som regeringens redegørelse indeholder, kan man jo altid diskutere, hvilket niveau af stejlhed der skal være nu. Og man kan jo se, hvis man kigger tilbage i tiden, at der ikke er en lige linje fra punkt A til punkt B, når vi snakker om CO₂-reduktion. Der er spring på kurven, og det er der jo bl.a. på grund af teknologiudviklingen.

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak. Så er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 17:41

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu nævnte ordføreren, at de lavthængende frugter ligesom var høstet, og nu blev det så lidt sværere. Og med i regeringens udspil er jo så, at man lapper på nogle utætte biogasanlæg, man bruger lidt gaffatape der. Man må også sige, at det er en ret lavthængende frugt at have et fungerende biogasanlæg, som man tætnet huller på.

Jeg syntes nu, at en af de allerlavest hængende frugter, som sådan set ikke er blevet samlet op endnu, er en frugt, der så at sige er lige under overfladen: de her lavbundsarealer, som har et kæmpe potentiale, hvis vi lod være med at pløje dem. Man behøver ikke at have regeringens nye kommission til ligesom at udrede, hvor meget CO₂, der kan lagres på de arealer. Det er sådan set udredt. Og vi har en mulighed for at modellere vores EU-tilskud sådan, at de landdistriktsmidler bliver hævet fra 7 pct. til 15 pct. Så vil der være lidt ekstra penge i den pulje, og så ville man kunne præmiere landmænd, som lod være med at pløje de arealer, men i stedet for havde permanent græs. Det ville have en kæmpe klimaeffekt. Kan ordføreren ikke se, at vi har nogle muligheder for bare at modellere de EU-landdistriktsmidler og så udnytte de potentialer, der er der? Det ville være en lavthængende frugt.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:42

Carsten Bach (LA):

Tak, og tak for spørgsmålet. Jeg har nu bemærket igennem et stykke tid, at når spørgeren stiller sine spørgsmål, drejer det sig altid om, om jeg som ordfører på talerstolen kan se noget. Det er en lidt sjov formulering. Jeg kan ikke lade være med at trække på smilebåndet. Mit syn fejler stadigvæk ikke noget, kan jeg oplyse hr. Søren Egge Rasmussen om.

Det er fuldstændig rigtigt, at der jo også er en i hvert fald relativt lavthængende frugt, når vi snakker lavbundsarealer. Det er helt evidenter. Det koster penge. Regeringen har allerede afsat penge i nogen udstrækning til jordfordeling. Om vi skal gøre det i yderligere grad, er jo noget af det, vi bl.a. løbende kunne tage en snak om i energiforligskredsen, som tiden går. Vi kan se, om der er teknologispring på

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 17:44

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg kan sådan set godt komme frem til at finde en løsning på det økonomiske inden for de der samlede EU-midler. Jeg synes, at det virkelig er enormt nemt. Det er bare en plov, man skal lade stå inde i laden og ikke bruge. Det er ret lavteknologisk: ikke at udføre et stykke arbejde, og så har man permanent græs, og man løser et problem – fantastisk! Så kan man måske have nogle husdyr, der kan græsse det af. Altså, hvor svært kan det være?

Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om noget. Der bliver snakket om, at der er nogle forpligtelser osv. Jeg synes lige som, at det, at Liberal Alliance italesætter det som en forpligtelse, kan være en ulempe. Jeg synes egentlig, at det i den her klimaomstillingstidsalder er en fordel, at man har nogle forpligtelser og nogle ting, som man udvikler, og bagefter kan man eksportere dem. Kan ordføreren ikke se perspektivet i at have nogle gode forpligtelser?

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 17:45

Carsten Bach (LA):

Jo, ordføreren syn fejler stadig væk ikke noget, og det er jeg i øvrigt meget glad for at det ikke gør.

Er det en ulempe, eller er det en fordel? Altså, det, der jo er en fordel i det her, er, at de her rammevilkår er fastsat internationalt. De er fastsat på EU-niveau som et minimum for Danmarks vedkommende, sådan at det ikke giver konkurrenceforvridende effekter for danske landmænd eller for danske virksomheder. Så vil det jo, kan man sige, potentielt være en fordel for danske virksomheder. Det, der er afgørende, er, at det ikke bliver konkurrenceforvridende, sådan at vi bare får flyttet CO₂-udledningen, får flyttet arbejdspladser osv. ud af Danmark, måske endda til lande helt uden for EU.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

I de senere år har klimadagsordenen vundet frem, man kan sige, at klima er blevet totalt mainstream, og det er jo godt for business, for så er det, at vi alle sammen er optaget af det. Voldsomme vejrphænomener overalt på kloden har været en øjenåbner og givet oplevelsen af, hvad klimakrisen betyder med hedeølger, oversvømmelser, skovbrande osv.

Det er det nye normale, som vi skal forholde os til. Men desværre er det sådan, at når noget bliver mainstream, bliver det også tit lidt tomt, og derfor har vi hørt flere og flere flotte ord og taler om klimaet, men desværre ikke noget om den helt nødvendige politiske handling, der skal til. Og det står lidt i kontrast til det, man ser ude på

gaderne, ikke bare i København, men i hele verden, hvor skolebørn går på gaden; det har været fantastisk uge efter uge at se billederne fra Bruxelles.

Vi har klimapåmindelsen, der står herude foran Christiansborg hver torsdag morgen for at minde os alle sammen om, at al politik er klimapolitik. Og så har vi det borgerforslag, som andre før mig talte om, og da jeg rejste mig fra min stol var det lige over 47.000 borgere, der havde skrevet under på, vi skal have en klimalov – det er meget konkrete forslag, der ligger, og det er jo fantastisk. Men også de forslag er forslag, der skal følges op af handling, helt konkret handling, som ikke bare er flotte ord, som ikke bare er hensigter, men som faktisk er ønsker om, at vi gør den nødvendige forandring i vores samfund. Det samme kan man sige om FN's klimapanelers rapport fra efteråret. Igen: Vi kan alle sammen læse den, vi kan se alvoren, men hvad med handlingen? Jeg får nogle gange at vide, at jeg skal holde op med at komme med dommedagsscenarioer, men jeg må ærlig talt sige, at dommedagsscenarioerne jo netop kommer af mangel på handling, mens håbet kommer gennem handlingen.

Da jeg læste regeringens klimapolitiske redegørelse blev jeg glad, fordi ministeren jo anerkender klimapanelets 1,5-gradersrapport; jeg synes, det er gengivet meget troværdigt, særlig pointen omkring, at en begrænsning af den globale temperaturstigning til 1,5 grader vil kræve meget, meget hurtig og omfattende systemomstilling i løbet af meget kort tid, og det er inden for alle samfundssektorer. Men det skal jo også have konsekvenser, når man konstaterer det i en rapport. Det er helt rigtigt. Jamen hvad er så konsekvensen af det? Og det er bare den, vi mangler at se.

I sidste uge havde Alternativet inviteret til et alternativt klimaparlament nede i Fællessalen. Der var en fyldt Fællessal, og vi havde givet dem i salen en opgave – vi havde sådan set konkurrenceudsat det herindefra – og de blev bedt om at lave en vedtagelsestekst. De var anført af seks ordførere, der ikke repræsenterede partier, men forskellige områder inden for klimaområdet, som vi mente der skulle tales for. Det var Jesper Theilgaard, som repræsenterede de sårbare østater; det var Tor Nørretranders, der repræsenterede generationen uden stemme endnu; det var Frederik Roland fra Den Grønne Studenterbevægelse, der repræsenterer ungdommen; det var forfatteren Charlotte Weitze, der talte på vegne af danskere, der vil leve klimavenligt; det var Lea Korsgaard, der repræsenterede den kritiske offentlighed, og det var Knud Romer, der skulle repræsentere det klimabekymrede danske flertal.

De seks ordførere skulle så have mandat af parlamentet til at forhandle en tekst, det foregik i et gruppearbejde, og det lykkedes at få forhandlet en tekst, men det var ret interessant at følge den kamp, der er omkring ord: Hvad skal ind, og hvis et ord skal ind, skal et andet ud? Fuldstændig, som når vi sidder herinde og forhandler vores forslag til vedtagelse: Hvad er lige den pointe, vi vil have ind? Det er rigtig let at sige en masse ord, der skal med, men meget svært at fjerne ord. Jeg synes faktisk, at det var inspirerende at have dem til at sidde og gøre det, for når jeg ser på, hvad der sker klimapolitisk lige nu fra regeringens og fra Folketingets side, synes jeg ikke, det er godt nok. Og derfor er sådan et opråb som det, vi nogle gange får af skolebørnene, det, vi får torsdag morgen, og det, som vi prøvede at få igennem det her, noget, vi har brug for, for vi har brug for at åbne øjnene og lige tænke os om, om vi gør det godt nok. Vi skal have udfordret præmissen for klimadebatten, som jo alt for ofte handler om annullering af CO₂-kvoter, LULUCF-kreditter osv. osv., og som slet ikke handler om det, som det egentlig burde handle om, nemlig etik og kærlighed til vores planet, om at have modet og fantasien til at indrette os radikalt anderledes og genvinde respekten for vores klode.

Kl. 17:51

Så det forslag til vedtagelse, de lavede, vil jeg læse op lidt senere. Det gør jo også, at vi ikke er medforslagsstillere til det forslag til

vedtagelse, som resten af oppositionen har foreslået, selv om vi selvfølgelig er rigtig enige i, at regeringens klimainsats sænker hastigheden i omstillingen. Det er jo ikke bare noget, partierne i oppositionen synes, det er sådan set Klimarådet, der siger det ganske tydeligt. Så det synes vi slet ikke er en dårlig tekst. Det er egentlig noget, vi sagtens kan se os selv stemme for, hvis vores eget forslag bliver stemt ned, når der skal stemmes om forslagene til vedtagelse.

Jeg vil tillade mig at gentage mig selv, for det gør klimaministeren faktisk også. Jeg skimmede nogle klimapolitiske redegørelser, jeg sad lige og læste dem fra de sidste par år igennem, dem, vi har fået siden Parisaftalen. Med lidt forskellig ordlyd står der i dem alle sammen: Parisaftalen var et historisk vendepunkt, men der skal langt større indsats til fra alle verdens lande, hvis vi skal begrænse den globale opvarmning. Det er det samme, der står i dem, men vi ser ikke noget om handlingen, og det er jo der, vi skal hen nu: at vi tør tage de politiske skridt, der skal til. Det er ikke nok at snakke om vindmøller, det er ikke nok at snakke om elbiler. Det er nødvendigt, at vi snakker om, hvordan vi får skabt omstillingen af hele vores samfund. Hvordan er det, vi ikke underlægger klimadagsordenen en økonomisk dagsorden osv. osv.?

Derfor har vi jo også fra Alternativets side i dag fremsat et forslag om, at vi skal have lavet en afviklingsplan for olie- og gasproduktionen i Nordsøen over en periode på 10 år. Vi mener, det er en fuldstændig afgørende debat og samtale at tage og forhåbentlig også noget, vi kan blive enige om, for vi kan simpelt hen ikke blive ved med at suge hver en dråbe af ressourcer op fra vores undergrund. Vi har i Parisaftalen sådan set skrevet under på, at vi vil gøre alt, der skal til, og en af tingene er at stoppe med det, fordi det sender et rigtig stærkt signal til alle de andre lande, som vi gerne vil stå og pege fingre ad. Men man kan altså ikke stå og pege ad andre og sige, at de skal begrænse deres produktion af olie og gas, når man selv hiver olien op af undergrunden.

Den største trussel, som vi ser der er mod Parisaftalens mål, er uoverensstemmelsen mellem videnskabens anbefalinger om, hvordan vi når at bremse klimakrisen, og så de enkelte lande og regioners utilstrækkelige klimaplaner. Altså, ifølge FN skal vi femdobles tempoet, hvis vi skal nå det her 1,5-gradersmål. Det haster altså med handling. Vi skal have omsat en aftale til politik. Og så til det forslag til vedtagelse, som blev skabt af klimaparlamentet i sidste uge, og som lyder som følger:

Forslag til vedtagelse

»Klimakrisen er Danmarks chance for at bygge en ny, visionær, bæredygtig samfundsmodel. Den chance skal vi have mod og fantasi til at gribe. Samfundsmodellen kræver en etisk omstilling, hvor vi arbejder for en levevis, produktion og udvikling, der tager ansvar for kommende generationer, fordi den bygger på et natursyn præget af agtelse og omsorg.

Vi skal gøre det nemmere og billigere at leve klimavenligt, og forurening skal prissættes. Grøn dannelse skal gennemsyre alle led i uddannelsessystemet i en livslang læring. Grønne hensyn skal tages i alle offentlige institutioner. Bæredygtige lokale fællesskaber skal fremmes.

Danmarks skal understøtte bæredygtig handel med de lande, der vil Parisaftalen, og indføre verdens mest ambitiøse 2030-mål, der opdateres hvert andet år og som minimum står mål med IPCC's anbefalinger.

Danmark skal arbejde for en juridisk bindende definition af klimaflygtninge.

Lad ikke andre om at løse problemet, vi er samfundet. Vi kan nå det, fordi vi vil.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 65).

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak, det indgår også i de videre forhandlinger, så vi er godt kørende med udtalelser her.

Der er korte bemærkninger, og det er først hr. Carsten Bach.

Kl. 17:55

Carsten Bach (LA):

Tak til ordføreren fra Alternativet, og faktisk stor ros for den proces – nu kan jeg ikke lige huske, hvad I i Alternativet kaldte den proces – som åbenbart er foregået i Fællessalen og med en række ordførere for forskellige perspektiver på klimadagsordenen. Det synes jeg faktisk er en supergod idé, som der jo potentielt set godt kunne være kommet noget konkret ud af. Hr. Rasmus Nordqvist efterlyste andet end flotte ord og gode hensigter. Jeg forsøgte egentlig at lytte nøje efter, da det forslag til vedtagelse, hr. Rasmus Nordqvist læste op, ligesom blev leveret, og jeg havde svært ved at høre ret meget andet end flotte ord og gode hensigter i det. Men respekt for processen.

Hr. Rasmus Nordqvist håber også på noget mere konkret handling – fra regeringen tror jeg. Det var det sikkert. Men måske kunne hr. Rasmus Nordqvist lige prøve at være en lille smule mere konkret om, hvad det egentlig er, hr. Rasmus Nordqvist selv gør, og hvad Alternativet selv gør – helt konkret – for at øge tempoet, eller hvad det er, man har som målsætning i forhold til klimapolitikken.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:57

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg vil faktisk give spørgeren ret. Det sad jeg også lidt og tænkte, da jeg fik forslaget, for vi var som sagt ikke involveret i at sidde og forhandle det – det var de her mennesker, der skulle sidde og gøre det – men da jeg så begyndte at læse den igen, kunne jeg faktisk se en række ret konkrete ting: i forhold til vores handelspolitik, hvordan den skal omstilles, hvis vi skal leve op til det her forslag til vedtagelse; i forhold til hvordan vi skal behandle de mennesker, der er på flugt på grund af klimaforandringerne; og så er der hele prissættelsen af forureningen, det er jo en CO₂-beskatning, osv. Så der er faktisk ret meget konkret i den, men det er så bare ikke skrevet i det sprog, som vi er vant til at skrive i.

Hvad vi selv vil? Vi har jo fremlagt en klimaplan 2030, som vi lavede i efteråret, og hvor vi går konkret ind og ser på, hvad der skal til i forhold til landbruget og i forhold til transporten, men også i forhold til forbrug i al almindelighed, hvor vi siger, at vi skal begynde at hjælpe folk til at leve mere klimavenligt og bruge færre ressourcer, bl.a. ved at sænke afgiften på reparationer, så det bliver lettere for forbrugerne, men også ved at stille større krav til design osv. af produkter, så de ikke går stykker.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Så er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 17:58

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak til Alternativet for at være med til at italesætte, at klimaproblemerne er yderst alvorlige, og at det er med til at sige, at handling er meget nødvendig.

Jeg synes, der også er grund til at kigge kritisk på den der målsætning, man har i Danmark, om et nulemissionssamfund i 2050. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad der så er Alternativets vurdering af, hvad der er det nødvendige årstal og mulige årstal. For det er jo

en kæmpe opgave – især med den indsats, der er lagt op til i det, der er vedtaget – at der sådan set er en kæmpe manko, hvor vi skal nedbringe vores CO₂-udledning markant. I forhold til den seneste IPCC-rapport hvad er så et godt nulemissionssamfund? Hvad er det for et årstal, vi skal stile efter? Er 2040 et rimeligt mål, og kan vi gøre det?

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 17:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi lavede jo sådan set også et energiudspil sidste forår, som netop sagde, at vi i 2040 skal have lavet en reduktion på mindst 100 pct. Det stemmer egentlig stadig væk meget godt overens med det, vi ved fra FN's klimapanel. Men der skal jo sættes turbo på. Da vi foreslog for 2 år siden, at man skulle stoppe for salg af fossile biler i 2025, var der jo en tidsplan for, hvordan det kunne lade sig gøre. Og nu har man så udskudt det, fordi der ikke var nogen, der ville snakke om det i 2 år, og så kommer regeringen ind i det.

Så det, der er så farligt med de her måltal, er jo, at de nogle gange bliver en undskyldning, og at vi skubber dem foran os. Vi skal i gang med handling også, og 2040, som ordføreren også selv var inde på i sin tale, er sådan set det mål, vi har arbejdet ud fra på den måde, vi har fremlagt politikken på.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 18:00

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Nu synes jeg, det er godt, at Alternativet indimellem kommer med nogle forslag, og så synes jeg også, at man nogle gange må sådan kvalitetstjekke dem. Og det her med kødafgift på 17 kr. på oksekød synes jeg godt nok er temmelig socialt skævt. For det vil betyde, at den enlige forsørger skal give 17 kr. ekstra for det hakkede oksekød, og at direktøren kan købe oksemørbraden til 400 kr. og kun betale en afgift på 17 kr.

Kan ordføreren ikke se, at en CO₂-afgift på landbruget, som Det Miljøøkonomiske Råd har foreslået, eller en differentieret moms sådan set vil være en bedre løsning end at lægge 17 kr. på oksekød?

Kl. 18:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det sjove er jo, at der sådan set ikke er så meget af det, ordføreren står og foreslår os, som vi ikke også har foreslået. Altså, i forhold til differentieret moms har vi foreslået at sætte momsen ned på frugt og grønt for at gøre det billigere og lettere.

Det er bare vigtigt, synes vi, også at arbejde med afgifterne direkte, eksempelvis på kød. Men at man laver sådan et tiltag, gør jo ikke, at man ikke kan lave politik, der også er omfordelende på andre måder. Det er så dumt at se på politik som små siloer og tro, at vi ikke kan gøre noget herovre med omfordeling. Og det er jo derfor – når vi fremlægger planen om afgift på oksekød eksempelvis – at vi samtidig spørger, hvordan vi så kan opveje det på andre måder, eksempelvis via grøn check osv.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Alternativets ordfører. Den næste i rækken er fru Ida Auken som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 18:01

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Kan I huske sommeren? Solen skinnede, det var rigtig dejligt, vi fik en fantastisk maj. Så blev det juni, solen skinnede, det var virkelig, virkelig dejligt, vi var alle sammen superglade. Så blev det juli, solen skinnede, og der kom ikke så meget som en regndråbe. Vi har jo en af vores fædrelandssange, som lyder »Du danske Sommer, jeg elsker dig«, og der er en meget berømt sætning: »Byger, som gaar og kommer –/det er den danske Sommer«. Det var det bare ikke i år. Det var den varmeste sommer i over 100 år. Det var den sommer, tror jeg, som alligevel fik os alle sammen til at sige: Det er måske det, vi går og drømmer om, men er det ikke lige pludselig lidt uhyggeligt? Er det ikke ubehageligt, at vi har lavet så meget om på forholdene, at vi faktisk har påvirket selv vejret? I Californien var det mindre rart. Der måtte folk gå rundt med masker på, fordi der var så voldsomme skovbrande, at man faktisk ikke kunne se en hånd for sig. I Sverige var skovbrandene så voldsomme, at Danmark måtte sende brandmænd op og hjælpe vores naboer. Og det er jo bare den ene udgave af klimaforandringerne.

Den anden har vi set, når vi har haft nogle regnskyl, hvor folk her vest og syd for København sejlede rundt i gaderne. Det er jo det, der er problemet med klimaforandringerne. Det er ikke sådan, at det bliver lidt rarere og lidt varmere; det bliver fuldstændig uforudsigeligt. Sidste år regnede landbrugets høst væk, i år havde de tørkeproblemer og mistede ifølge deres egne tal 6,5 mia. kr. Klimaforandringerne er virkelige, de er voldsomt dyre, og det er den største udfordring for Folketinget herinde. Det er den største udfordring for den danske befolkning og ikke mindst for de unge mennesker.

Som en, der har arbejdet på klimaområdet i snart 18 år, så er det da rart, at vi endelig er kommet dertil, hvor en meget bred skare her i Folketinget begynder at tage det alvorligt. Det er ærgerligt, at vi skal have det helt ind på kroppen, og at det ikke er nok, at vi kan læse, hvad udsigterne er, men det skal vi åbenbart som menneskehed, før vi for alvor tager det her alvorligt. Nu har vi så fået 12 år af FN til at lave om på alting. Det er ikke lang tid, og hvis alle sidder og kigger på de andre lande og siger, at de nok gør det, at de nok fikser det, hvad sker der så? Så sker der jo ikke noget.

Vi er godt nok et lille land i Danmark, men vi har vist vejen på ét område. Lad mig minde om, hvad vi har gjort på energiområdet. Vi har over de sidste 4 år bragt prisen på havvindenergi ned med 64 pct., så det nu er den næstbilligste energiform i verden, kun overgået af landvindenergi. Så Danmark har spillet en enorm rolle i at lave energisektoren fuldstændig om. Det er simpelt hen dyrere at bygge kulkraftværker, det er dyrere at lave olieudvinding og bruge gas, end det er at lave vind- og solenergi. Danmark har en kæmpe rolle at spille.

Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi kunne lave en energiaftale med regeringen, hvis første udspil faktisk hævdede CO₂-udledningen og ikke var så ambitiøs. Men som Liberal Alliances ordfører også påpegede, fik vi, efter at en bred kreds i Folketinget kom med, en aftale, hvor man sagde: I 2050 skal vi ikke bare være fossilfri, vi skal være netto-nulledere. Det vil sige, at vi ikke skal udlede mere CO₂, end vi selv kan optage i vores jorde. Vi lavede en aftale om tre nye havvindmølleparker, at vores energiforsyning skal bestå af 100 pct. grøn strøm, og at vores varmforsyning skal være stort set grøn inden 2030.

Hvis det her skal kunne lade sig gøre, skal vi turde noget, og vi skal også nogle gange turde fokusere på de vigtigste ting. Vi kan godt sprede os over en milliard forslag, men hvad med, at vi også nogle gange fokuserer? På energiområdet bliver den næste opgave, at vi finder ud af at lagre energien på en smart måde, sådan at vi ikke skal betale de dyreste løsninger. De dyreste løsninger er batterier, og det er store kabler til udlandet. I virkeligheden kan vi ved at bruge ny teknologi på kunstig intelligens med den data, vi har på opsamling, lagre vores vindmøllestrøm f.eks. i fjernvarmen og i store vandmængder alle steder, bl.a. swimmingpools. I kan grine, men en olympisk pool kan lagre mere strøm end 145 Teslaer. Så hvis man har en swimmingpool og hæver temperaturen fra 25 til 30 grader, når der er for meget vindmøllestrøm, så er det altså en meget, meget billigere måde end at sende 145 Tesla-batterier ud i verden.

Vi har en kæmpe mulighed nu, men det kræver, at vi får de her dynamiske afgifter på plads, som vi fik med ind i energiaftalen fra radikal side. Derfor er det altså en meget, meget vigtig ting, at vi nu giver industrien, folk, der har spildevandsanlæg, folk, der har vandforsyning, folk, der har fjernvarme, muligheden for at gøre det rigtige. Så hvis vi skal kigge på noget på afgiftsområdet, er det allervigtigste, at vi får de dynamiske afgifter ind, som faktisk afspejler den reelle CO₂-udledning i energiproduktionen, altså sådan at når der er vind og sol, så er det det rigtige tidspunkt at bruge energien og lagre den. Forbrugerne kan komme med og sørge for, at deres fryser køler ned, når der er billig strøm, at deres vaskemaskine vasker om natten, og at deres bil lader op om natten. Det er den måde, vi skal lave afgifterne om på. Det er det næste skridt, vi gerne vil tage.

Kl. 18:06

Så skal vi sige, at det, vi gjorde på energiområdet, det mirakel, vi er ved at forme i Danmark, kan vi gøre igen. Vi havde mange kampe på energiområdet, og der var mange, der sagde, det blev for dyrt, og at Danmark spildte en masse penge, men i dag er der ikke nogen, der siger det længere, i dag er man stolt af de 35.000 arbejdspladser, der er i den grønne industri, i dag er man jo glad for, at vi er det land, der har ledt verden. Skulle vi ikke gøre det igen på landbrugsområdet? Skulle vi ikke have en vision om, at dansk landbrug kommer alleralerforrest i den grønne omstilling? Og vi skal gøre det sammen med landbruget, ligesom vi gjorde det inden for energisektoren. Vi kan jo godt sige, at en stor del af dansk landbrug skal tænke nyt, og vi kan godt hjælpe dem med at give dem nogle rammevilkår.

En version er: Lad os prøve at se på, om ikke vi kan lave noget andet på omkring en tredjedel af arealerne i Danmark. I stedet for kun at lave dyrefoder på 80 pct. af arealerne kunne vi tage nogle af dem ud af intensiv drift – vi har foreslået op imod en tredjedel af arealerne – altså lave noget andet på dem. Turisme, jagt, høslæt, bio-brændstoffer, der er masser af muligheder for at lave noget andet på vores arealer i dag, hvis vi tør at lægge støtten anderledes. Lad os gå ind med præcisionslandbrug, med droneteknologi, med præcisionsgødning, lad os gå ind med kunstig intelligens og finde ud af, hvordan man dyrker planter. Der er nogle, der nu er ved at blive langt bedre til at dyrke planter indendørs. I gamle lagerhaller i New Jersey kan de simpelt hen dyrke planter med mindre energiforbrug, mindre vandforbrug, ingen pesticider og meget lidt gødning. Kunne vi ikke tage vores landbrug derover, kunne vi ikke være dem, der producerede til de nye typer kød, som faktisk er ved at rykke verden? Når man i New York står i kø langt ned ad gaden for at få en planteburger, hvor kødsaften driver ned, fordi det føles som en rigtig burger, er det så ikke det, der er vejen frem til folk derude, fremfor en kødskat? Er det så ikke bedre at give dem et bedre produkt, der smager af det samme, der er sundere, og som ikke har nogen klimabelastning? Det tror jeg. Og skulle vi ikke have dansk landbrug med i den udvikling? Det vil vi i hvert fald fra radikal side rigtig gerne.

Det tredje område, hvor vi kunne vise verden, at de næste 12 år kan bruges fornuftigt, er på transportområdet. Det er rigtigt, at vi

skal have kæmpe hjælp fra teknologiudviklingen her, men det får vi også, for der er ikke en bilproducent med respekt for sig selv, som ikke er i gang med at udvikle enten en elbil eller en brintbil. De er faktisk alle sammen ved at udfase den ene linje med benzin eller diesel. Jeg tror, der kommer elbiler rullende nu, og vi skal være klar til at få infrastrukturen på plads, så vi kan håndtere så mange opladninger i vores net, at vores afgiftssystem ikke laver et kæmpe hul i statskassen, men at vi faktisk bliver klar til, i takt med at bilerne falder i pris, at ændre på registreringsafgiften, så det ikke nødvendigvis samlet set bliver meget billigere at køre i bil, men så vi får skiftet over til den grønne flåde, så en provenuneutral omlægning af registreringsafgiften vil være det rigtige skridt at tage. Man har faktisk arbejdet med det her i Skatteministeriet siden 2009, og jeg er ikke sikker på, at en ny kommission var nødvendig, for jeg tror, det er det politiske mod til at lave omlægningen lige nu, det drejer sig om.

Det sidste tema, jeg vil nævne, som man kunne tage fat på lige nu, hvis man havde modet og ambitionerne, er hele ressourceeffektivitetssområdet, det, der også hedder cirkulær økonomi, altså hvordan vi kan bruge alle materialer smartere og klogere. I dag har Dansk Affaldsforening peget på, at cirka 3 pct. bedre ressourceeffektivitet i Europa, altså at vi bruger materialerne klogere og bedre, kan klare op imod 25 pct. af CO₂-problemerne med udledningerne. Det vil sige reparation, genanvendelse, genfremstilling, nye designmanualer til, hvordan vi bruger emballage, og hvordan vi designer byggeri, så dan at vi kan have materialerne i meget længere tid og bruge dem på en fornuftig måde, altså en høj kvalitet, i stedet for at brænde dem af.

Vi har en regering, som desværre skal skubbes hele tiden, som vil aflyse havvindmølleparkerne, undskyld, de kystnære møller, som har skåret i energiforskningen, som droppede sit klimamål, som blev udnævnt til årets fossil på klimatopmødet i Paris, som afsætter formanden for Klimarådet, når de siger, at man sætter tempoet ned til en fjerdedel. Det er den forkerte vej at gå. Der er unge mennesker, der på fredag strejker, fordi de vil have os herinde i tale, der er klimapåmindelsen hver eneste torsdag, der står derude og minder os om det – ja, det er faktisk hele befolkningen. Det er det vigtigste tema for borgerne til næste valg, så skulle vi ikke honorere det herinde og sige, at nu er der både vilje, og der er indsigt til, at det her skal ske? Folk er klar til at rykke, og vi kan ikke spille tiden!

Kl. 18:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 18:11

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak til ordføreren for en rigtig god tale, hvori der netop også blev pointeret alle de muligheder, som det ligger lige for at tage fat i. Nu nævnte ordføreren her til sidst Klimapåmindelsen og den parole, de mødes omkring, nemlig at al politik er klimapolitik. Noget, der også er klimapolitik, men som ikke rigtig er noget, vi taler så meget om, er klimabistanden, altså den finansiering, vi har lovet i Parisaftalen til de fattigste lande. Der ligger jo i det her forslag om en klimalov, der ligger som et borgerforslag, at man skal give 5 mia. kr. om året. Jeg ved, at Radikale Venstre var ude med, tror jeg, 300 mio. kr. til en øget udviklingsbistand og klimabistand, men er ordføreren og Det Radikale Venstre enig i, at det nok nærmere er 5 mia. kr., vi skal finde til finansiering i forhold til det, vi skal byde ind med, når det gælder de penge, der skal lægges?

Kl. 18:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 18:12

Ida Auken (RV):

Vi er i hvert fald helt enige i, at bistanden generelt skal hæves. Vi skelner nok ikke så skarpt mellem almindelig bistand og klimabistand, fordi det er ganske vist, som ordføreren siger, at al politik er klimapolitik, og fordi de indsatser, man laver på klimaområdet ved at bygge havvindmølleparker og ved at lave sol-offgrid i Afrika, som gør, at de kan begynde at have en industri, selv om det er en mindre landsby, hænger tæt sammen.

Vi vil jo hæve ulandsbistanden til 1 pct., og det vil sige, at det ikke er noget urealistisk mål på et tidspunkt at kunne nå 5 mia. kr. til klimabistanden. Så jeg synes, det er en rigtig målsætning, og jeg synes ikke, at man skal skelne helt så skarpt mellem almindelig bistand og klimabistand, for det er ganske rigtigt, som ordføreren siger, at al politik bør være klimapolitik – og dermed også ulandspolitikken.

Kl. 18:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 18:13

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men er det ikke et meget sådan fast element, netop når vi taler klimabistand, at det skal være nye og additionelle midler, og at vi netop ikke bare tager fattigdomsbekæmpelsen og gør den til klimapolitik, selv om vi skal tænke det sammen; altså at vi ikke udhuler hele vores udviklingspolitik, fordi vi sætter pengene af et andet sted? Så er ordføreren ikke enig i, at vi bliver nødt til at se på, hvordan vi egentlig rejser de penge, vi med Parisaftalen har skrevet under på at vi skal være med til at rejse?

Kl. 18:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Ida Auken (RV):

Jo, det er helt klart. Men det er vel additionelt, når vi vil gå fra 0,7 pct. til 1 pct., det er jo ekstra penge. Så jeg synes, det vigtige her er, at der kommer flere midler til hele udviklingsområdet, og at vi tænker det klogt. Det, som jeg oplever, når jeg taler med folk i Indien, i Kina og fra afrikanske lande, er, at de er meget optaget af, at de faktisk kan udvikle deres økonomiske politik og gå ind og se på energipolitikken, gå ind og se på, hvordan de kan foretage store investeringer på klimaområdet. Så jeg vil bare advare mod, at man skelner for hårdt mellem de ting.

Kl. 18:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Så er det hr. Thomas Danielsen som spørger. Værsgo.

Kl. 18:14

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. Jeg tror, jeg trækker mit spørgsmål. For jeg synes faktisk, det var nogle virkelig spændende og interessante, hvad skal man sige, udviklingsmuligheder og emner, du berørte i din tale, men jeg blev bare så træt til sidst, da du så havde brug for at køre den der frygtelige dagsorden, hvor man kører på, at regeringen er så sort, så sort – altså den regering, der er med til at understøtte, at vi står der, hvor vi står i dag, og som har stået i front for Danmark i en stor del af tiden, hvor vi er så stolte af det samarbejde, vi har.

Altså, du fremhæver, at regeringen ønsker at droppe de kystnære vindmøller, og at vi derfor er nogle slemme nogle. Nej, sådan kan man jo ikke forstå det, medmindre man bevidst agter at miskreditere regeringen. Regeringen ønskede at droppe vindmøllerne på den nu-

værende placering, altså den helt kystnære placering på vestkysten, hvor de er placeret på fuldstændig jomfrueligt land, og så flytte dem længere ud på vandet.

Så siger ordføreren, at ministeren jo desværre bare fyrer de rådgi-vere, som taler ham imod, osv. Nej, det er også et fuldstændig sindsygt, absurd tema at sætte op, det ved alle og enhver jo. Det er fint nok, at man laver lidt politik på det i medierne, fordi der skal være valgkamp, men alle ved jo, at det ikke har sin gang på jorden. Altså, jeg bliver så træt. Og det med, at vi dropper de der ambitiøse CO₂-mål fra den tidligere regering. Altså, vi har sat nogle andre mål, vi ønsker at blive målt på, og den tidligere regering havde ikke taget nogen initiativer, fra CO₂-målene kom. Det gik godt, fordi vi fik masser af vandkraft fra Norge og nedbør, og det var meget heldigt, og derfor har vi faktisk været oppe at indfri dem i vores regeringstid.

Så jeg frafalder faktisk mit spørgsmål, fordi jeg bliver så træt af det der behov for at bashe den her meget slemme grøn-blå regering i stedet for det ellers gode samarbejde, du strakte hånden frem til.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Jeg minder stiltfærdigt den trætte spørger om, at vi bruger tredje person herinde og ikke taltaler hinanden direkte med »du«.

Har ordføreren en kommentar?

Kl. 18:16

Ida Auken (RV):

Ja. Altså, jeg er da glad for, at Venstres ordfører blev revet med af visionerne, og det kunne jo være, det var dem, man skulle gribe til i stedet for at gribe til at købe kvoter i andre lande. Man bruger 1 mia. kr. om året på at købe aflad, man foretager langt, langt størstedelen af klimainsatsen med LULUCF og med kvotekøb. Det kan ordføreren ikke benægte. Det står jo sort på hvidt i regeringens plan, at man køber sig til de her ting i stedet for at gå i gang med de ting, jeg beskrev heroppe.

Kunne ordføreren ikke forklare mig, hvorfor man ikke bruger pengene på at foretage omstillingen af både transportsektoren og landbruget i stedet for at give sig til at købe kvoter i andre lande?

Kl. 18:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørger: Vil spørger svare?

Kl. 18:17

Thomas Danielsen (V):

Jamen det er lige ved, at jeg ikke vil det, men nu bliver jeg selvfølgelig nødt til det. Det Miljøøkonomiske Råd har jo ligesom gjort det klart, at den mest omkostningseffektive CO₂-reduktion, vi kan foretage, bl.a. er ved at kombinere de her CO₂-kvoter, hvilket ordføreren så er imod. Så det er et af virkemidlerne. Men jeg forstår bare ikke, at det så igen skal gøres til, at det er, fordi vi er sorte og vi er slemme. Tag vores transportudspil, som ordføreren nu også spørger til, og som åbenbart heller ikke er godt nok. Prøv at finde jeres eget frem. Ordførerens parti har ikke lanceret transportpolitiske forslag til grøn omstilling i transportsektoren, som tilnærmelsesvis kan måle sig med regeringens udspil, som vi nu er i fuld gang med at implementere.

Så min anke går bare på den iscenesættelse, som jeg bliver så træt af, som man har behov for for at skygge over alle de positive resultater, vi leverer fra Danmarks side af.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Ida Auken (RV):

Jamen kære ordfører, vi har jo spillet ud med, hvad vi vil på transportområdet og elbilerne. Og vi var faktisk de første, der sagde, at vi tror på, at vi kan gå efter 1 million elbiler, hvis vi tør. Vi har også sagt, at man kunne kigge på firmabilerne og på de offentlige køretøjer, og hvordan man kunne kigge på beskatningen af hele registreringsafgiften. Det har vi spillet ud med, så hvis ordføreren bliver træt, må det jo være af sig selv, fordi man står og siger noget, der ikke er sandt.

Regeringen står med en statsminister, som taler rigtig flot, taler om 1 million elbiler og kommer med et forslag, som ifølge regeringens egne beregninger giver 1.000 elbiler. Og nu kan vi så forstå, at det er faldet til 150. Er det noget, vi skal klappe i hænderne ad nu? Det er det altså desværre ikke. Så selv om jeg gerne vil have den positive diskussion, bliver vi også nødt til at holde fast i, at det ikke bliver med den her regering ved roret, at der for alvor kommer til at ske noget på transportområdet og landbrugsområdet.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den radikale ordfører. Den næste taler i rækken er fru Trine Torp fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Vores klima- og energiordfører kunne ikke være her i dag, så jeg har lovet at holde ordførertalen på SF's vegne. Den klimapolitiske redegørelse indeholder meget nyttig information, og det er godt at konstatere, at regeringen anerkender klimakrisens alvor, når det gælder ord, for når det gælder regeringens politik, er der ikke meget at glæde sig over. Redegørelsen er desværre et eksempel på, at man praler af en indsats, som er minimal, ja, faktisk er den mindre end minimal. Jeg må lige minde om nogle kendsgerninger. Regeringen sloges ikke for at maksimere EU's mål for vedvarende energi for 2030, Sverige og andre lande gik offensivt ind for 35 pct., men regeringen var ikke til at trække op til at støtte det mål. Det virkede, som om man allerhelst ville mene ingenting. Så meget for regeringens internationale klimakamp.

Da regeringen spillede ud med en energiaftale tilbage i foråret 2018, var den yderst skrabet, og det var tydeligt symboliseret af, at man bare ønskede en enkelt havvindmøllepark til. Det, man ville bruge alle pengene på, var en markant reduktion af elafgiften, og det var først efter mange uger, at det lykkedes rød blok at give aftalen et markant løft, herunder at vi kom op på tre havvindmølleparker, og at kul skulle være væk inden 2030.

Regeringen kom så i efteråret med et klimaudspil, men her er det så, at indsatsen må kaldes mindre end minimal. EU har fastsat, at Danmark skal reducere sin klimaforurening med 39 pct. frem til 2030. Det kæmpede regeringen længe imod, for det var alt for meget at kræve, men nu kaldes det et ambitiøst mål i redegørelsen, selv om det er mindre end det nødvendige. Man må i hvert fald konstatere, at det overstiger regeringens ambitioner, for det er ikke lykkedes at komme med et klimaudspil, som lever op til EU's krav eller kun gør det i allerbedste fald og ved brug af diverse bogholderimæssige kneb. Det er f.eks. yderst tvivlsomt, om annullering af CO₂-kvoter faktisk vil reducere CO₂-udslippet; det har Klimarådet i hvert fald sat spørgsmålstegn ved. Regeringen indrømmer selv, at den næppe kommer i mål, for der mangler op til 7 t CO₂.

Statsministeren følte åbenbart også, at det var for pinligt, for han luftede så en vision om 1 million lavemissionsbiler i 2030. Det er glimrende. Men vi venter stadig på svaret på, hvordan det så skal ske

– ja, bare en antydning. Regeringens forslag ville give 1.000 ekstra elbiler på 2 år, men det kan jo knap nok kaldes en begyndelse, og næsten samtidig med at statsministeren fik en vision, kørte hans regering i den stik modsatte retning ved endnu en gang at nedsætte registreringsafgiften på fossilbiler. De penge kunne passende være brugt på at fremme elbiler og andre lavemissionsbiler, sådan som SF har foreslået det. På trafikområdet var der dog ansats til noget rigtigt. Der skulle f.eks. stilles krav til vores busser om klimaneutralitet, og det var fint. Og dog, for en bisætning afslørede, at det skulle finansieres ved at forhøje billetpriserne. Hvis det så får flere til at tage bilen, bliver klimagevinsten jo beskeden.

Værre er det på landbrugsområdet. Her var der stort set intet ud over et fornuftigt forslag om, at biogasanlæg skulle være mere tætte, så udslippet af klimagassen metan vil blive reduceret, og det er på trods af, at Klimarådet og andre eksperter har gjort det klart, at de billigste klimatiltag netop findes i landbruget. Det er ganske enkelt forkert, når ministeren i redegørelsen skriver, at man ikke kan reducere landbrugets klimaudslip, uden at det rammer erhvervets konkurrenceevne. SF har fremlagt et helt konkret udspil, der betyder 25 pct. mindre klimaudslip fra landbruget i 2030 i forhold til nu, med en helt minimal merudgift for landbruget. To af de oplagte forslag er, som det også er nævnt tidligere her i dag, udtag af de mest klimafurenende landbrugsjorde mod erstatning og et krav om behandling af al staldgylle, bortset fra de mindste bedrifter.

Før eller senere er det helt nødvendigt at gøre noget ved landbrugs klimafurening, der, når man tæller det hele med, står for hele 30 pct. af Danmarks klimafurening. Og jo længere tid man venter, jo mere drastisk er det nødt til at blive. Hvorfor ikke gå foran og vise, at dansk landbrug kan udvikle sig og tilpasse sig som et forbillende for andre landes landbrugsproduktion frem for bare at hænge fast i gammeldags klimabelastende landbrug?

Så vi har en klimaredegørelse med den rigtige og alvorlige baggrundshistorie og en masse grønvaske. At der mangler nye forslag, er ærgerligt, men ikke overraskende. Vi har brug for en regering, der kan gøre en forskel på klimapolitikken, for som mange allerede har sagt, så er befolkningen klar, den teknologiske udvikling er klar, og så burde vi også være det herinde fra Christiansborgs side.

Kl. 18:23

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen spørgsmål. Så er vi kommet til hr. Erik Lund som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:24

(Ordfører)

Erik Lund (KF):

Tusind tak for det. Allerførst tak til ministeren for den gode klimapolitiske redegørelse, som vi har fået. Den er jeg rigtig glad for at have læst. Når man sådan skal fortælle nogle historier på talerstolen og vi snakker klimapolitik, så var det sådan, at jeg i dag havde regnet med, at jeg faktisk skulle have været til generalforsamling oppe i Allerød. Jeg skulle have holdt et indlæg om sundhedsudspillet, men så må man prioritere, og her prioriterer jeg så klimadebatten, og jeg synes faktisk, det har været en rigtig god debat, vi har haft her i dag.

Kort tid efter at jeg tiltrådte som konservativ klima- og miljøordfører, blev jeg interviewet til Altinget. Det er jo sådan, at de altid vil have fat i en ny, som kan dumme sig. Det prøvede de så også at få mig til. Jeg gav så mit bud på, hvor alvorlig den udvikling, der er i forhold til klodens klimaproblemer, er. Jeg sagde bl.a.: Vi er ikke ved afgrundens rand, men klimaets tilstand accelererer i den forkerte retning, og vi må indse, at det er meget, meget alvorligt. Det mener jeg stadig væk, og det mener Konservative også.

Mod slutningen af 1970'erne var det økonomien, der nærmede sig afgrunden. I dag er der ingen tvivl om, at det er klimaet, som bør være vores største bekymring. Eksperterne har advaret om det her i

mange år, og selv om vi har gjort noget – det har vi alle, vi har prøvet at gøre meget – må vi nok indse, at vi burde have taget hånd om det her meget tidligere og meget skrapere. Klimaforandringerne er noget, der bekymrer både mig og os alle sammen. Det er nu, der skal gribes virkelig voldsomt ind, hvis kloden skal klare den. Det er ikke de små knapper, der skal skrues på, for så når vi ikke i mål. Og selv om Danmark ikke alene kan løse det hele, er det vigtigt, at vi går foran.

Et af de vigtige tiltag i klima- og miljøudspillet er ambitionen om, at 1 million el- og hybridbiler skal være en del af bilparken i 2030. Det er ikke et mål, det er en ambition. Samtidig skal der ikke sælges nye benzin- og dieslbiler fra samme år. Det er en god knap at skrue på.

Selv om meget af den grønne omstilling skal komme fra viden-skaben, sidder vi politikere også med et kæmpe ansvar. En del af løsningen er at hjælpe folk med at ændre deres forbrug. Det er nemlig ikke kun folks biler, der skal skiftes ud, men vi skal alle bidrage ved bl.a. at ændre vores adfærd, så vi kan få vendt den negative udvikling, der er i forhold til klimaproblemerne.

Selv om Konservative er det grønne og miljøvenlige parti og har presset på for et bedre miljø, skal vi heller ikke være hellige. Jeg tror nemlig, at vi alle må indrømme, at vi ikke har presset hårdt nok på og i tilstrækkelig grad, når det gælder klimaudfordringerne. Eksperterne har advaret om det i mange år, og selv om vi gjorde meget – det har vi alle prøvet at gøre – burde vi have taget hånd om det her meget tidligere og meget skrapere. Det er ikke for at pege fingre hverken af os selv eller andre, slet ikke, men det er en simpel erkendelse. Se på, hvor fremskreden klimakrisen er. Vi har alle reageret for langsomt og har et ansvar for, at udviklingen nu skal vendes.

Derfor er jeg også glad for, at regeringen er trukket i arbejdstøjet med bl.a. denne klimapolitiske redegørelse 2018. Den giver et glimrende overblik over den retning, regeringen har sat for Danmarks vej mod klimaneutralitet senest i 2050. Hvis vi skal holde den globale opvarmning nede på 1,5 grader i forhold til den førindustrielle periode, skal de globale drivhusgasudledninger nå nul omkring 2050. Og det kan vi kun sikre, hvis vi arbejder sammen og får skabt en balance mellem udledningen og optaget af drivhusgasser. For at nå Parisaftalens mål skal vi arbejde hen imod en fuldstændig klimaneutralitet, og i energiaftalen fra juni 2018 har vi da også i fællesskab sat et meget ambitiøst mål om, at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050. Vi har anvist vejen mod 55 pct. vedvarende energi i 2030, hvilket faktisk er en fordobling i forhold til i dag, og hvad angår vores elforbrug, skal det kunne dækkes af strøm og vind, sol og andre grønne energikilder allerede fra 2030.

Et enkelt tiltag eller få tiltag er dog ikke nok til at få vendt udviklingen. Her er Konservative meget begejstret for, at vi med udspillet også tager fat på de klimabelastende biler, hvor der fra 2030 ikke må sælges nye traditionelle benzin- og dieslbiler og fra 2035 heller ikke nye plug-in hybridbiler. Fritagelsen for registreringsafgiften på mindre elbiler er et godt skridt, som allerede er taget, og som forhåbentlig vil være med til, at mange flere danskere vil købe en elbil, når de skal skifte den gamle bil ud.

Danmark kan selvfølgelig ikke løse verdens klimaudfordringer alene, men vi kan gå foran og dermed ansøre andre til at følge efter. Klimaforskning er bl.a. vejen til succes, men alle gode ideer, alle gode forslag til en fremtidig klimaindsats skal i spil, og hvis de kommer, tror jeg også, at vi har en chance for at redde kloden. Konservative bakker selvfølgelig op om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Venstre, Liberal Alliance og Konservative. Tak for ordet.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er en række korte bemærkninger. Den første er fra hr. Jens Joel. Værsgo.

Kl. 18:29

Kl. 18:32

Jens Joel (S):

Tak for det. Og tak til den konservative ordfører både for den her tale og for andre gode indlæg i klimadebatten. Jeg synes bestemt, at ordføreren klarede interviewet i Altinget til og med kryds og slange. Der var ikke nogen, der blev lokket i fælder, fordi de lige var startet herinde.

Men når nu ordføreren siger – hvad jeg gerne vil kvittere for at De Konservative ofte har været, nemlig dem i blå blok, som har stået fast på det grønne synspunkt – at vi skal gå foran, og at det ikke er de små knapper, vi her skal dreje på, signalerer ordføreren jo også en alvor, som jeg synes er vigtig. Ministeren mener jo, og det hørte vi før, at regeringens plan er rigeligt i forhold til ambitionerne, men jeg kunne godt tænke mig at stille det spørgsmål, jeg også stillede til ministeren: Når nu der bliver lagt op til at reducere med 6 mio. t fra nu af, altså CO₂ naturligvis, frem til 2030, og når vi ved, at hvis vi kommer dertil, mangler vi knap 40 mio t fra 2030 til 2050, er den måde, vi omstiller på lige nu, så hurtig nok?

Kl. 18:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 18:31

Erik Lund (KF):

Om det er hurtigt nok er svært at sige, men det er i hvert fald det tempo, som vi mener er fornuftigt. Vi kan se, at når vi kommer frem til 2030, skal det pludselig gå stærkt. Men vi tager, som man siger, de lavthængende frugter først, og så fra 2030 skal der virkelig speed på. Men vi bakker op om regeringens holdning til det her, og vi mener faktisk, at det er en god måde at gøre det på. Vi har også hørt fra andre ordførere – jeg ved godt, hvor man vil hen – at når vi snakker om landbrug osv., skal vi finde nogle tiltag. Men det er ikke noget, man bare lige gør fra den ene dag til den anden. Så derfor bakker vi op om, at det er fra 2030, der kommer virkelig speed på.

Kl. 18:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 18:31

Jens Joel (S):

Tak for det. Jamen jeg havde heller ikke forventet, at ordføreren ville sige, at man ikke bakkede op om regeringens politik. Men jeg prøver bare at appellere til, at den alvor, som ligesom synes at være gået op for verden ude omkring, hvor rigtig mange borgere skriver under på, at vi skal have hævet ambitionerne, og hvor rigtig mange insisterer på, at vi må kunne gøre mere, måske kunne være en anledning for De Konservative til at være nogle af dem i regeringsblokken, som gerne vil inviteres, som vi også siger i vores forslag til vedtagelse, til at aftale nogle lidt mere konkrete målsætninger, f.eks. for de grønne biler, end det, som ordføreren selv sagde var en fin ambition, men jo ikke et mål, regeringen vil hænges op på.

Der kunne jeg godt tænke mig, at statsministerens flotte ord blev vekslet til et egentlig mål, så vi ved, hvad vi har at regne med. Og selv om jeg anerkender, at De Konservative har trukket i den rigtige retning, kunne vi godt tænke os at komme helt over målstregen.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Erik Lund (KF):

Jeg tror, vi skal passe på med at sige: Hvad kan vi nå i regeringen, og hvad kan vi nå i den kommende regering, uanset om det bliver den ene eller anden? Jeg tror, at hvis vi skal nå de her mål, skal vi i fællesskab – alle sammen – finde nogle løsninger, og det tror jeg faktisk at både Konservative, men også alle andre vil. Nu er jeg selvfølgelig en ny herinde, men jeg tror, at det der med, at man bliver ved med at sige, at nu skal den regering gøre sådan, og får vi en ny regering, skal den gøre sådan, skal vi passe på med. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi i fællesskab får truffet nogle beslutninger og får lavet nogle løsninger – så tror jeg vi kommer i mål.

Kl. 18:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 18:33

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jo, men med den her kæmpe omstilling skal der jo virkelig meget handling til, for at vi kommer i mål. Jeg kunne så lytte mig til, at klimaet bør være den største bekymring, og at man fra konservativ side lægger vægt på, at vi skal frem til at være klimaneutrale i 2050, og at man anerkender, at det er et mål, som man arbejder efter.

Når man så kigger på det, regeringen har skitseret i sin klimaplan og – hvad skal man sige – de manglende handlinger, der er i den, så har vi altså udsigt til med regeringens politik, at vi så kan nå målet i år 2150, hvis det er det tempo, som man har skitseret på det sidste. Og det er jo ikke noget, jeg finder på. Jeg har sådan set bare stillet ministeren et spørgsmål, som han har været nødt til at svare på her lige inden debatten. Og tak for det.

Men kan ordføreren ikke se, at med det, der ligger i den her klimaplan, er det altså nødvendigt, at vi gør noget mere? Jeg kan godt forstå, at man skal være lidt loyal, når man sidder i regering, men kan ordføreren ikke se, at der simpelt hen skal noget markant mere til, hvis vi skal nå frem til at være et CO₂-neutralt samfund i 2050 i Danmark?

Kl. 18:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 18:34

Erik Lund (KF):

Vi kan se, at med den teknologi, der har været igennem mange år, og den teknologi, der kommer, så kommer det til at gå meget stærkere end det, som der er lagt op til her – det er jeg helt sikker på. Om vi kommer i mål i 2050, kan jeg ikke spå om, men jeg tror i hvert fald, at hvis alle gode kræfter byder ind her med ny viden, ny teknologi, så tror jeg vi kommer et rigtig, rigtig langt stykke hen ad vejen.

Kl. 18:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 18:34

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu er der nogle gange, hvor man har mulighed for at se frisk på tingene – det har man bl.a. efter et valg. Men jeg synes jo også, at vi har en mulighed, når de her mere end 50.000 mennesker giver opbakning til et borgerforslag, hvori man foreslår, at der skal laves en dansk klimalov. Det giver os jo sådan set en mulighed for i løbet af meget kort tid at samles om – og det kunne sådan set være hele Fol-

ketinget – at man ønsker at gøre noget mere. Det er jo den mulighed, sådan et borgerforslag giver.

Kl. 18:37

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om De Konservative vil være med til, at man tager det borgerforslag meget alvorligt og sådan set samles om at gøre en større indsats, end vi gør nu

Kl. 18:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 18:35

Erik Lund (KF):

De Konservative tager altid borgerforslag meget alvorligt. Det er selvfølgelig noget, vi vil drøfte i den konservative gruppe, hvordan vi vil forholde os til, men selvfølgelig skal det også afstemmes mellem regeringspartierne. Og så træffer vi afgørelse derefter.

Kl. 18:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 18:35

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg synes, jeg hører to ting fra De Konservatives ordfører, nemlig at man er glad og helt enig i regeringens politik, men samtidig også, at der er en anerkendelse af, at det jo slet, slet ikke er nok, på en eller anden måde. For vi skal lige pludselig til at løbe rigtig hurtigt i 2030. Og normalt plejer De Konservative ikke at være nogle, der bare sender regningen videre til kommende generationer, men faktisk nogle, der gerne vil give en gave videre.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om man mener, at det, man gør nu, er nok, når man ser, at reduktionstempoet falder til en fjerdedel, både med energiforliget og klimaplanen, eller om man sådan set mere mener, at regeringen har gjort *noget*, og at vi nu skal i gang med at gøre *nok*.

Kl. 18:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 18:36

Erik Lund (KF):

Altså, jeg vil igen spørge: Hvad er nok? Altså, som jeg også har givet udtryk for, er vi og andre bekymrede for den udvikling, der har været, men vi mener så også, at de tiltag, der nu er taget, bærer i den rigtige retning – og det er en retning, vi gerne vil i – og så får vi sat speed på fra 2030. Det vil vi være tilfredse med. Men hvis vi blandt Folketingets partier kan komme frem til at finde nogle løsninger, der kan gøre det endnu hurtigere, er vi med på at tage en drøftelse om det.

Kl. 18:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 18:36

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men det er jo ikke bare, at vi går i den rigtige retning; vi sænker reduktionstempoet til en fjerdedel. Det vil sige, at vi har haft en kurve, der er steget hurtigt, og nu sænker vi den. Og så skal dem, der kommer bag efter os, løbe rigtig hurtigt. Der ligger noget asocialt i det i forhold til dem, der kommer efter os. Nu har man ikke villet se på landbruget fra regeringens side, men man har set lidt på transportområdet, men der er jo også hele forbrugssiden, eksempelvis levetid på produkter, brug af ressourcer osv. Er det noget af det, man også vil byde ind med fra Det Konservative Folkepartis side?

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 18:37

Erik Lund (KF):

Vi kigger da også hele tiden på forbrugssiden. Der var en ordfører – jeg kan ikke huske hvilken – der var inde på, at vi da også kan sænke vores forbrug af energi. Og vi har snakket om, hvad kommunerne f.eks. gør, og hvad regionerne gør. Nu ved jeg ikke, hvor længe regionerne er her, men hvad gør i hvert fald kommunerne for at lave de her energitiltag? Og der kan jeg sige, at det, jeg har oplevet i den kommune, jeg selv er i, og i mange andre kommuner, er, at man er kommet rigtig, rigtig langt. Der har man taget de lavthængende frugter. Og det er rigtigt, at regeringens anlægsramme har spærret for det her, men man har haft mulighed for at søge nogle dispensationer, og det kan godt være, det er ad den vej, man skal gøre det, for at kommunerne kan få endnu mere gang i energirettingerne.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den konservative ordfører. Og så giver jeg ordet til energi-, forsynings- og klimaministeren.

Kl. 18:38

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det, formand, og tak til ordførerne for en rigtig god klimadebat. Jeg synes faktisk, at vi har et privilegium i Danmark: at vi har et Folketing, et parlament, hvor samtlige partier i parlamentet, i Folketinget, tager klimaudfordringen alvorligt. Jeg tror faktisk ikke, at der er mange parlamenter i verden, hvor det er sådan, eller jeg ved, at det ikke er sådan. Også i vores egne nærområder tror jeg, at der er mange, der misunder os den brede enighed, der er i Folketinget, når det handler om klimaudfordringen.

Det er en alvorlig udfordring, vi står over for. Ida Auken redegjorde i første halvdel af sin tale på ganske udmærket vis for den udfordring, vi står over for. FN's klimapanel har i rapport på rapport tydeliggjort, at der er en udfordring, som vi skal tage alvorligt, og at der i den grad er brug for, at der også bliver handlet og vist ansvarlighed. Der vil jeg bare sige, at vi med regeringens energiudspil og den energiaftale, det lykkes at få i hus inden sommerferien, tog nogle ganske store og flotte skridt.

Når vi kommer frem ved 2030, er 100 pct. af den strøm, der kommer ud af stikkontakten i Danmark, baseret på vedvarende energi. Vi kommer op på, at 55 pct. af det samlede energibehov er baseret på vedvarende energi, og vi ser en fjernvarmesektor, som er tæt på at være hundrede procent grøn. Vi udfaser kul fra energiforsyningen senest i 2030. Jeg synes, at der faktisk er grund til være ret tilfreds.

Dertil kommer også et klimaudspil, som sætter markant ind. Det er jo første gang, der faktisk er kommet et klimaudspil af den her størrelsesorden, som den her regering har spillet ud med. Lægger man klimaaftale og energiaftale sammen, reducerer vi ganske, ganske markant. Alene energiudspillet er mellem 11 og 12 mio. t CO₂, og klimaudspillet ligger mellem 27 og 32. mio. t CO₂. Vi er godt på vej.

Det, man selvfølgelig kan bekymre sig om, når man lytter til debatten i dag, er, at der er nogle, der gerne vil gøre den her debat og også debatten i dag til en form for slagmark, og det synes jeg faktisk klimadebatten er for vigtig til. Vi burde i Folketinget kunne samle os om at skabe de løsninger, der skal til. Det gør vi ganske godt på energiområdet. Men vi ved også godt, at vi nærmer os et folketingsvalg, og alle kan jo læse i opinionsmålingerne, at mange danskere med god ret er optaget af det her. For mig og for regeringen er det vigtigste ikke at stå her i Folketinget og slå hinanden oven i hovedet.

Det er at skabe resultaterne. Det har vi gjort. Det har vi gjort med energiaftalen, og det har vi gjort med klimaudspillet.

Det er selvfølgelig klart, at vi ikke er i mål. Der bliver brug for mange gange frem mod 2030 at kigge på nye tiltag. Derfor er jeg jo også glad for, at der også med klimaudspillet er afsat midler, muligheder for, at vi kan fortsætte den grønne omstilling og også de løsninger, som ikke mindst forskning og udvikling skal bidrage til at skabe, og at vi fra 2024 og fremadrettet kommer op på at bruge 1 mia. kr. på energi- og klimaforskning. Det er der faktisk god grund, ikke mindst set i forhold til landets størrelse, til at være ret tilfredse med.

Så er det også klart, at når vi snakker om det med at reducere, er vi meget enige i, at vi skal være ambitiøse i forhold til fortsat at reducere udledningerne af CO₂. Jeg er også meget tilfreds med, at vi fra regeringens side nu afsætter 100 mio. kr. til at forske inden for udvikling af optag og udtag og lagring af CO₂ i undergrunden. Det er jo også et af de områder, der skal til. For skal vi nå målet om at være 100 pct. CO₂-neutrale i 2050, tror jeg ikke, vi når det mål alene ved at reducere udledningerne – og det skal vi selvfølgelig gøre, og der skal vi helt klart have markante mål og gøre en hel masse – så er der også brug for at kigge på nye teknologier i forhold til at kunne trække CO₂ ud af atmosfæren, i forhold til at kunne lagre CO₂, ikke alene i undergrunden, det kan også være i bygningsmaterialer og på anden måde.

Kl. 18:43

Men jeg vil endnu en gang sige tak for debatten, som jo i vid udstrækning har båret præg af, at der her i Folketinget er en bred bekymring med hensyn til den udfordring, vi står over for. Og jeg er som klimaminister ikke i tvivl om andet, end at klimaudfordringen er en af vor tids absolut største udfordringer.

Regeringen er parat til at tage et ansvar for, at Danmark også yder sit bidrag i forhold til at reducere udledningerne og løse den udfordring, vi står over for. Men skal det for alvor lykkes, er det godt, at vi er et foregangsland og ikke alene kan vise, at det kan lade sig gøre, men også at vi får resten af verden – og ikke mindst de store CO₂-udledere – til også at gøre en markant indsats. Tak for debatten.

Kl. 18:44

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger. Den første spørger er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 18:44

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi er godt på vej, siger ministeren, og det er jo så med den klimarådsrapport i baghovedet, man hører den sætning. Jeg er egentlig lidt nysgerrig på det her med, at vi ikke må gøre det til en slagmark, at det ikke må være en politisk kamp. Jamen hvis vi eksempelvis tager statsministerens udmelding til åbningsdebatten om at sætte et stop for salg af fossile biler, vil jeg sige, at tilbage i 2016 gik vi ud og prøvede at presse på, for at man skulle sætte en dato på. Så sent som i sommer, da vi havde debatter, hvor jeg stod med klimaministeren, blev jeg jo kaldt for umættelig med næsten foragt i stemmen, når jeg sagde, hvad jeg synes, der skulle til, bl.a. også stop af salg af fossile biler osv. Så det er jo en politisk kamp, hvor der skal presses på konstant, for vi ser jo lige nu, at man går helt ned i knæ i forhold til reduktionstempoet. Det er jo realiteten.

Så det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at høre ministeren om nu oven på den her redegørelsesdebat, er: Når man allerede nu ved, at man ikke gør nok frem mod 2030, hvornår tager man så et initiativ til at gå videre eksempelvis på landbrugsområdet og transportområdet, men også på forbrug, altså produkter, levetid, reoperationer osv. osv.? For vi skal huske på de ord, som jeg også sagde i min tale, som

de står dernede og siger hver torsdag morgen: Al politik er klimapolitik. Det er alle sektorer, der skal byde ind.

Kl. 18:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Værsgo.

Kl. 18:45

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

I modsætning til Alternativets ordfører, hr. Rasmus Nordqvist, er vi faktisk i regeringen optaget af at skabe resultater, og det er derfor, at jeg nævner det her med kamppladsen. Vi er faktisk optaget af at skabe resultater. Det er jo også det, jeg håber på vil lykkes her i Folketinget, også markante resultater, og det er klimaudspillet jo et udtryk for, altså det, at vi som den første regering nogen sinde herhjemme har et forslag om at udfase benzin- og dieslbiler fra 2030. Det er faktisk ret markant. Kigger man ud i verden, kan man se, at der er nogle lande, der har den her målsætning, men det er ikke mange lande, der har den målsætning.

Kl. 18:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 18:46

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nogle gange, når jeg diskuterer med klimaministeren, tænker jeg, om der overhovedet bliver hørt, hvad der bliver sagt, og så er det jo, at man nogle gange begynder at råbe lidt højere, og så er det, at det kan opfattes som en kampplads, men det er jo egentlig bare en politisk kamp om, om vi skal gøre noget eller gør nok. Jeg kunne godt tænke mig at høre igen: Hvornår har man tænkt sig at tage initiativ inden for alle de andre sektorer, der skal gribes fat på, hvis vi skal nå de mål, vi har sat os, hvis vi skal nå den aftale, vi har skrevet under på?

Kl. 18:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ministeren.

Kl. 18:46

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Vi skal nå aftalen, og Danmark skal også nå de CO₂-mål i 2030, som vi har forpligtet os til som følge af den aftale, der er i EU, og vi er også indstillet på allerede fra 2020 at se på at hæve målsætningen i EU-sammenhæng.

I forhold til andre sektorer kunne jeg tænke mig, at spørgeren tænker på landbrugsområdet, bl.a. fødevarer, og der er der afsat 100 mio. kr. til, at vi forsker og udvikler på området og får fundet de rigtige redskaber i forhold til at kunne få gjort en indsats også der.

Kl. 18:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 18:47

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Nu nævnte ministeren, at man sådan vil satse på ny teknologi, og det er jo fint, at man gør det. Men jeg vil godt appellere til, at man også satser lidt på noget gammel teknologi. Og til det der med træ i byggeri vil jeg sige: Ja, det kan fungere som CO₂-lager; lad os da fremme det. Så må vi jo kigge på, hvad det er i bygningsreglementet, der skal ændres for at fremme træhusbyggeri.

Så er det jo meget muligt, at man kan lave en analyse af, hvor meget CO₂ man lagrer, når man etablerer mere skov. Men altså, vi

kan alle være enige om, at hvis man etablerer mere skov i stedet for at have kornmarker, er der mulighed for at skabe et CO₂-lager. Ligeledes er det sådan, at hvis man tager de der lavbundsarealer og har permanent græs i stedet for at pløje dem, jamen så har man en positiv CO₂-effekt. Det kan godt være, det er gammeldags at lade ploven stå, men det er sådan set noget, der virker. Vi behøver ikke udelukkende at vente på en eller anden ny teknologi.

Kan ministeren ikke se, at der sådan set er noget, vi kan sætte i gang på landbrugssiden, som har effekt? Altså, jeg er glad for, at ministeren ikke nævner det at skyde køer i dag, men at vi har fået debatteret mulighederne og er kommet frem til, at der er nogle andre virkemidler, som ministeren måske er lidt åben over for kan anvendes.

Kl. 18:48

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 18:48

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for spørgsmålet. Jeg er faktisk meget enig med spørgeren i, at der både er gammeldags og nye metoder, vi kan tage i anvendelse. Nogle af de gammeldags måder at trække CO₂ ud på, f.eks. LU-LUCF-mekanismen, altså det at bruge skove og jordarealer til at optage CO₂, er jo metoder, vi kender. Dem behøver vi ikke at forske så meget i og udvikle så meget. Noget skal der nok til, men i forhold til at man sikrer, at kulstofbalancen er fornuftig, er det metoder, der kan anvendes.

Men der er også nye metoder, vi ikke kender i dag, hvor man kan trække CO₂ ud fra atmosfæren og bringe det ned, bl.a. i bygningsmaterialer eller på anden måde. Det er relativt dyre metoder, men man ved, at det kan lade sig gøre, og nu kræver det bare, at man får fundet den rigtige måde at gøre det på. Og jeg synes, det er oplagt, at man både kigger på, hvad der er af gamle metoder, og hvad der er af nye måder, man kan gøre tingene på. Skal vi nå i mål og være CO₂-neutrale i 2050 – og jeg ser faktisk gerne, at det sker før 2050 – så er vi nødt til at satse på en bred palet af løsninger.

Kl. 18:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 18:49

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg kan se, at der står i regeringspartiernes forslag til vedtagelse, som nok heller ikke bliver vedtaget – der er nok ikke noget, der bliver vedtaget, når vi skal stemme om de her vedtagelser – at Folketinget skal opfordre regeringen til at arbejde for at fortsætte en ambitiøs grøn omstilling, der skal gøre Danmark til et klimaneutralt samfund senest i 2050. Jeg kan ikke helt få det til at stemme overens med, at regeringen så har et udspil, som sikrer, at vi kommer i mål i 2150.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Vil det ikke være rimeligt, at vi starter lidt på en frisk; at vi tager imod det her borgerforslag, som kommer i mål i løbet af et halvt døgn? Mens vi har snakket, er der 2.000 mennesker, der har skrevet under på kravet om, at vi skal have en ny klimalov. Kunne vi ikke tage det forslag og ligesom sige: Nu vil vi gerne gøre lidt ekstra; nu prøver vi at samle hele Folketinget om at stemme for det borgerforslag? Kan ministeren ikke se muligheden i det?

Kl. 18:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 18:50

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Tak for spørgsmålet. Jeg er meget glad for det store engagement, der er i studenterbevægelsen og hos dem, der står uden for Christiansborg, men også når jeg kommer rundt i samfundet generelt og møder helt almindelige mennesker, som er optaget af den udfordring, vi står over for. Og derfor er jeg også meget glad for, at der er så bred og stor interesse i Folketinget.

I forhold til borgerforslaget må vi læse på det og kigge på, hvad indholdet i det er. Vi må se på, hvilke muligheder der er. Og dertil har jeg faktisk en fornuftig tilgang og også en åbenhed i forhold til at diskutere nogle af de løsningsforslag, der kunne ligge i borgerforslaget.

Kl. 18:51

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er det hr. Jens Joel, værsgo.

Kl. 18:51

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg synes, det virker rimelig åbenlyst også på nogle af mine kollegers spørgsmål, at tempoet lige nu ikke er højt nok, hvis vi skal nå i mål i 2050. Vi skubber jo en rigtig, rigtig stor opgave foran os. Men hvis vi bare skal være sådan helt konkrete, for det kan også blive lidt abstrakt, kunne ministeren så forestille sig, at vi kunne gøre mere i forhold til eksempelvis at fremme elbiler? Jeg stillede godt nok spørgsmålet i september, men jeg fik svar fra ministeren i den her uge på, hvad regeringens forslag her vil betyde, og når svaret er, at det giver 150 flere elbiler i 2019, ved jeg jo, at regeringen også har foreslået, at man kunne ændre firmabilbeskatningen. Det er jo et meget konkret forslag. Kunne ministeren forestille sig, at man stemte for det, hvis det kom i Folketingssalen i næste uge?

Kl. 18:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 18:52

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt): Jamen regeringen er da absolut indstillet på at gøre mere i forhold til udbredelsen af både elbiler og andre grønne køretøjer. Derfor havde vi også gerne set en bredere aftale om elbilerne, da vi diskuterede det her for ganske kort tid siden. Der indgik bl.a. også overvejelser og forslag om firmabilbeskatning – det er jo ingen hemmelighed, det har været fremme i det offentlige rum – og der kan jeg kun ærgre mig over, at det ikke lykkedes, at oppositionen også ville være med til at få en bredere aftale om det.

Kl. 18:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 18:52

Jens Joel (S):

Jeg tror, man skal have taget en ph.d. i Christiansborgsnak, hvis man skal forstå det der argument. Vi ønsker en billigere, bedre, mere fordelagtig firmabilbeskatning for grønne biler. Regeringen siger, at det gør de også. Når jeg så spørger ministeren, om ministeren og regeringen vil stemme for det, hvis det bliver fremsat i Folketinget i næste uge, siger ministeren: Nej, for vi har ikke lavet en elbilsaftale før jul. Det er jo ikke til at forstå for udenforstående. Hvis vi alle sammen er enige om det, kan vi vel stemme for det i næste uge, kan vi ikke? Det var et konkret eksempel på at rette lidt op på, at vi kun får 150 elbiler ud af regeringens politik. Så vil regeringen støtte en grøn firmabilbeskatning, som faktisk, så vidt jeg har forstået, er regerin-

gens politik, men hvor man stemte imod, da vi stillede ændringsfor-
slaget før jul?

Kl. 18:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ministeren.

Kl. 18:53

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):
Tak for spørgsmålet. Hvis hr. Jens Joel var så optaget af det, havde
hans parti og andre partier jo indgået en aftale med regeringen inden
juleferien, hvor der også var lettelser i firmabilbeskatningen på elbi-
ler. Der tænkte Socialdemokratiet og andre partier mere taktik, inden
de tænkte på at få skabt konkrete løsninger.

Kl. 18:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som
nævnt først finde sted torsdag 31. januar 2019.

Kl. 18:54

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 30. januar
2019, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjem-
meside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:54).
